

OBVEZNI
IZVOD

**SEPTEMBER
2009**

**Največja
človekoljubna akcija
prav na Ribniškem**

**Dom starejših
prodan Celjanu**

**Boj za negovalno
bolnišnico**

**Kriza vsaj še v prvi
polovici 2010**

**34. Sejem:
Rekordno število
stojničarjev**

**Odprt goslarski
atelje**

**Samo Jeranko,
rekorder v
potapljanju na dih**

**Po 66 letih
obnovljena kapelica
na Humcu**

**Srečanje
podpisnikov
pobratenja med
Arcevio in Ribnico**

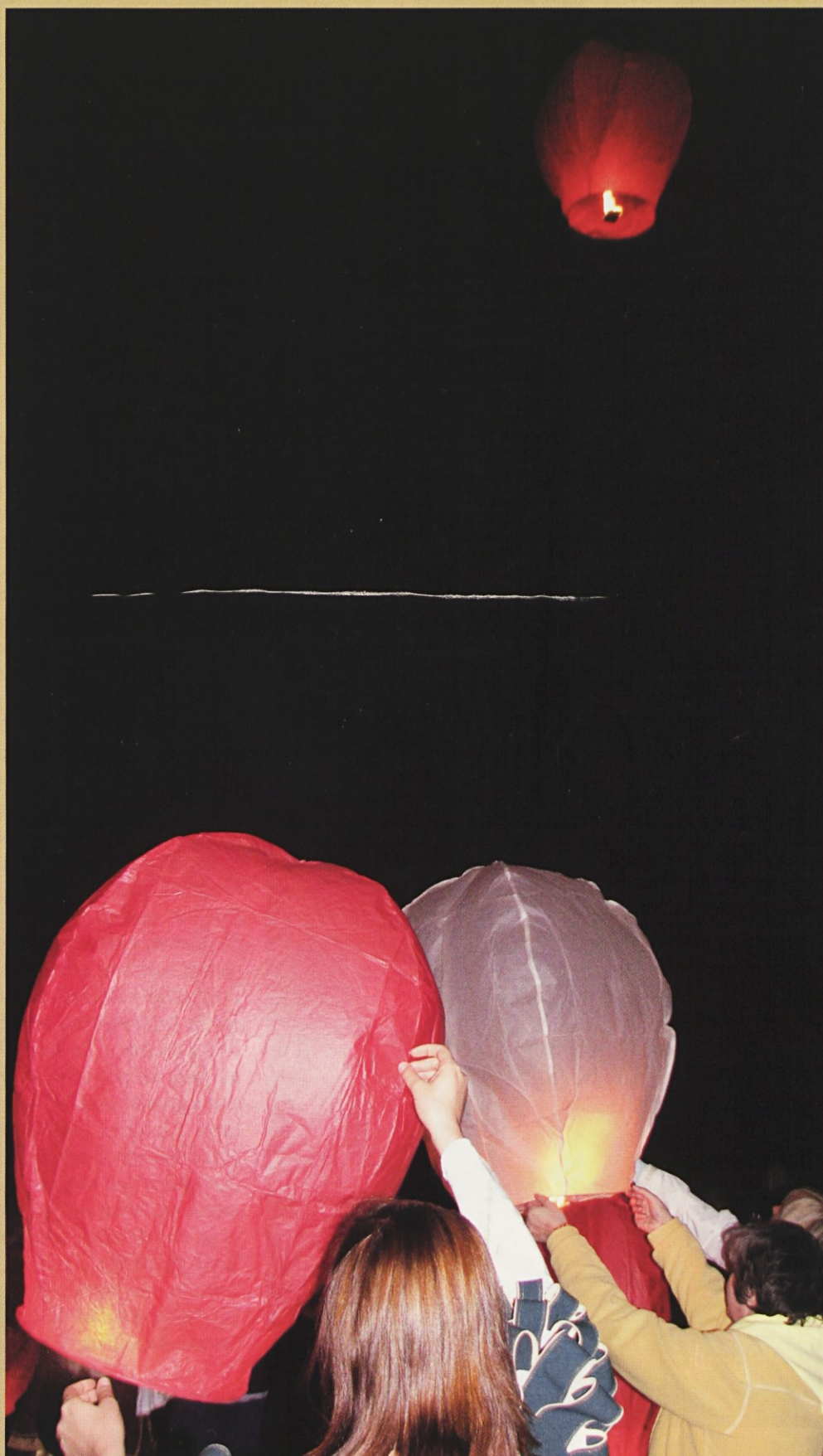
**Fižolov dan postal
nepogrešljiv**

10 let ribniške joge

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA

29. september 2009, letnik XIII

Slovenija ni goslarska deželca, a med petimi mojstri je atelje zaživel prav na Ribniškem

TO SEM JAZ IN
TUKAJ JE MOJ
SVET

V bližini obrežja Bistrice lahko potrkate na lesena vrata, za katerimi se od začetka septembra skriva drugačen zaklad, kot smo ga vajeni videvati. Kot da smo v svetu, ki nas premakne stoletja nazaj in v obrt, ki ni poznana 95 odstotkom slovenskega življa. Pet jih je, ki izdelujejo gosli, in prav med to peščico je Ribničan Jože Šobar. Poznamo njegov trud, da bi si naredil delavnico, kjer bi lahko v miru in urejenih pogojih delal, in vedeli smo za fantazijo, da bi si tu postavil goslarski atelje. 13 srečnih let je moralo preteči, da se je goslarju svet postavil v prave okvire, saj je s to redko dejavnostjo začel leta 1996 in od takrat deluje kot samostojni ustvarjalec na področju kulture.

Atelje je v celoti njegovo delo – on je izbral slikarja Dušana Matoha, ki mu je na stropu ovekovečil angelčke; mudil se je pri zbirateljih starinskih in vrednih predmetov in v sprejemnico pripeljal omaro in pult, ki od obiskovalca terjata spoštovanje. Na steno ob vhodu je obesil sliko krošnjarjev Bojana Golije, stare podobe iz Valvasorjevega časa, vsak vaš korak pa spremlja klasična glasba. Izdelovanje violin, vsaka terja 200 delovnih ur ali dva meseca zavzetega in specifičnega dela, ne bo moglo biti turistični magnet, zakaj nenehni obiski bi zmotili proces ustvarjanja. Najavljena skupina največ 15 obiskovalcev bi bila zaželena, obisk ateljeja pa naša

turistična ponudba za sladokusce.

Z goslarskim ateljem imamo novo presežno vrednost, ki nas vsaj na trenutke lahko spet dela posebne.

Šobar zdaj išče obliko, ki bi atelje približala tako laikom kot ljubiteljem in kupcem. Festival klasične glasbe, ki bi se odvijal vsako leto in kjer bi nadarjeni glasbeniki, tudi manj uveljavljeni, igrali na njegove inštrumente, bi že bila prava zamisel. V Ribnici klasika ni nikoli zares živela in vrste poslušalcev so na takih koncertih precej razredčene ... še, ko se je atelje delal, so vanj kukali vsi mimoidoči, a je njihova firbčnost pošla takoj, ko je bil izobešen napis, kaj se tam dogaja. Zdaj ne upa nihče več notri, kot da se tam odvija neka skrivnostna dejavnost, v katero so posvečeni le redki.

Ni naš mali kraj edini, ki bi lahko zaživel s festivalom. »Ljudje nasploh pogrešajo klasično glasbo in priliko, da se pokažejo v najlepši opravi ter se odpravijo na poseben dogodek, in to bi lahko Ribnica ponudila Sloveniji.« Tako kot Radovljica in Brežice – imamo Grad, kjer se čaka na pomično streho, da bi bil ambient popoln tudi v primeru slabega vremena, akustičen zvok pa se že lahko ustvari med stenami farne župnijske cerkve, čeprav je treba tam paziti, da zvok violin ne prehitava njihov odmev. Po Šobarjevem mnenju bi bilo modro, da se čas ustavi tudi za promet ob Bistrici, ker zdaj dajemo prednost avtomobilom, lahko pa bi pot ob obrežju postala naša promenadna točka in goslarski atelje eno izmed postajališč, kjer bi se radovedni človek lahko podučil o postopku sušenja lesa in fazah izdelave inštrumenta. Trenutno se mora naš goslar ubadati s tem, da izpred vhoda v atelje odpravlja voznike, ki bi ga radi zaparkirali – medtem ko ga v kotu čakata dve violini, ki morata dobiti prve strune ...

Atelje obiskala in fotografirala ALENKA PAHULJE

II 5883

0 2010 / 895

SEPTEMBRA PIŠEMO:

Novice iz doline	4
Projekt negovalne bolišnice	
Dom za ostarele prodan	5
Izpod županovega peresa	5
V središču	6
Največja človekoljubna akcija	
Prijatelji, rokometiši in drugi športniki, vojaki, zdravstveni delavci, študentje, zaposleni ... Koloni čakajočih na pogovor pri zdravniku in odvzem krvi ni bilo videti konca. Veselje na kvadrat!	
Dogodek meseca	8
34. sejem suhe robe in lončarstva	
Podjetništvo in gospodarstvo	
1. strokovna rokodelska konferenca	12
Križa je, kako naprej?	13
Brskamo po starih arhivih	14
V političnih krogih	26
Med našimi ljudmi:	
Odprt goslarski atelje	2
Samo Jeranko	35
Ribniški etnološki dan	25
Športna reportaža	
69-letniki prekolesarili SLO	32

ČESTITKE, RIBNIČANI!

V Ribnici je završalo. Potem ko je nekaj tednov krožila elektronska pošta, da se bomo šli akcijo za pomoč sočloveku in našemu znancu, prijatelju, kolegu, je bil določen termin. V hipu se je za odvzem vzorca krvi, ki bi pomagal določiti darovalca kostnega mozga dvema mladima športnikoma, predvsem pa Ribničanu Branku Špoljariću, ponudilo 1000 ljudi, na koncu jih je prišlo preko 500.

Razblinili smo prekletstvo majhnega kraja in odkrili njegovo veličino - kolikor je prekletstvo, da se vsaka informacija ne samo izve, marveč njena dodana vrednost hudo sprevrže, je bližina tudi blagoslov. Poznamo skoraj vsakogar, ki nam stopa nasproti po ulici in se čutimo z njim povezani.

28-letni Branko, ki ga levkemija preganja do te mere, da potrebuje presaditev kostnega mozga, se je dotaknil množice.

Tisti dan, 16. septembra, je bilo pred Športnim centrom in v njem vse črno od prostovoljcev, v vrsti pa smo videvali same znane obraze. Bili ste tam, ne glede na starost, poznanstvo - večina vas je rekla le, da bi si želeli, da bi nekdo kaj takega storil tudi za vas, če bi potrebovali.

Bili ste izjemni.

Kolegialni duh je presenetil celo državo, ki takega množičnega darovalstva - praktično za eno samo osebo - še ni videla. Vsak, ki se bo kdajkoli lomil pod težo človeških spletkarij, natolcevanj, laži, podtikanj in gostilniških besedičenj ter negodoval, zakaj je bil položen v to ribniško zibelko, se bo odslej lahko spomnil na ljudi, ki so tistega dne odhiteli na pomoč.

Če v to do sedaj niste bili prepričani, bodite zdaj.

Ribnica ima srce.

UREDNICIA

R
E
Š
E
T
O

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.
Uredniški odbor:
Alenka Pahulje - odgovorna urednica
Polona Klajič - članica
Zdenka Mihelič - članica
Programski svet: Brane Kozina, Anica Benčina,
Danica Fegic, Marjan Peteh, Anton Ilc, Maruša Prelesnik,
Miha Klun, Janez Mate.
Lektura: Tanja Debeljak
Trženje oglasnega prostora:
Marko Modrej, GSM: 041-536-889
Tisk in prelom strani:
KVM Grafika, Ribnica.
Naklada: 3.200 izvodov

Naslov:
Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica
Tel.: 8369 765/051 641 021
E-pošta: reseto@t-2.net
Izid naslednje številke:
29. oktober 2009

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

Gradivo za naslednjo številko
oddajte do
16. oktobra 2009

Članki v časopisu niso uradno
mnenje Občine Ribnica.

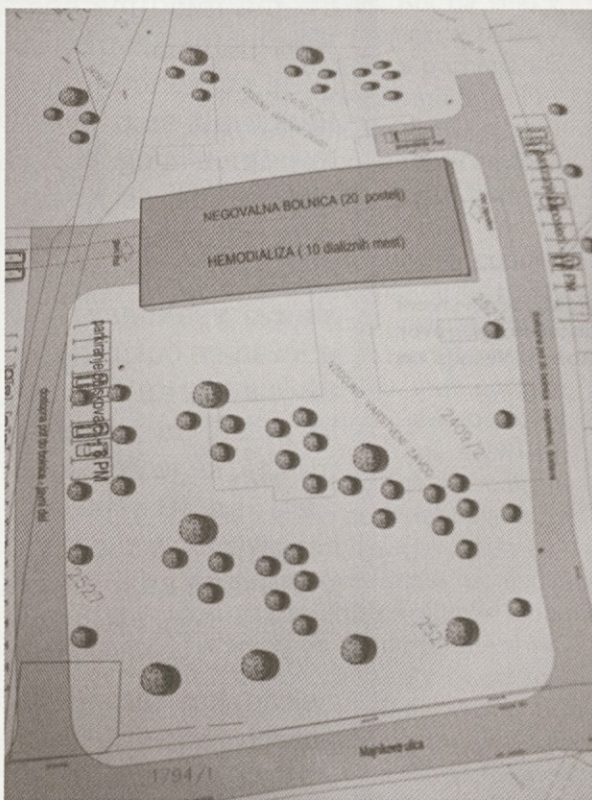
Fotografija na naslovnici (Alenka Pahulje):
Z lampijoni naše najlepše želje odšle v
nebo....

BOJ ZA ENO IZMED 6 NEGOVALNIH BOLNIŠNIC V POLNEM TEKU

Bolnišnico bi lahko financirala država, a trenutno bolj podpira oddelke za hemodializo

Med interesantnimi projekti, ki čakajo na uresničitev, je izgradnja negovalne bolnišnice in oddelka hemodialize, ki naj bi stali na področju sedanjega Vrtca oziroma v področju centralnih dejavnosti. Vemo, da trenutno potekajo intenzivne priprave za izgradnjo novega vrtca, ker je stari montažni dotrajan, čeprav je Občina vanj v zadnjih mesecih vložila 100.000 EUR in tako poskušala zadostiti varnostnim normativom. Pripravlja se natečaj za izbiro najugodnejšega ponudnika gradnje novega vrtca. Javnost je večidel prepričana, da bi se tega projekta morali lotiti domači ljudje in podjetja, a ker mora Občina zadostiti zakonom, mora biti vse speljano legalno – naši bi na razpisu lahko avtomatično uspeli le, če bi ponudili 25 % nižjo ceno v primerjavi z ostalimi ponudniki, drugače pa se jih ne sme privilegirati, je dejal župan Jože Levstek. Vrtec, ki bo stal severovzhodno od sedanjega lokacije, usmerjen proti ulici, ki se imenuje Ob železnici (blizu nove glavne avtobusne postaje), naj bi bil zgrajen v treh letih in na 4500 kv. m. imel 20 oddelkov. Zanj je Občina že dobila 2,2 mio EUR sredstev evropskih spodbud, cela investicija pa bo stala 5,8 mio EUR. Ministrstvo za šolstvo in šport, ki je za blaginjo otrok prvo pristojno, bo lahko sofinanciralo projekt izgradnje z največ 30 odstotki, saj Ribnica sodi med drugo najbogatejšo občino v statistični regiji, takoj za Novim mestom. Do aprila 2010 se planira pridobitev gradbenega dovoljenja, nato pa naj bi se izgradnja dejansko začela.

In smo že pri novem projektu v starem Vrtcu: v državni proračun bo Občina kot investitor poskušala umestiti projekt negovalne bolnišnice, ki bi bila namenjena bolnim ljudem, ki jih bolnice in domovi za starejše ne sprejmejo zaradi prezašedenosti ali premajhne tehnične in kadrovske usposobljenosti. V Sloveniji je predvidenih šest takih bolnišnic (zdaj stoji le v Sežani), a država za ribniško še ni dala zelenega signala. Zelo pa odobrava oddelek hemodialize. Iz Ribnice in Kočevja se na dializo v Ljubljano redno vozi 35 ljudi, zato je tudi oddelek v začetni fazi zasnovan za 40 oseb. Bolnišnica in hemodializa sta predvideni v zidanem objektu sedanjega Vrtca, imela pa bi skupen vhod, sprejemno sobo in čakalnico. Vsi ostali prostori bi bili deljeni zaradi varnosti bolnikov pred infekcijami. Enonadstropni objekt na površini 1100 kv. m., z bližnjim zdravstvenim domom pa bo povezan s podzemnim hodnikom. Podobna ideja je bila že za Dom starejših Ribnica, a se je investitorju zdela zadeva predraga, tako da

LOKACIJA, NAČRTOVANA ZA NEGOVALNO BOLNIŠNICO.

se je upalo nato le še na nadzemni hodnik – a tudi tega ni. Ponovno je mišljena ravna in ozelenjena streha, kar spet vzbuja dvom pri zapriseženih uporabnikih streh z naklonom, ki so v našem kraju zaradi ostrih klimatskih pogojev splošno sprejemljive. Kočevska šola v Mestnem Logu, ki je pred 5 leti dobila nagrado kot najboljša arhitektonska stavba, letos pušča tako, da je nastal cel 'vihar'. Naš dom za ostarele je star eno leto, ravno tako z ravno streho, ki pa trenutno še ne povzroča težav. Izgradnja negovalne bolnišnice in oddelka za hemodializo bosta stala 3,5 mio EUR, kar je dobrih 3500 EUR/kv. m. Ceno viša potreba po specifični opremlitvi. Zaposlilo naj bi se 20 novih ljudi, na razpolago bi bilo 20 bolniških postelj, gravitacijsko območje pa zajema 400.000 prebivalcev. Pri izdelavi samega projekta sta sodelovala domačina Andrej Rus kot projektant, arhitekturno zasnovano pa je dodelala Mateja Dekleva. Medtem ko so določene zadeve še na papirju, pa ribniška urgencia v prostorih zdravstvenega doma že dobiva podobo, ki bo dokončna 15. oktobra. Popoln smisel bi imela, če bi Ribnica dobila še pristajališče za helikopterje, ker bi se takrat dejansko občutno skrajšal čas za reševanje življenj. Občina ta hip umešča heliodrom v podroben prostorski načrt – brez tega gradnja ne bi bila možna.

ALENKA PAHULJE

Nonet VITRA vabi na
JUBILEJNI KONCERT
35 LET

- Goska, ki je rekla:
"Ptice, pojte z mano!" -

v soboto, 24. oktobra 2009
ob 19. uri
v avli Osnovne šole Ribnica

Mesec požarne varnosti

OGLED GASILSKIH
VOZIL IN OPREME
3. oktober od 9. ure dalje,
parkirišče pred Miklovo hišo.
PGD Ribnica.

Klub harmonikarjev
Urška

vabi na **7. revijo domačih**
ansamblov, ki bo
v dvorani OŠ Sodražica
v nedeljo 25. oktobra ob 17. uri.

Otroška folklorna
skupina Lončki
praznuje

Za nami je prvo desetletje nepozabnih folklornih dogodivščin. Da bomo naš praznik primerno počastili, vas **v soboto, 17. oktobra 2009, ob 18. uri** vabimo **v dvorano DC-16 v Dolenji vasi**.

Z nami bodo praznovali tudi prijatelji iz Otroške folklorne skupine KD Vidovo Šentvid pri Stični, Petra Stopar, Radio Mlajku, Akademsko folklorna skupina France Marolt ... Zaplešite z nami!

Jutranje meglice in vse krajši svetli del dneva sao opozarjajo, da prihaja za nekatere najlepši letni čas, za druge pa čas, ki še kako negativno vpliva na debelino naše denarnice. Šola, kurjava, nujna dela pred zimo, obleka, obutev ... To bi človek še nekako razumel in vzel na znanje, toda čas je nemiren in negotov. Danes si, jutri te ni in kar čez noč si lahko odveč, nepotreben ... Vendar dnevno vedno znova sledi nov dan, živeti je treba naprej, prvič zaradi sebe, drugič za najbližje, ki te dnevno potrebujejo in spoštujejo.

Pod težo bremena, prevelike duševne obremenitve in občutka lastne brezizhodnosti še tako fizično in psihično močan človek postane ranljiv, doleti ga bolezen, v najhujših primerih se lahko tudi zlomi in poseže po lastnem življenju. Potem se nehote vsem ostalim zastavi vprašanje, kako je to mogoče, saj je bil popolnoma normalen. In postavi se vprašanje, kje je bil kakšen Človek, ki bi mu lahko pomagal. Res je, vsakodnevno smo izpostavljeni čedalje hujšim obremenitvam, stresu, ki se v nas samo nalaga, dokler še gre. Zato je pomembno, da si znamo poiskati pomoč strokovnjakov, čeprav bi bil mnogokrat dobrodošel in odrešilen pogovor z nekom, ki mu moremo zaupati svoje probleme. Idealni cilj je uravnoteženo zdravje na duši in telesu, kot so včasih rekli naši predniki. Toda kako priti do tega, je prepuščeno na izbiro vsakemu posamezniku. Predvsem pa je potrebno gledati na življenje pozitivno, z optimizmom in tudi ob morebitni slabi izkušnji razmišljati v smeri, res je hudo, ampak lahko bi bilo še veliko hujše. Zagotovo pomaga, preizkušeno! Tudi vsaka slaba izkušnja je konec koncev le izkušnja, ki nas mora nekaj naučiti.

Nazaj k naravi, je nekoč dejal znani francoski filozof, vendar je vprašanje, kako in do kje, kajti vsi smo pristaši hitrega razvoja sveta, ki

nam omogoča dostop do različnih materialnih dobrin, tako rekoč od navadnega zobotrebca do vesoljske tehnologije. Toda človek še vedno ostaja samo človek, baje še vedno del narave. Zadnjič sem bil nehote priča pogovoru dveh nekoliko starejših gospa, ki sta vzeli v precep zgodovino pokojnika, kaj vse da je imel, pa ne bo mogel ničesar odnesti s seboj, saj je na koncu od njega ostal samo še pepel. Morda bi lahko v tem prepoznali misel, da je strašno pregrešno umreti bogat. Morda bi lahko prepoznali misel, da bi bilo lepše tudi materialne dobrine razdeliti med otroke, študente, delavce, upokojece in vse ostale, ki živijo v pomanjkanju osnovnih dobrin. Čeprav ocenjujem, da je mnogo hujše kot materialno pomanjkanje, pomanjkanje človečnosti. Vsekakor preredit slišimo, da je odšel dober človek, da so vsi imeli več od njega, on sam pa je imel le neizmerno količino dobre volje, smeha in tistega davno pozabljenega občutka prislunhiti in pomagati sočloveku.

Res, žalostna, komur neznana je resnica, da smo na koncu vsi enaki in enakopravni. Narobe je, da so v našem življenju vse človeške lastnosti brez vsakršne teže in da blišč daje le materialno obilje. Zato pogledajte v tej prelepi jeseni naše gozdove, ki so bili celo poletje enakomerno zeleni, sedaj pa vsaka krošnja zažari v popolnoma drugačni barvi. In povejte mi, katera igrača iz blagovnega centra ali kozmetični »lišp« je enakovreden tej lepoti.

Toda mnogo ljudi nima sreče, da bi v pomladi,

poletju ali jeseni svojega življenja lahko polno živeli. Veliko jih trpi zaradi bolezni, drugi so doživeli različne nesreče in pristali v bolnišnici, v zavodu za rehabilitacijo ali v domu za starejše občane. To je cena današnjega ritma življenja. Velikokrat nastane problem prav ob odpustu iz bolnišnice, ko zdravljenje še ni zaključeno in je potrebna nadaljnja strokovna oskrba. V takih primerih bi bila zelo dobrodošla negovalna bolnišnica. To je osnovni razlog odločitve, da bi bila to primerna smer razvoja zdravstvene oskrbe v Ribnici. Tako

smo v letošnjem letu že naročili izdelavo idejne zasnove za postavitev negovalne bolnice in hemodializnega centra, za katerega se prav tako pojavlja zelo velika potreba. Občina Ribnica namerava celotni objekt zgraditi na zemljišču, kjer sedaj stoji Vrtec Ribnica. Načrtovan je s poudarkom funkcionalnih povezav z zdravstvenim domom, domom starejših občanov in bivalnimi enotami. Naš cilj je vzpostaviti regionalno negovalno bolnišnico s potrebnim strokovnim kadrom in gravitacijskim območjem do 400.000 prebivalcev. Trdno

upamo, da nam bo uspelo.

Jesen je tudi čas, ko pobereimo sadove svojega dela in zadnje sadove narave. Upam, da ste spomladi posadili mnogo sadik, natrosili na njive in vrtove dovolj semen, da so danes kašče polne, ker vsi, ki so to storili, povedo, da je letina obilna ... Lepe jesenske barve vam želimo!

Župan JOŽE LEVSTEK

DOM STAREJŠIH OBČANOV PRODAN CELJANU

Da bo komaj leto dni star Dom prodan čim prej in najugodnejšemu ponudniku je direktorica podjetja Vegrad Hilda Tovšak povedala že ob samem odprtju aprila 2008. Ta trenutek bo dokončno napočil konec oktobra, ko bo Vegrad z dolgoletnim kooperantom podpisal pogodbo o prevzemu. Novi lastnik bo Anton Selič, s.p. iz Šentjurja pri Celju, ki ima podjetje za elektroinštalacije že 25 let, trenutno pa zaposluje približno 60 ljudi. Franc Vetrih, direktor Doma, pravi, da se ribniško okolje nima česa bati, ker Dom v celoti prehaja v druge roke, še posebej zato, ker je novi lastnik samostojni podjetnik in s svojim sedanjim

in bodočim premoženjem garantira poslovanje. Vetrih je tudi povsem prepričan, da ne bo sprememb na slabše, kvečjemu na bolje in da je občina profitirala s celim projektom: imamo Dom, ca. 30 zaposlenih Ribničanov, 22 stanovalcev v Domu in povrnjen denar za svoj del naložbe.

Župan Jože Levstek pravi, da se je odločitev občinskega sveta, da se Dom prodaja v enem kosu, izkazala kot modro, in je tako Občina iztržila 368.000 EUR. Ki pa jih ni nikjer več. Odšla so v proces izvensodne poravnave z Deželno banko Slovenije, ki je sicer terjala v denacionalizacijskem postopku 1 mio EUR za stavbo na Kolodvorski ulici 2. To je stavba, kjer je pred kratkim zagorela streha in ki je vsa v rokah zasebnih lastnikov, leta 1948 pa je bila v drugih rokah, katerih naslednica je zdaj DBS.

Zadeva bo rešena, kot je zapisano, če bo predlog potrdil tudi naš občinski svet.

Tudi Dom bo uradno novemu lastniku predan šele konec oktobra, ko bodo urejena vsa lastniška razmerja in dogovorjen prevzem. Selič bo v

Ribnico postavil prokurista, za vodjo Doma pa je predvidena Damjana Deržek, ki je tu že sicer in zelo dobro pozna ustroj dela. Tudi podjetnik Selič je že seznanjen s projekti, kjer je soudeležena država, saj so v Šentjurju postavili center, kjer je v sodelovanju z ministrstvom za delo nameščen

varstveno-delovni center. Nakup domov za ostarele ne velja kot posebej dobičkonosna naložba, ker morajo lastniki upoštevati določila koncesijske pogodbe, ki jih imajo z državo, vendar nekateri v njih vidijo poslovno priložnost. Ribničani je niso, je povedal Vetrih, saj se ni nihče od domačinov zanimal za nakup. So se pa Avstriji, a jim je bil naš Dom prevelik, zato so se raje odločili za odkup mariborskega in kot kaže tudi radenskega. Novemu lastniku našega Doma Seliču bo prva in prednostna naloga morala biti tudi ureditev zdravniškega varstva, kjer

bistvenih premikov glede uveljavljanja pravic zavarovanja še ni, se pa podjetnik namerava na delu parkirišča, ki je namenjen za vozila uslužbencev, lotiti še enega projekta. Zgradil bi rad blok za 30 manjših varovanih stanovanj, namenjenih ljudem, ki jim neporabljen ostaja višek kapitala.

FRANC VETRIH

ZMAGA DOBROTE, NESEBIČNOSTI IN PLEMENITOSTI

Ribničani v prvi tako veliki akciji darovanja kostnega mozga nesebično priskočili na pomoč

Zdravljenje s presajanjem organov in tkiv je po svetu vedno bolj uveljavljena metoda zdravljenja najhujših bolezni. Prva presaditev ledvice živega darovalca je bila v Sloveniji izpeljana leta 1970, leta 1986 pa prva presaditev ledvice umrlega darovalca. Leta 1989 so v Sloveniji prvič presadili kostni mozeg, 1990 srce, 1995 jetra in 2003 pljuča. Prva presaditev kostnega mozga nesorodnega darovalca (in sicer iz tujine) slovenskemu bolniku pa je bila leta 2002. K darovanju kostnega mozga smo bili v tako odmevni akciji prvič pozvani ob bolezni mednarodno priznane flavtistke Irene Grafenauer konec leta 2003, ki pa je svoj trud usmerila na vse ljudi in bolnike, ki za ozdravitev nujno potrebujejo primerne darovalce kostnega mozga.

Letošnjega avgusta je po medmrežju zakrožila elektronska pošta s prošnjo po pomoči Branku Špoljariču, ribniškemu rokometašu, ki je igral za Grčo, in je zbolel za levkemijo. »Kljub optimističnim napovedim se mu je bolezen ponovila in bo nujno potreboval darovalca kostnega mozga, od bližnjih pa žal nihče ne ustreza,« so zapisali zavzeti prijatelji. Pobuda za akcijo in pomoč se je porodila Marijani Lisjak, dekletu rokometaša Branka Špoljariča. Kot je povedala Marijana, pa je nedavno zbolel še en mlad športnik, 14-letni fant iz Kočevja. »Žal ni možno, da bi darovali samo za Branka ali fanta iz Kočevja. Delamo za vse, ne samo za njiju, čutimo dolžnost in možnost biti koristen, pomagati in darovati,« je dejala Marijana.

Za dotičnega bolnika lahko darujeta le brat, sestra, nesorodniki pa ne morejo darovati le zanj, temveč se jih vpiše v register darovalcev in se med njimi išče ustreznega darovalca. Tako za bolnike v Sloveniji kot drugod po svetu, saj je Slovenija del mednarodne mreže registra, lahko ustreznega darovalca najdemo kjerkoli po svetu in prav tako smo komu mi prava oseba. Darovanje je prostovoljno in anonimno, prav tako je vpis v register anonimen, kjer je naša kri, ki jo tipizirajo, označena le s kodo, leto pa skrbno hranijo v nacionalnem registru.

Vodja našega registra darovalcev krvotvornih matičnih celic SLOVENIJA – DONOR na Zavodu RS za transfuzijsko medicino dr. docent Matjaž Jeras je več povedal o sami akciji, največji taki akciji, ki je bila v Ribnici prvič organizirana: »Akcija sodi v sklop organiziranih akcij za darovanje kostnega mozga v Sloveniji. Presenečeni in zelo veseli smo takega odziva Ribničanov in ostalih, ki so prišli na odvzem krvi za tipizacijo ter vpis v register. Veliko je namreč tistih, ki za ozdravitev potrebujejo pomoč drugih z darovanjem in transplantacijo kostnega mozga oz. krvotvornih matičnih celic (KMC). Presaditev krvotvornih matičnih celic je preprosto povedano nadomestitev obolelega kostnega mozga s celicami zdravega darovalca. Vbrizgajo jih v veno bolnika podobno kot pri transfuziji krvi. Odziv tukajšnjih ljudi na akcijo kaže, da smo Slovenci izjemno tankočutni in pripravljeni pomagati, ne samo prijatelju, znancu in sokrajanu, temveč čutimo, da lahko nekaj naredimo za sočloveka kjerkoli po svetu. Zahvaljujemo se vsem darovalcem.« Docent Jeras je pripovedoval z žarom in s ponosom v očeh, da bo lahko slovenski in svetovni register bogat za nove vzorce krvi.

Ljudje, ki so prišli v ribniški športni center v sredo, 16. septembra dopoldne oz. popoldne, so bili vsi dobre volje, saj ko pomagamo drugemu, se naša moč krepi in ne nazadnje pomagamo tako tudi sebi, kajti nikoli ne vemo, kdaj bomo sami potrebovali pomoč. Prijatelji, rokometaši in drugi športniki, vojaki, zdravstveni delavci, študentje, zaposleni ... Koloni čakajočih na pogovor pri zdravniku in odvzem krvi ni bilo videti konca. Veselje na kvadrat!

Kot je po koncu akcije povedala koordinatorka v registru za organizacijo akcije Cvetka Flajs Cotič, je na akcijo prišlo okoli 520 ljudi, nekaj jih je bilo na žalost odklonjenih, vpisanih v register

z odvzetim vzorcem krvi pa jih je bilo 457, ki so s tem postali prostovoljni darovalci krvotvornih matičnih celic. Na predstavitvi postopka odvzema, tipizacije in presajanja krvotvornih matičnih celic so razložili, da »si lahko kadarkoli darovalec premisli in prekliče svoj pristanek. Upamo pa, da tega ne boste storili, ker se zavedate, da vaše plemenito dejanje pomeni možnost podaritve novega upanja in življenja nekemu bolniku.« Kot je povedal vodja registra Jeras, »se problem iskanja ustreznih darovalcev pojavlja tudi zato, ker imajo družine čedalje manj otrok in tako se možnost darovalcev sorodnikov zmanjša za velik odstotek«.

PRVI Z LEVE JE DR. MATJAŽ JERAS, VODJA REGISTRA DAROVALCEV SLOVENIJA-DONOR.

AKCIJE SE JE UDELEŽILO IZJEMNO ŠTEVILO MLADIH.

Ali bo kdo izmed ribniških darovalcev ustrezen darovalec mladima športnikoma ali se bodo njegovi tkivski levkocitni antigeni HLA (Human Leukocyte Antigens) ujemali s HLA iskalcev, pa se še nekaj časa ne bo vedelo. Sedaj gredo namreč vsi vzorci krvi na tipizacijo. »Postopek je dolg in drag. Žal smo omejeni tudi z denarjem, da bi kar najhitreje naredili tipizacijo. Nekaj vzorcev krvi bomo tipizirali še letos, večinoma pa tekom drugega leta.«

Kako pa so uspešni pri najdbi ustreznega darovalca? »Za 30 odstotkov bolnikov najdemo darovalca znotraj družine, za vse ostale pa ga skušamo najti od nesorodnika. Leta 2008 smo v Sloveniji izvedli 15 presaditev nesorodnih KMC. Pet- do šestkrat na leto se zgodi, da lahko Slovenec pomaga Slovencu in za približno 20 bolnikov iz tujine se najde pri nas ustreznega darovalca. Slovenija je članica svetovnega registra in ima zato pravico iskanja darovalca tudi izven meja, s tem pa se povečuje tudi odstotek najdenja ustreznega darovalca. V našem registru je vpisanih okoli 11 tisoč darovalcev, v svetovnem registru, v katerem sodeluje 54 registrov iz 40 držav, pa več kot 13 milijonov. Res je, če želiš pomagati, boš pomagal.«

Z veseljem v akciji: ZDENKA MIHELIČ

GRAJSKI VEČERI BODO POSTALI STALNICA

4000 obiskovalcev si je v poletnih dveh mesecih, ko so v Gradu vsak petek potekali grajski večeri, ogledalo 9 prireditev. To pa je že številka, ki je Turistično društvo Ribnica kot organizatorja prepričala, da se bodo grajski večeri dogajali tudi v prihodnje. Imajo tudi podporo Občine, ki je zadovoljna, da je izvedbo prevzelo društvo, dokaz, da so se večeri prijeli, pa je po županovem mnenju to, da so ljudje prihajali v Grad tudi, ko na odru ni nastopalo kako atraktivno ime – zaželeli so le preživeti lep večer. Organizator zagotavlja, da bodo novi večeri bolj sistematično načrtovani, tako da bo moč pridobiti kakega sponzorja, saj je zdaj vse stroške kriilo TD. Na prireditve je bilo tako potrebno za prijave, ozvočenje, varovanje, potne stroške nastopajočih in skromno pogostitev plačati ca. 600 EUR, je povedal predsednik Jože Zakrajšek. Program bo treba domisliti že kmalu, saj je poletje čas počitnic in je težko spraviti skupaj nastopajoče tik pred zdajci, prav tako pa bo TD skušalo s projektom

Ribniški dnevi (prireditve od julija do sejma) kandidirati na razpisih. Župan je ponovno dejal, da Občina dela na tem, da bi grajsko prizorišče čim prej dobilo streho (upa, da bo projekt narejen še to leto in se bo lahko pridobilo sredstva z ministrstva za kulturo), ker je vprašanje, če bomo tudi drugo leto imeli tako srečo z vremenom – zaradi dežja je poleti odpadla le ena prireditev. Turistično društvo se je zadnji dve leti precej odprlo javnosti; mesta so zasedli novi ljudje, ti pa želijo, da bi se v društvo vključilo več ljudi z idejami in pripravljenostjo spremeniti Ribnico v center Evrope, kot so včasih govorili naši vrlji domačini. Občinske meje bodo vse bolj raztezali in načrtuje se, da bi se v začetku povezali vsaj s sosednjimi občinami – Kočevje ima poletje na ploščadi, mi zdaj v Gradu, za večjo dinamiko pa bi lahko izmenjali nastopajoče oz. prireditve, je povedal Marko Modrej.

Tekst in foto ALENKA PAHULJE

AVTOBUSNI POTNIKI KONČNO ZAVAROVANI PRED VREMENOM

Po novinarski konferenci so ekipa TD Ribnica in župan odšli k novemu avtobusnemu postajališču v središču mesta, ki nosi napis Ribnica. Podobna naj bi bila tudi vsa ostala postajališča, ki se bodo še urejala, ker pa so vsa v steklu, je vprašanje, koliko časa jim bodo naši vandali pustili stati.

V tem odstavku lahko zapišemo, da je gotova tudi glavna avtobusna postaja ob železnici, zadaj za Vrtoem, kjer so že parkirani avtobusi. Odprt je tudi odsek v Dolenjih Lazih, ki nam je povzročal toliko preglavic, zdaj pa se ureja cesta tudi ob sami železnici, tako da je promet tam otežen.

V NEBO POLETELO 75 GOLOBOV, DRUGO LETO 200

34. sejem suhe robe in lončarstva pritegnil 500 stojničarjev

V sklopu semnja je bilo tudi tradicionalna predstavitev ribniških društev, ki je potekala pod naslovom Potep po Ribnici. Čas je že bil, da se je obrabljeni naslov Ribniški kulturni utrip umaknil nečemu novejšemu in vsaj po naslovu bolj dinamičnemu.

Letošnji nabor nastopajočih je bil kar pester: Turistično društvo Grmada, VETD Hrovača, KUD France Zbašnik, društvo Podeželskih žena, Turistično društvo Ribnica in kar trije ansambli: Ribniški pušelj, Ansambel Zakrajšek in Ansambel Roka Žlindre.

Letošnji koncept predstavitve aktivnih društev me je precej presenetil. In sicer je šlo takole: Turistično društvo Grmada je predstavljalo delo Kuda France Zbašnik, podeželske žene so predstavljale delo Turističnega društva, Veter je predstavljaval VETD Hrovačo in tako smo slišali nabor prireditev in akcij, ki so jih društva izvedla med letom in približno kako delujejo.

Sicer sodba ni v moji besedi, a tukaj si upam trditi, da je koncept nekoliko nenavaden, sicer pa je tudi Medard lepo povedal: »Ribničan se pohvali še, če mu krava crkne!«

Pohvaliti je treba nastopajoče, saj vendarle ni najlažje predstavljati nečesa, kar ni njihovo delo, prepričan pa sem, da bi se mnogo bolje odrezali, če bi se predstavljali na svojih področjih. Recimo s plesom otroške Folklorne skupine Lončki ali pa s kakšno pravo šalo Radia Mlajku.

Za konec kulturnega programa pa je zaključila Pihalna godba iz Medvod, ki jo je KUD Ribniška pihalna godba povabila v goste, kar naj bi postalo stalnica na ribniškem odru.

PRIMOŽ TANKO

FOTO DPŽ IN MINISTRA PRIMOŽ TANKO.
POTO GOLOBOV A. PAHULJE.

MINISTER KARL ERJAVEC

Prijateljica mi pravi, da je po tolikih letih in toliko istih vprašanj, kaj bo letos na sejmu novega, končno dojela – da je semenj tu zaradi druženja, ne zaradi novosti. ... Ko komaj prehodiš ribniške ulice, pa ne zato, ker te kolena ne držijo, marveč na vsakem ovinku srečaš znanca in se z njim pomenkuješ. Ta sejem je bil miren in druženju naklonjen, so pravili obiskovalci, ki so se sprehajali med rekordnimi 500 stojničarji. Pozna se kriza, zakaj tokrat so želela priti tudi zelo uveljavljena podjetja, ki do sedaj niso čutila potrebe po sejemskem promoviranju. Po nekaj letih pa je prišlo v Grad tudi več rokodelcev – 43 jih je zaznamovalo 10. Rokodelski festival. Vreme sta naročila dva: Turistično društvo kot organizator in minister za okolje Karl Erjavec, ki je bil slavnostni govornik na 'prižnici', »za boljše mešanje zraka« pa si je prislužil tudi orjaško leseno žlico. Bolj kot po navadi smo po ulicah srečevali tudi pomembneže, ki so prišli semkaj napol uradno – od predsednika Slovenske ljudske stranke do kmetijskih funkcionarjev in drugih vladnih uslužbenec, skupno število vseh obiskovalcev pa sega do 45.000. In številka ni iz trte zvita, pravijo organizatorji.

Ribičem je zmanjkalo 100 kg postrvi in so si lokacijo ob Bistrici rezervirali že za prihodnje leto, na veliko se je prodalo tudi ostale hrane, le premalo so bili stojničarji pripravljeni 'glihati'.

Kritiki so preživeli sejem in so hvale polnih ust, a dodajajo, da se sedaj do prihodnjega septembra ne bo nič dogajalo in da bo Ribnica samevala. Organizatorji dogodkov in prireditev pa se sprašujejo, kam neki ti kritiki zahajajo, da jim uspe obiti ribniško dogajanje: tisti, ki smo na vseh prireditvah, že po malem tekamo s prireditve na prireditve. Je pa res, da človek z domačega praga in ozkotirno naravnane interesnega spektra ne more videti veliko. Prav tako je treba spremljati medije, ki obveščajo o dogajanju, in brati plakate, drugače bo ves zunanji svet za kritike vedno mrtev. Samo oktober: koncert ob jubileju noneta Vitre, občinski praznik, komedija Jamski človek, jubilejna prireditev folklorne skupine Lončki, naravno-zabavni večer Kluba harmonikarjev Urška v Sodražici, predavanja, razstave, tekme, z Miklovo hišo lahko obiščete niz gledaliških predstav po Sloveniji ... Najmanj 4 prireditve na mesec, 60 kulturnih in družabnih v zadnjem letu, ne računajoč dogajanj v Športnem centru in Škrabčevem skednju. Seveda je problem, če vas nič od navedenega ne zanima - potem pa pot pod noge, pa tja, kjer se dogaja nekaj samo za vaš specifični okus. Do prihodnjic pa seznam vseh prireditev, ki se jih bomo spomnili, da boste videli, kaj vse je zletelo mimo vas.

Nazaj na sejem. Prvikrat je v nebo poletelo 75 golobov, ki jih je spustil Alojz Pucelj. Drugo, jubilejno 35. leto, jih bo poletelo 200! Prvič so se pri nas predstavljala tudi turistična društva in turistično informativni centri iz vse države, ki so sejem poprej tudi dobro oglaševali. Minister za okolje je bil v govoru tudi družabno razpoložen in je novinarjem šele po njem odgovoril na kako bolj konkretno vprašanje – recimo o zaraščeni Bistrici, preko katere je odšel v Grad na predstavitev ribniških društev in skupin. Erjavec je prepričan, da država vlaga premalo sredstev v vzdrževanje rečnih strug, ker pač ni denarja in tako bo tudi v prihodnje. Nalogo tako nalaga nam samim, strokovnjaki pa najbolj govorijo o pregradih, ki bi odmrlo fejevje zajezila malo višje ob strugi in tako omogočala normalen pretok vode, saj zdaj naš središnji potok teži 1,5 m globok mulj, kjer nima več zraka nobena riba.

ALENKA PAHULJE

POBRATENA ARCEVIA USTVARJA MESTO TURIZMA IN KULTURE

Devetčlanska delegacija iz pobratenega italijanskega mesta pripeljala novega župana in upanje na poglobljeno sodelovanje v Evropski uniji

Pomagala vam bom predstaviti se v čas, ko sta italijanska Arcevia in Ribnica sklenili prijateljstvo, dolgo že 37 let, in se pri tem naslonila na pismo, ki ga je za letošnji obisk italijanske delegacije napisal eden izmed podpisnikov listine o pobratenuju, takratni predsednik skupščine Bogo Abrahamsberg. Zgodba se je začela takole:

Naš rojak Stane Nosan, prvoborec, partizan in interniranec, je od leta 1944 poglobljal prijateljske odnose z Arcevia in prispeval, da so dozorele okoliščine, ko je delegacija Občine Ribnica 13. maja 1967 obiskala Arcevia. »Italijanska pokrajina je bila takrat zame, v majskih dneh, kot velika, skrbno obdelana njiva, kot vrt.« Obisk nam je vrnila delegacija Arcevie, ki sta jo vodila Paolo Rosa in Arnaldo Giacchini. Tudi pogostili smo jih. »Ponos našega vinarstva je bilo tedaj domače vino cviček, kiselkasto rdeče vino. Prvi požirki cvička so presenetili naše goste iz Arcevie. Res, če bi primerjal njihovo belo vino ali rdeči veridchio s cvičkom, je naš cviček deloval kot blagi kis za konzerviranje kumaric.«

Upravi občin sta pripravili svečano verifikacijo pobratena 3. junija 1972 v Arcevia in v avgustu še v Ribnici. Odtlej pobratenje, dolgo že 37 let. Italijanska delegacija po navadi semkaj pride vedno v času sejma, medtem ko naša hodi tja dvakrat letno – maja, ko se tam spominjajo vojnih dogodkov, in septembra, ko se praznuje festival vina in grozdja. Letošnja delegacija je bila kar 9-članska, ker so se želeli srečati akterji tedanjih podpisov. Žal je gospod Arnaldo od letošnje pomladi pokojni, a je namesto njega prišla njegova hči Cesira, ki je povedala, da je bil njen oče pogost obiskovalec Ribnice in Staneta Nosana, s katerim sta ostala stara prijatelja in si tudi redno dopisovala. Hči še vedno hrani vsa njuna pisma. Ribniška delegacija je na letošnjem majskem obisku položila tudi venec na grob pokojnega župana. Sicer pa smo tokrat gostili kar dve najvišji avtoriteti Arcevie: delegacijo je spremljal Silvio Purgatori, ki se je poslovil od osemletnega županovanja, v nadaljevanje prijateljstva med

mestoma pa je vpeljal svojega naslednika, 39-letnega učitelja Andrea Bompreszija – ta je funkcijo župana sprejel to pomlad. Našemu županu je podaril umetniško sliko, ki prikazuje enega

izmed devetih gradov Arcevie. Srednjeveško mesto se vam spleča obiskati in vas bo presenetilo z imenitno lego: z avtom se vzpnete na vrh griča in se zapeljete skozi staro obzidje in se nato sprehajate po strmih kamnitih ulicah. Nagrajeni boste z imenitnim razgledom po zeleni pokrajini, tako značilni za osrednji del Italije. Arcevia se vse bolj deklarira za mesto kulture in turizma, ravno na dveh področjih, ki sta bili v našem dosedanem sodelovanju zapostavljene.

Purgatoriju se zdi pomembno, da se naše prijateljstvo poglobi zdaj, ko je tudi Slovenija del Evropske unije, saj nas lahko združijo in okrepijo tudi kaki skupni projekti.

Žal njegova ideja, da bi njihova organizacija, ki odkupuje bioizdelke, odkupovala tudi hrovaški avtohtoni fižol ribničan, ni uspela, saj se tega fižola pridelala premalo. Tudi seme, ki so ga odnesli v Arcevia, ni uspelo, menda zaradi premalo dežja. Zato pa je uspelo zrasti turizmu, in v zadnjih 10 letih tako zelo, da so podvojili prenočitvene kapacitete in je 20 ponudnikov prenočilo v enem letu 20.000 gostov. Zastarel in zaprt hotel so prenovili ter mu dodali wellness, ponudbo nočitve z zajtrkom, razraščala pa se tudi kmečki turizem. Kultura gre v smer promocije znanih Arcevljanov po celi Italiji in tako so pripravili simpozije o patru Giuseppu Gianfranceschiju, ki je preživel letalsko nesrečo na severnem polu ter nato ustanovil radio Vatikan. Lani so odprli tudi razstavo slikarja Luce Signorellija, ki je privabila 14.500 obiskovalcev.

Delegacijo spremljala in fotografirala ALENKA PAHULJE

CESIRA GIACCHINI, HČI ITALIJSKEGA ŽUPANA, KI JE PODPISAL ZGODOBO O POBRATENJU.

ITALIJANI SO SI LETOS ZAŽELELI MALO SPREMEMBE IN PO TOLIKIH LETIH OBISKOVANJA NAŠEGA MESTA SO ŽELELI VIDETI ŠE KAKŠEN KOŠČEK NAŠE DEŽELICE, ZATO SO JIH OBČINSKI USLUŽBENCI DAN PRED SEJMIKOM ODPELJALI V PRESTOLNICO. Z VZPENJAČO SO SE POPELJALI NA LJUBLJANSKI GRAD, OKUSILI VINA V VINSKI KLETI IN SE SPREHODILI PO STARI LJUBLJANI. POPOLDNE SO SE UDELEŽILI FESTIVALA IN OBLETNICE JOGE V RIBNIŠKEM GRADU, ZVEČER IMELI SLOVESNO VEČERJO, NA SEMANJI DAN PA NAS JE POZDRAVIL ŽE NOVI ŽUPAN BOMPRESZI.

NOVI ŽUPAN ANDREA BOMPRESZI PODARJA NAŠEMU ŽUPANU SLIKO ENEGA IZMED GRADOV V ARCEVII

NASLEDNJA ŠTEVILKA REŠETA IZIDE 29. OKTOBRA. GRADIVO ODDAJTE DO 16. OKTOBRA.

PO 66 LETIH KAPELICA MARIJE POMAGAJ ZASIJALA

Na Hribu, pod župnijskim uradom Dolenja vas, so vaščani obnovili kapelico Marije Pomagaj, ki jih je v svoje zavetje spravljal že od leta 1943. Vsa v kamnu in zaradi hribovite lege je ena najlepših in najmogočnejših v Dolini, želja po obnovi pa je zaživela vsako leto, ko se je mimo nje vila procesija. Temeljite obnove kapelica po vojni še ni doživela, je ob njenem blagoslovu na malo mašo, na dan rojstva nebeške Matere, 8. septembra, dejal župnik Branko Potočnik, »a je vsako leto bolj klicala po obnovi.« Tako je prišlo leto

KANONIK ANTON SLABE

2006, ko so skupaj s spomeniškim varstvom popisali in pregledali kapelico, lani pa jo začeli dejavno obnavljati – stebre, okraske, ograjo, stopnice, kamnito ograjo. Nekdanji prvi vaški mož Janez Pogorelec je dejal, da bo morala župnija po tej fizični obnovi začeti tudi z duhovno, čeprav je župnija po mnenju kanonika Antona Slabeta zelo družinsko razpoložena. Po njegovem prepričanju so tri znamenja, ki kažejo na njeno živost: že to, da se ljudje po maši radi zadržijo v bližini cerkve in pomenkujejo, kaže na povezanost. Množična udeležba na dnevih celodnevne čiščenja se kaže, koliko ljudi dejansko veruje, da je Kristus res prišel, tretje znamenje pa je velikodušnost župljanov in njihovo prostovoljno sodelovanje v celotnem župnijskem delu. 900 udarniških ur je bilo potrebnih, da je kapelica zasijala - kapela je sama po sebi čudež, da je preživela čas vojne in nastala leta 1943, ko je bilo najhujše in življenje malo vredno. »Kapelica je priča o času, v katerem je nastala: v strahu in velikem zaupanju, da je imel veren človek v njej oporo v najtežjih trenutkih,« je dejal kanonik, ki je prišel kapelico Marije Pomagaj blagosloviti.

Tekst in foto ALENKA PAHULJE

ZAHVALA

Ob boleči izgube naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

ANGELE MARINŠEK

iz Lončarske ulice 64,
Dolenja vas

se iskreno zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov Ribnica za nego in pomoč v času njenega bivanja v Domu. Hvala tudi dr. Marjeti Jeranko.

Zahvaljujemo se pevcem za lepo zapete pesmi, Komunalnemu podjetju Ribnica ter g. Antonu Berčanu za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in sveče.

Najlepša hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

URBAN

Da prišel sem k tebi vasovat?
O ne, Urban, prišel sem stanovat.
Pri tebi zadnje dni bom štel,
predno se poslovil bom, odšel.

V večeru tja domov se vrnem,
Veš, Urban, tja pod jablano rdečo,
tam stojim in kakor koli se obrnem,
se vrnem v mladost in srečo.

Hrast? Da, tudi on v jeseni pozni klone.
Želod in v barvah listje mu odpada,
ga veter nosi, daleč od njegove cone,
njemu bati ni se ne noči in ne propada.

Urban, le naredi mali križ leseni,
če kdo te prosil bo, naredi dva,
glej, eden z njim bo odpotoval,
eden čakal bode drugega.

Tu sled naša se zgubi, zabriše,
prav potihoma greš spet domov.
Le kdo, kdo bo žaloval za nami,
ko sled naša vodi do grobov?

Tudi zemlja je sestavni del življenja,
ko pride čas, te vanjo položijo,
morda na grobu ti nekdo besedo reče,
ne nasvidenje, čeprav težko, a reče le

ADIJO.

MATEVŽ JEKLER

KO SE SREČATA USTVARJANJE IN PRIJATELJSTVO

Člani Društva likovnih ustvarjalcev Ribnica na likovni koloniji pri Milici in Slavku Koštrunu

Umetnica Milica Koštrun je ljubiteljica in snovalka lepega. Ustvarja na platnu, svili, v glini. Njena umetnost sega preko meja likovnega upodabljanja. Piše iskrene pesmi, ki se močno dotaknejo poslušalca ali bralca. Nekatere pesmi uglasbi, jih spremlja s kitaro. Rada ima ljudi, jim nesebično pomaga in svetuje.

LIKOVNO USTVARJANJE JE UŽITEK, TO ČUTI TUDI MAJDA.

PEČENA KORUZA IZPOD SLAVKOVIH ROK JE MAMLJIVO ZADIŠALA.

Poučevala je otroke. Pri svojem pedagoškem delu se jim je znala na nevsiljiv način približati, jim razdajati znanje in vzpodbujati v njih dobro in ustvarjalnost. Otroci so jo imeli radi.

Milica in mož Slavko sta člana Društva likovnih ustvarjalcev Ribnica. Slavko je učitelj biologije in velik ljubitelj narave. Živita v Ljubljani. Rada se vračata v Rogaško Slatino, ki je njun rojstni kraj. Zelo sta gostoljubna.

Njune gostoljubnosti smo bili deležni tudi nekateri člani omenjenega društva, ko je v avgustu potekala tridnevna likovna kolonija v Rogaški Slatini. Popeljala sta nas na ogled repnice na Bizeljskem pri Najgerju, na grad Podsreda ter z obiskom čokoladnice v Olimju. Vodila sta nas skozi kraje vinogradov, travnikov, polj in gozdov. Občudovali smo lepote pokrajine s hribci in griči. Uživali smo ob kulinariki, ki sta nam jo gostitelja nudila med bivanjem pri njih.

Prijetno druženje in veselo razpoloženje se je zrcalilo tudi v likovnih delih, ki so nastala v tej koloniji.

Lepe reči hitro minejo. Tako je bilo tudi tokrat. Vsak od nas je spravljal ta lepa doživetja globoko vase. Ko bo življenje pokazalo manj prijazen obraz, se bomo lahko zatekli v zavetje lepih spominov na prijateljstvo in ustvarjanje.

Hvala, Milica in Slavko.

HELENA RUPARČIČ POLONČIČ
Foto Milica Koštrun

EVENTIM PRIREDITVE

Turistično informacijski center Ribnica vas obvešča, da lahko v centru Ribnice, na Škrabčevem trgu 23, kupite vstopnice za prireditve iz sistema Eventim. Izbrali smo nekaj vidnejših prireditev, ki bi vas utegnile zanimati v mesecu oktobru letos.

• **Od tišine do glasbe**, avtorska glasbena monokomedija izvrstnega interpreta, igralca in pianista Jureta Ivanušiča. V Siti teatru BTC, 8. 10., ob 20:00. Cena vstopnice 13,50.

• **Gala dobrodelni koncert**, glasbeni večer klasičnih mojstrov, donacije za prvo hišo Hospic, v Grand hotelu Union, 10.10., ob 20:00. Donacije 30,00 / 100,00 EUR.

• **Kolumbovo jajce**, izvirna slovenska komedija, igrata Uroš Fürst in Mojca Funkl, 11.10.2009, ob 20:00 v Siti teatru BTC. Vstopnina 15,00 EUR.

• **Tarja - Storm in Europe**, koncert nekdanje pevke Nightwish, 14.10., ob 20:00, v Hali Tivoli. Cena vstopnice 30,00 EUR.

• **ZZ TOP**, teksaški rock trio, nastopajo 16.10., ob 20:00 v Hali Tivoli. Cena vstopnice 39,00 - 44,00 EUR.

• **Armin van Buuren**, nizozemski trance producent in dj svetovnega slovesa, 23.10., ob 21:00 v Hali Tivoli. Cena vstopnice 29,00 - 50,00 EUR.

• **Dream Theater**, ameriška progresivna metalna skupina, koncert 31.10., ob 18:00 v Hali Tivoli. Cena vstopnice 35,00 EUR.

V prodaji so tudi vstopnice za Mestno gledališče ljubljansko.

Vse prireditve si lahko ogledate na www.eventim.si

Za vse informacije smo dosegljivi na telefonski številki: 836 93 35, elektronski pošti: ribnica@siol.si ali pa nas enostavno obiščite!

OBVESTILO UPORABNIKOM O POSTOPKU BRISANJA PODATKOV O NEAKTIVNIH ČLANIH

Obveščamo vas, da bomo na podlagi 15. člena Zakona o knjižničarstvu in 21. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) začeli s postopkom brisanja podatkov o neaktivnih članih.

Kot aktivne člane štejemo le tiste vpisane osebe, ki so knjižnico obiskali vsaj enkrat v letu ali so se njenih storitev posluževali na daljavo.

Postopek bomo izvajali v vseh oddelkih Knjižnice Miklova hiša.

Direktorica VESNA HORŽEN

Tax-Fin-Lex

Od 1.6. 2009 naprej je za vse člane naše knjižnice možen dostop do portala Tax-Fin-Lex, ki vam ponuja številne informacije in podatke s področja prava, davkov in financ.

Dostop bo vsem članom knjižnice možen na računalnikih v prostorih knjižnice ali pa kar od doma preko povezave

<http://ezproxy.nm.sik.si:2048/login?url=http://www.tax-fin-lex.si>

Portal Tax-Fin-Lex vam ponuja najbolj kompletne in ažurne informacije glede slovenske in EU zakonodaje, sodne prakse slovenskih

sodišč, nasvete in vzorce družinskega in podjetniškega pravnega priročnika, davčne in finančne nasvete in članke, dokumente DURS, več kot 1.000 davčno-finančnih obrazcev in še mnogo več.

Pridružite se številnim zadovoljnim uporabnikom sistema Tax-Fin-Lex in si olajšajte vsakodnevno pridobivanje različnih informacij. Več informacij dobite na spletni strani KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA pod rubriko POVEZAVE - ELEKTRONSKI VIRI, v vaši knjižnici ali na portalu Tax-Fin-Lex.

S spoštovanjem KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA

REGIJSKA ŠTIPENDIJSKA SHEMA ZA DOLENJSKO

Razvojni center Novo mesto d.o.o., ki je izvajalec programa »Regijske štipendijske sheme za Dolenjsko«, je v ponedeljek, 7. 9. 2009 objavil na svoji spletni strani **Javni razpis štipendij Regijske štipendijske sheme za šolsko/študijsko leto 2009/2010**. Razpis je namenjen dijakom in študentom JV Slovenije.

Regijska štipendijska shema je namenjena štipendijam dijakom in študentom, ki se šolajo za poklice, po katerih povprašujejo oz. izrazijo interes delodajalci s sedežem v občinah JV Slovenije. Osnovni cilj regijske štipendijske sheme je šolanje za potrebe gospodarstva in omejevanje »bega možganov« iz regije. Štipendije se tako podeljujejo za konkretna delovna mesta, in sicer za celotno ali preostalo dobo šolanja štipendista po izobraževalnem programu. Prioritetno se štipendije podeljujejo za razvojne potrebe in perspektivne poklice v posamezni regiji. Glede na to, da se šola štipendist za konkretno delovno mesto pri konkretnem delodajalcu, ta tudi odloči o podelitvi razpisane štipendije. Do štipendij iz Regijske štipendijske sheme so upravičeni dijaki, dodiplomski in podiplomski študenti, ki se šolajo v RS ali v tujini in niso zaposleni.

Rok za oddajo vlog: 10. oktober 2009.

Veljajo tudi vloge z odtisnjanim poštnim žigom na kuverti na dan 10. oktober 2009.

Celotno besedilo javnega razpisa štipendij Regijske štipendijske sheme za Dolenjsko ter prijavitni obrazec sta objavljena na spletni strani Razvojnega centra Novo mesto d.o.o.:

http://www.rc-nm.si/index.asp?Stran=regionalni_razvoj&Podstran=stipendijska_shema

Dodatne informacije dobite na Razvojnem centru Novo mesto d.o.o., Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto, tel. 07 33 72 988, kontaktna oseba: Maja Smerdu ali pišite na e-naslov: maja.smerdu@rc-nm.si.

MAJA SMERDU,
Razvojni center Novo mesto d.o.o.

ZA ZNIŽANJE STOPNJE DDV ZA IZDELKE DOMAČE IN UMETNOSTNE OBRTI

Občina Ribnica in Območno obrtna-podjetniška zbornica Ribnica sta 18. septembra v konferenčni sobi podjetja Riko Ribnica organizirali prvo strokovno konferenco rokodelskega centra suhe robe in lončarstva Ribnica. Kot glavno temo so si zadali odgovor na vprašanje »Kako veljavna zakonodaja vpliva na razvoj slovenskega rokodelstva«.

Po uvodnem pozdravu predsednika OOO Ribnica Franca Vesela in sekretarja Pavla Hočevarja je Jože Levstek, ribniški župan in predsednik Lokalne akcijske skupine Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe, izrazil tudi željo, da se s konferenco podpre Obrtna zbornica Slovenije ter sekcija za domačo in umetno obrt (DUO). »Želimo pa si tudi, da ne gre samo Ribničan, šegav in zvedav kot je, v svet, temveč da pride tudi svet k nam, ker želimo, da se naša domača obrt ohrani. Zato tudi rokodelski center. A potrebno mu bo vdihniti dušo in dati vsebino, za to se trudi OOO Ribnica z ustreznimi institucijami.« Sledili so štirje referati, po njih pa aktivna razprava in vprašanja udeležencev konference ter ogled še nastajajočega rokodelskega centra suhe robe in lončarstva.

V sedemdesetih in osemdesetih letih je slovensko rokodelstvo začelo uspešno predstavljati svojo ustvarjalnost, in s tem našo identiteto, tudi v tujini. Leta 2001 so se na zbornici lotili novega

načina povezovanja izdelovalcev DUO, in sicer na osnovi poznavanja nekaterih uspešnih središč v Evropi je prof. dr. Janez Bogataj dal idejo o ustanovitvi originalnega Centra domačih in umetnostnih obrti oz. Rokodelskega centra za RS. Ideja je temeljila na verigi 10 do 15 regionalnih ustvarjalnih rokodelskih središč po Sloveniji. Seveda pa zadanih nalog ne bo mogoče izpeljati brez rokodelcev samih. Število tistih, ki imajo registrirano rokodelstvo kot osnovno dejavnost in so tudi nosilci znanj poklicev, ki sodijo v okviru DUO, vztrajno pada, kar pa lahko ustavi le konkretna državna pomoč. Do uvedbe DDV je število obrtnikov s področja DUO ves čas rahlo naraščalo, tako je bilo leta 2002 registriranih 569 samostojnih podjetnikov posameznikov. Nato pa sledi upad in konec leta 2008 pa je imelo pri OZS domačo in umetnostno obrt registrirano le še 425 rokodelcev, petina vseh izdelovalcev, ki so za svoje izdelke prejeli pozitivno mnenje komisije. Komisija je od 1. januarja 1993 do 18. februarja letos prejela v oceno 6466 vlog posameznih izdelovalcev, 2025 rokodelcev pa je do sedaj prejelo certifikat oz. pozitivno mnenje komisije za posamezne izdelke. Upad bi se dalo zajezi. Po sprejetju Akta za mala podjetja za Evropo, ki ga je podpisala tudi RS, za znižanje stopnje DDV za izdelke domače in umetnostne obrti, so ukinjene tudi ovire evropske zakonodaje. OZS je

Generalnemu davčnemu uradu DURS nedavno predala 118 zahtev, kako rešiti in pomagati malim podjetjem, 6 od teh zahtev pa jih je točno glede DDV-ja in razlogov za znižanje stopnje za izdelke domače in umetnostne obrti. »Vsi razlogi, ki jih navajate, to je glede ohranitve in obnavljanja, so pravilni, tehtni in zares kličejo po premisleku ter udejanjiti tega predloga o znižani stopnji DDV. Kljub temu, da je stališče Sveta Evrope jasno in eksplicitno, kako, kaj in katere stvari, panoge imajo znižano stopnjo DDV, vas torej pozivam, da si še naprej prizadevate za znižanje stopnje DDV za izdelke domače in umetnostne obrti.«

ZA GOVORNIŠKIM ODROM JULIJANA POVŠE, VODJA ODELKA ZA DAVEK NA DODANO VREDNOST NA GENERALNEM DAVČNEM URADU DURS.

Tekst in foto: ZDENKA MIHELICH

Inles dobitnik priznanja na sejmu MOS

V Inlesu nadaljujemo tradicijo zbiranja raznih priznanj s sejmov, na katerih se predstavljamo. Na letošnjem sejmu MOS v Celju smo prejeli priznanje za predstavitev novih okolju prijaznih in energetsko varčnih lesenih profilov AIR.

V podjetju smo ponosni na novo nagrado, ki smo jo prejeli za izdelek iz našega proizvodno prodajnega programa. To priznanje je hkrati tudi potrdilo, da v Inlesu sledimo sodobnim trendom v stavbnem pohištvi. Vedno poskušamo prvi našim cenjenim kupcem predstaviti in omogočiti pridobitev najnovejših izdelkov, tehničnih inovacij

in ostalih novosti na področju zunanega stavbnega pohištva.

Energijsko varčno okno AIR, izdelano iz naravnega, obnovljivega materiala, je primerno za vgradnjo v boljše NIZKOENERGIJSKE objekte. Zračni kanali v okvirju in krilu na okolju prijazen način, brez umetnih dodatkov, zagotavljajo odlične toplotne karakteristike izdelka ter hkrati prijetno bivalno klimo v prostoru. Skupaj z našimi okolju prijaznimi premaznimi sredstvi so ti izdelki kot nalašč za vse tiste, ki so okoljsko osveščeni ter jim naravni materiali pomenijo največ. Na zunanjo stran izdelka lahko namestimo tudi oblogo iz obstojnega aluminija, ki les ščiti pred različnimi atmosferskimi vplivi, kot so dež, sonce, mehanske poškodbe, in tako podaljša življenjsko dobo celotnega izdelka. Toplotna prehodnost celotnega okna Uw je ob ustreznih zasteklitvi tudi do 0,8 W/m²K.

DAMJAN NOVAK, univ. dipl. inž.

KRIZA JE – A KAKO NAPREJ?

Zvišajmo dodano vrednost in povežimo znanost z gospodarstvom, ne pa, da delamo nekaj, kar se Nemcem več ne spleča delati

Sedem let smo bili pijani od vseh uspehov in zelo visoke gospodarske rasti in še letošnjega januarja so analitiki neodgovorno razlagali, da bomo Slovenci zaradi svetovne krize in recesije še najmanj prizadeti, a danes mora biti jasno tudi največjim skeptikom: skupaj z baltskimi državami bomo najbolj trpeli, je bil na gospodarskem srečanju jasen predsednik osrednje zbornice Samo Hribar Milič.

Le kak dan po tem srečanju, ki je 25. avgusta potekalo v prostoru Riko Ribnica, je v medijih že spet vse velo od nekega lažnega optimizma, nakar so se začele stavke in nadaljevala sesutja podjetij. Še isti dan, ko je Milič predaval 38 prisotnim, med katerimi je bilo le 13 podjetnikov in gospodarstvenikov ribniško-kočevske sobregije, se je sam srečal s predsednikom vlade, ker trenutno v gospodarstvu vlada panika zaradi nelikvidnosti. Podjetja ne vedo, kako do denarja – ni ga za tekoče finančne posle, davke, plače in investicije. »Kam se je denar skrnil, tega ne ve nihče,« je bil kot vedno neposreden predsednik Gospodarske zbornice Slovenije. V zadnjih štirih letih smo se izjemno zadolžili in svoj gospodarski razvoj gradili na tujih prihrankih, je dejal in domneva, da bo leto 2010 sicer manj težko in hudo kot letošnje, pa vendar se bodo posledice krize čutile tudi v prvi polovici prihodnjega leta. Milič ohranja optimizem in trdi, da lahko v sedmih letih postanemo ena najbolj razvitih evropskih držav, če se bomo ognili nevarnostim, ki zdaj prevladujejo v Sloveniji: v državi primanjkuje denarja, podjetja skrivajo dobičke in tudi sama država je neplačnica. Preko 10.000 gospodarskih subjektov še ni dobilo plačila za pred tremi meseci opravljeno delo, prevladujejo pa gradbena podjetja. V krizi so tudi banke, ki ne razpolagajo z dovolj velikim kapitalom za srednjeročne naložbe. Ne funkcionira niti nova jamstvena shema, ki naj bi sprostila kreditno aktivnost, da bi gospodarstvo prišlo do prepotrebne denarja. Da smo res v globoki krizi, kaže to, da ni podpore naložbam, premalo črpamo evropska sredstva, zaradi toge delovne zakonodaje pa se podjetja ne bodo mogla prestrukturirati, meni Hribar Milič. »Visoke odpravnine so velik problem, ker

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE SE ZADNI DVE LETI ZELO POVEZUJE Z ARABSKIMI DEŽELAMI, PREDVSEM MAROKOM, KJER NAJ BI IMELI NAŠI PODJETNIKI VSE POSLOVNE MOŽNOSTI. ZELO SE IŠČE PODJETJA, KI ZNAJO ZAGOTAVLJATI VARČEVANJE Z ENERGIJO. TUDI KITAJSKA NUDI NIZ PRILOŽNOSTI IN PRAV V TISTIH DNEH JE PRIŠLA NA OBISK 100-ČLANSKA KITAJSKA DELEGACIJA S PODPREDSEDNIKOM VLADE NA ČELU, KI ANALIZIRA SLOVENSKE TRG, SAJ BI RADA PREKO NAS OSVOJILA EVROPSKO TRŽIŠČE. DENAR BODO VLAGALI V PODJETJA, KI IMAJO DOSTOP DO TEH TRGOV. NA FOTOGRAFIJI SAMO HRIBAR MILIČ.

potem ne ostane denarja za razvoj, dovolj ga je le za socialne programe.« Okrcal je javni sektor, ki je postal požrešen prav v času krize in so plače delavcem narasle za 10 odstotkov; tako sploh ne morejo verjeti, da je kriza, saj so plače boljše in imajo večjo kupno moč kot lani. Nujna se mu zdi debirokratizacija poslovanja, ker imamo v Sloveniji eno najbolj zapletenih birokratskih okolij v Evropski uniji, ključna prioriteta pa nam bi morala biti tudi povezava znanosti z gospodarstvom. Ker smo razvoj dela povsem zanemarili, imamo nizko dodano vrednost in se tako lotevamo ne del, ki jih Nemci, s katerimi se vedno primerjamo, ne marajo več delati. Naše gospodarsko okolje je rigidno in ne pritegne tujih investitorjev.

JANEZ ŠILC JE NOVI DIREKTOR RIKA RIBNICA, KI TRENUTNO ZAPOSLUJE 48 DELAVCEV. LETOŠNJEGA JANUARJA JE FIRMA DOŽIVELA VELIK PRETRES, SAJ JE PREMINIL NJEN DOLGOLETNI DIREKTOR JOŽE GRADIŠAR. ŠILC JE BIL ŽE POPREJ TEHNIČNI DIREKTOR. PRVI REZULTATI KRIZNEGA LETA KAŽEJO, DA BO TUDI RIKA RIBNICA POSLOVAL POD PLANOM PRODAJE, SAJ JE TA UPADLA ZA 18 %. VEČJIH ODPUŠČANJ DELAVCEV NE BO, PREDVIDENO JE ZMANJŠANJE ZA TRI LJUDI.

Gospodarska zbornica je na naše področje prišla v bistvu predstavljati svoj način dela, saj povezuje do 32 občin in 15.000 gospodarskih subjektov, katerim je želela prikazati sedanje stanje gospodarstva in trg dela. Marta Turk, vodja enote v Ljubljani, se spominja svojega prvega obiska tu, leta 1993, ko je prišlo na srečanje kar 80 podjetnikov z našega konca, »a spraševali so le o tem, kako uničiti svojega konkurenta! Napaka, pravi Turkova, saj je treba vedno razmišljati le o tem, kako biti boljši in uspešnejši. Tekoči rezultati kažejo, da imajo letos vsa podjetja upad dobička, dodana vrednost na zaposlenega pa je v osrednjoslovenski regiji za 25 % manjša od slovenskega poprečja. Brezposelnost je ta hip na ravni tiste iz leta 2005, povečuje se potreba po delavcih za določen čas - v Ribnici je takih potreb

kar 85 %. Urad za delo je v zadnjem letu imel velik priliv brezposelnih (73 %), hkrati pa se jih je kar nekaj zaposlilo v manjših podjetjih. Zgovoren je tudi podatek o upravičencih do denarnega nadomestila: julija lani jih je bilo 58 %, v istem obdobju letos pa 63 %.

Janita Eržen z Zavoda za zaposlovanje pravi, da bo letos na razpolago 100 milijonov evrov za aktivno politiko zaposlovanja, ker prostih delovnih mest ni, a jo je novi direktor Rika Ribnica opomnil, da so bolj kot subvencije potrebne investicije. Podprl ga je tudi župan Jože Levstek, prepričan, da smo še vedno preveč socialna država. Kočevski župan Janko Veber pa se bori za koncesijsko dajatev na račun narave, ki si jo vzame država – namesto da pobere milijon evrov letno, bi lahko 450.000 EUR pustila Kočevju za tehnološki razvoj v lastnem okolju. Nasploh smo se lotili povsem zgrešenega načina kapitalizma, meni direktor ribniške občinske uprave Janez Mate, saj bi se morali v tako majhni državi obnašati kot multinacionalka, ki se zgrešenih projektov znebi, dobre pa podpre. Vsi ostali ukrepi so samo gašenje požarov.

Spremljala in fotografirala ALENKA PAHULJE

Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica objavlja

PROSTO DELOVNO MESTO ZDRAVNIKA SPECIALISTA SPLOŠNE/DRUŽINSKE MEDICINE (ZDRAVNIK SPECIALIST IV PPD 2)

za delovambulantsocialnovarstvenem zavodu
in splošni ambulanti v Ribnici in Loškem Potoku.

Pogoji za zasedbo:

- končana medicinska fakulteta,
- opravljen strokovni izpit,
- opravljena specializacija iz splošne / družinske medicine,
- veljavna licenca za delo,
- znanje slovenskega jezika,
- vozniški izpit B - kategorije,
- osnovno znanje dela z računalnikom,
- zaželeno delovne izkušnje.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in štirimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v tajništvo Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica, Majnikova ulica 1, 1310 Ribnica.

Kar je bilo, nikdar ne mine, samo obliko menja ...

Prispevek k zgodovini trga Ribnica (9. del)

Usnjarstvo, vrvarstvo in klobučarstvo

Usnjarstvo

Usnjarstvo je bilo povsod v slovenskih deželah pomembna obrtna in gospodarska dejavnost. Spadala je med obrtne panoge, ki so jih zaradi gospodarskega pomena in potreb vedno vzpodbujali. Državna odločba iz leta 1817 je predpisovala, da morajo krajevne oblasti pri izvajanju usnjarstvih pravic upoštevati koristnost te obrti. Usnjarstvo je bilo uvrščeno med tako imenovane komercialne obrti takoj za fužinarstvom. Obrt ni bila omejena na določeno število mojstrov, kar kaže na izjemno mesto med obrtni. Usnje je bilo vedno pomemben predmet trgovanja. Obrtna predelava živalskih kož, izdelava usnja in usnjarstvih izdelkov je zajemala po oblastnih predpisih vrsto rokodelskih obrti: strojarstvo in usnjarstvo, irharstvo, jermenarstvo, krznarstvo in barvanje usnja. Usnjarstvo je bilo na Slovenskem dobro razvito povsod, kjer je bila na voljo tekoča voda in dovolj velika zaloga kož. Golec eksplicitno izpostavlja v svoji doktorski disertaciji za ribniški trg v obdobju do 18. stoletja krznarsko obrt. Razvoj te obrti lahko povezujemo z obsežnimi gozdovi, ki so obdajali to dolino, tu mislim predvsem področje Velike gore. V teh gozdovih je bilo veliko število zveri, volkov, medvedov in lisic, ki so za razvoj te obrti zagotovo predstavljali osnovno surovino. Tudi polh je krznarjem preskrbel kvaliteten kožuh, poleg tega pa je njegovo meso predstavljalo pomemben del prehrane tukajšnjim prebivalcem v mesecih poljšega lova. Čeprav so krznarji še v začetku 19. stoletja v trgu močno prisotni, jih v drugi polovici devetnajstega stoletja že ne srečamo več. Je pa v tem obdobju še vedno mnogo usnjarjev, ki pa do dvajsetega stoletja

prav tako skoraj popolnoma usahnejo. Najdlje se s to obrtjo ukvarjajo Burgarji (121) na Mlaki.

V arhivu sem za obdobje druge polovice devetnajstega ter prve polovice dvajsetega stoletja našla naslednja imena:

Irharji

- Anton Burger (121) Weissgärber 1850
- Karl Burger (10) Weissgärber 1863
- Johann Nossan (125) Weissgärber 1869...1883
- Franc Burgar (138) Weissgärber 1871

Usnjarji - strojarji

- Marko Burger (121) obrtno dovoljenje od 1887
- Jakob Burger (120) Lederer 1850
- Anton Češarek (63) Lederer 1856
- (?) Češarek (53) Lederer 1860
- Anton Kromar (71) Lederer 1856 ... 1880
- Anton Pelc (133) Lederer 1864 ...1877
- Anton Perhaj (129) Lederer 1872 ... 1875
- Franc Škerjanc (108) Lederer 1877 .. 1879
- Josef Laurič (33) Lederer 1873...1874

Vrvarstvo

V 19. stoletju se je število vrvarstev delavnic močno povečalo; leta 1853 je bilo na Kranjskem 25 vrvarjev. Večinoma so bili to mali obrtni z mojstrom in dvema vajencema. Glede na razmere v takratni kranjski deželi, je bila Ribnica dokaj dobro preskrbljena z obrtniki te branže. Ves čas je bil v Ribnici vsaj en vrvar, določeno obdobje celo dva. Najdlje se je v Ribnici s to obrtjo ukvarjala družina Šmalc. V Zgodovinskem arhivu v Ljubljani hranijo dokumente v zvezi z gradnjo Šmalcove vrvarstvene delavnice iz leta 1890, sklepamo lahko, da so se v tem času že ukvarjali s vrvarstveno obrtjo. V Ribnici je bila zanimiva tudi družina Gelze, ki se je v 19. stoletju ukvarjala z vrvarstveno obrtjo, kasneje pa so postali

furmani in se z vrvarstvom niso več ukvarjali. Poglavitne vrvarstvene naprave so bile vrvarski kolovrat, dodelavna naprava »gešir« (»kšir«) in vrvarski voz. Temeljna vrvarstvena tehnika je sukanje. Za pridobljeni naziv vrvarski mojster je vrvar moral obvladati tudi pletenje vrvi in mrež, najrazličnejših pasov, oprt. Franc Mate je imel svojo vrvarstveno delavnico pri sestri, poročeni Petelin (Šuščeva). Malo pred drugo svetovno vojno si je zgradil svojo hišo in delavnico.

- Anton Gelze (80) Seiler 1852...1884
- Josef Gelse (80) Seiler 1884
- (?) Kavčič (60) Seiler 1858 ... 1884
- Franc Mate (73) dovoljenje od 1927
- Matevž Šmalc (78) je opravljal vrvarstvo obrt že v 19. stoletju. To je razvidno iz dokumentov o gradnji vrvarstvene delavnice leta 1890.
- Anton Šmalc (78) dovoljenje od 1931
- Ivan Zadnik (106) dovoljenje od 1901

Klobučarstvo

Predvsem so bili v uporabi moški klobuki in kape iz blaga s senčniki. Ženske klobuke so si pokrivalo premožne trške gospe, za katere je takrat veljalo, da se spodobijo, če so pokrite. Fine ženske klobuke so izdelovale modistke, ki so znale dopolnjevati ali predelovati ženske klobuke, kakor je velevala moda.

V Ribnici je bil zadnji, ki se je ukvarjal s klobučarsko obrtjo, Franc Trampuž. Svojo obrt je v Ribnici prijavil leta 1932. Pogovor z njegovo hčerko je leta 2007 ravno v Rešetu objavila gospa Alenka Pakiž. Trampuževa hči se spominja, da je oče: »/.../ za svoj posel je iskal kraj, kjer bi z izdelovanjem klobukov dovolj zaslužil. Ostal je v Ribnici, kjer je spoznal Nežo Tomšič, izučeno šiviljo. Poročila sta se leta 1934. Žena Neža je šivala za svoje stranke in v klobučarski delavnici pomagala pri ženskih klobukih. Šivala je dodatke h klobukom, notranje robove, podlogo in zunanje okrasne trakove s pentljami raznih oblik in velikosti.« Gospod Franc Vesel se spominja, da je v hiši št. 19, v kateri je nekaj časa svojo obrt opravljal tudi Trampuž, živela tudi gospa, ki je imela v tej hiši zapisan kot. Bila je izdelovalka ženskih klobukov, modistka. Ta podatek je bil zame povsem nov, ker ga nisem nikjer zasledila, vendar, kot sem že omenila, popisi v arhivih niso popolni, zato je ta podatek zagotovo dragocen. O Trampuževih je isti informator povedal naslednje:

»/.../ V pritličju so imeli stavbo Trampuževi pa tudi stanovanje, v nadstropju je bila pa žandarmarijska postaja. Trampuževi so imeli kar v oknu razstavljene klobuke pa tudi copate, ki so jih tudi izdelovali.«

- Johann Gregorič (67) Hutmacher 1850... 1874
- Franc Trampuž (32 ali 19, zaveden je tudi pod 17) 1932

(Se nadaljuje prihodnjic)

Tekst pripravila MARINA GRADIŠNIK, kustosinja ribniškega muzeja

BISTRICA JE V ŽIVLJENJU RIBNIČANOV IMELA POMEMBNO MESTO. MLINARJEM JE SLUŽILA ZA MLETJE MOKE, PERICAM ZA PRANJE PERILA, KMETJE SO V NJEJ NAPAVALI ŽIVINO, USNJARJI PA NAMAKALI KOŽE. MESARJE, GOSTILNIČARJE IN GRAŠČAKA PA JE POZIMI PRESKRBELA Z LEDOM ZA NJIHOVE LEDENICE. TUDI OTROCI SO V BISTRICI IN OB NJEJ V VSEH LETNIH ČASIH NAŠLI VEČ KOT DOVOLJ ZABAVE IN VESELJA.

INOTHERM®

VHODNA VRATA IZ ALUMINIJA

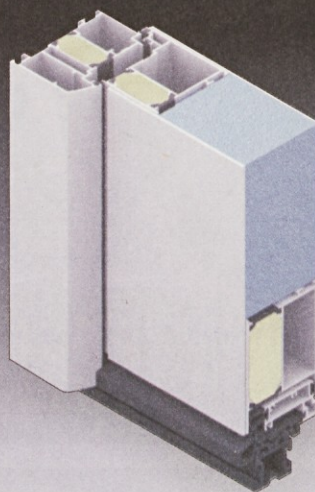
VHODNA VRATA NOVE GENERACIJE

VSE DOBRE STVARI SO TRI

3

Ustvarjena za Vas.

- 3 • tesnila
- 3 • kosi nastavljivih trodelnih varnostnih nasadil
- 3 • tritočkovna varnostna zapora iz nerjavečega jekla
- 3 • mm debela zunanja in notranja plošča polnila iz aluminija
- 3 • slojno toplotno izolativno steklo z motivom ali ornamentnimi stekli ($U\text{-Wert}=0,7 \text{ W/m}^2\text{K}$)
- polnilo debeline 80 mm zunaj in znotraj prekriva profil krila vrat
- vsa vrata so prašno barvana (tudi pri dvobarvnih izvedbah in lesnih dekorjih)

Prekrivna izvedba polnila

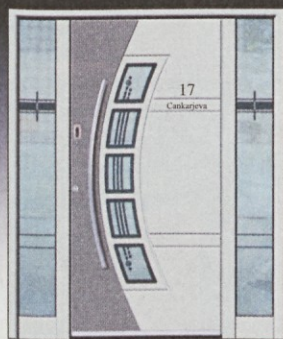
Polnilo zunaj prekriva profil krila

Sistem AT 100

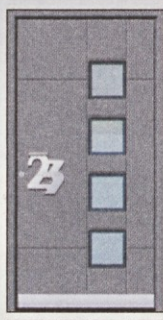
vrata $U_D = 1,2 \text{ W/m}^2\text{K}$

Testirano v kombinaciji z izolacijskim steklom v laboratoriju IFT Rosenheim

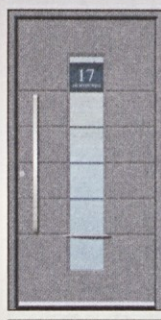
Model AGE 1560 A

Model AGE 1240 A

Model AGE 1160 A

Model AGE 1110 A

Model ATE 1320 A

Model ATE 1130 A

PRODAJNA AKCIJA V MESECU SEPTEMBRU 2009!

Model AAE 1090 A

Model AAE 1040 A

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

VSE ZA IZGRADNJO IN OPREMO DOMA

**AKCIJA
POHIŠTVA**
brezplačen
3D izris kuhinj

IZKORISTITE IZJEMNE
PRIHRANKE
pri nakupu streh

STAVBNO POHIŠTVO
promocijski popust

**VSE ZA
kopalnico**

LAMINAT
ŽE ZA **5,99 EUR**/m²

MEGADOM

**PRIHRANI
Z MEGA KARTICO**

MEGADOM JE VAŠA TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIJALOM, INŠTALACIJAMI, METALURGIJO, BELO TEHNIKO, ZABAVNO ELEKTRONIKO IN POHIŠTVOM.
MEGADOM, OB ŽELEZNICI 4, 1310 RIBNICA, Trgovina tel.: 01/835 1 640 Mobi: 051/683 683
Salon pohištva 01/835 1 641 ODPRTO: PON.-PET. 7:00-19:00, SOB. 7:00-14:00
MEGADOM, IC PODSKRAJNIK II, ZELŠE 102, 1380 CERKNICA, Telefon: 01/705 0 705 Mobi: 041/667 998

Drogerija RIBNICA

Škrabčev trg 42, Ribnica; tel.št.: 01/ 8351 360

**Velika izbira
potovalnih kovčkov
in torb!!!**

NE PREZRITE PESTRE PONUDBE:

- bižuterije
- parfumov
- pasov

LEPO VABLJENI!

URNIK: PON - PETEK: 8.00 - 19.00; SOBOTA: 8.00 - 12.00

PRVI
NAJVEČJI
NAJBOLJŠI

FRAGMAT

izolirka

Gradite,
obnavljate,
opremljate?

Toplotne izolacije
Hidroizolacije
Sistemi za ogrevanje
Opaži za betoniranje

**UGODEN
NAKUP
CEMENTA
V
OKTOBRU**

Gradbeni materiali
Gradbene izolacije
Pohištvo
Bela tehnika

UGODNO

- Proizvodi Wienerberger
- Armaturno železo: mreže in palice
- Strešna kritina BRAMAC, GOLOB, TONDACH

TONDACH
Norovna opečna kritina.

ERLUS

BRAMAC

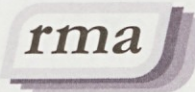
STREŠNIKI GOLOB
BOLJE GOLOB NA STREHI KAKOR VNAŠEČ V ROKI

Wienerberger
Building Value

Blago lahko dobite na ugoden **kredit do 24 obrokov**. Po dogovoru vam nudimo dostavo s tovornim vozilom z dvigalom ter dostavnim kombijem.

Trgovina Sodražica
Cesta Majde Šilc 1, Sodražica
tel.: 01 835 02 85, 031 248 875
Delovni čas: 7.30 do 19.00.
sobota: 7.30 do 12.00

www.fragmat.si

RMA projektivni biro, računovodski servis, Andrej Rus s.p.
Škrabčev trg 19, 1310 Ribnica | tel.: 01 83 60 816 | e-pošta: alenka.rus@rma.si

Prepustite vaše računovodstvo nam!

Vodenje poslovnih knjig

- dolgoletna tradicija
- individualni pristop
- profesionalnost
- urejena cenovna politika

NEW MOMENT

PRIHRANIMO IN ZA UGODNO KLIMO POSKRIBIMO ■ VAREN DOM JE MOJ DOM ■ TREND IN ELEGANCA ■ RAZKOŠJE S PRIDIHOM TRADICIJE

inles OKNA VRATA

Združite svojo vizijo z našo željo po odličnosti.

Dovršeno stavbno pohištvo iz lesa in umetnih mas ter kombinacije le teh.

Svet dovršenega bivanja

Inles-ove proizvode namenjene obnovi spomeniško zaščitenih objektov in primerne za vgradnjo v objekte, ki jim želimo vdahnuti pridih tradicionalnosti, smo uvrstili v skupino izdelkov z nazivom

Razkošje s pridihom tradicije

Razkošna arhitektura večstoletnih zgradb in dvorcev, ki krasijo stara mestna jedra oziroma dajejo podeželju svojevrsten izgled, si ne moremo predstavljati brez zanje značilnega zunanjega stavbnega pohištva - oken in vhodnih vrat.

Veličastna, klasično sestavljena okna, bogata z okrasnimi elementi v različnih slogih, značilnih za posamezna obdobja, so tipični predstavniki te skupine. Z vgradnjo tovrstnih izdelkov različnih oblik in s pestro izbiro dekorativnih dodatkov ter izbranih ekološko neoporečnih premazov boste v svoj dom vnesli pridih tradicije in ambient približali okolju, kateremu želite, da pripada.

inles OKNA VRATA

Inles proizvodnja, trženje in inženiring d.d.

Kolodvorska 22, SI - 1310 RIBNICA
Tel.: 01 8377 100; fax: 01 8377 333
http://inles.si; e-mail: info@inles.si

PROIZVODNI PROGRAM

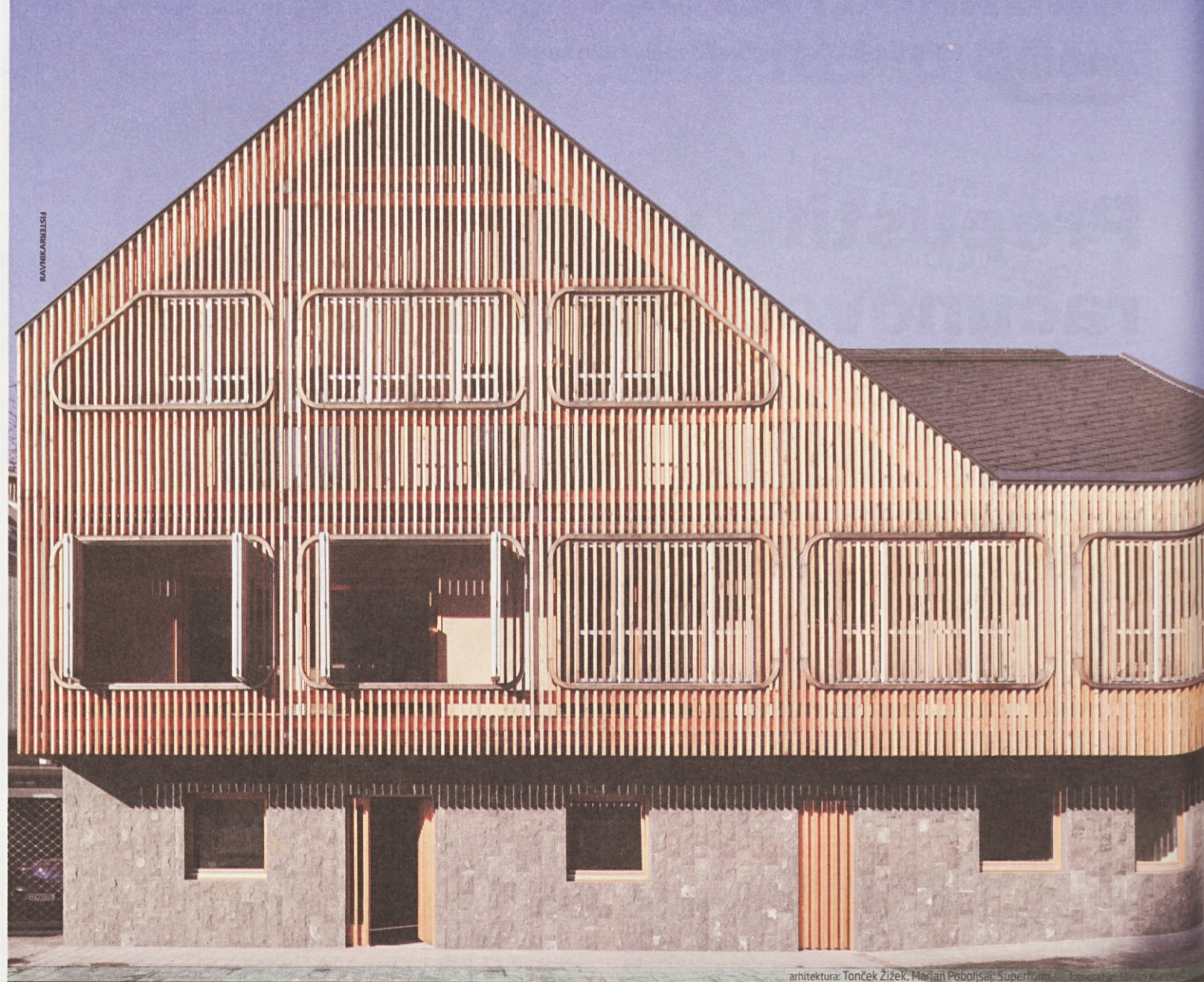
- LESENA okna in vrata
- LES/ALUMINIJ okna in vrata
- PVC okna in vrata
- PVC/ALUMINIJ okna
- ALUMINIJ okna in vrata
- senčila, polkna, komarniki...

PRIHRANIMO IN ZA UGODNO KLIMO POSKRIBIMO ■ VAREN DOM JE MOJ DOM ■ TREND IN ELEGANCA ■ RAZKOŠJE S PRIDIHOM TRADICIJE

PRIHRANIMO IN ZA UGODNO KLIMO POSKRIBIMO ■ VAREN DOM JE MOJ DOM ■ TREND IN ELEGANCA ■ RAZKOŠJE S PRIDIHOM TRADICIJE

PRIHRANIMO IN ZA UGODNO KLIMO POSKRIBIMO ■ VAREN DOM JE MOJ DOM ■ TREND IN ELEGANCA ■ RAZKOŠJE S PRIDIHOM TRADICIJE

TREND IN ELEGANCA ■ RAZKOŠJE S PRIDIHOM TRADICIJE ■ VAREN DOM JE MOJ DOM ■ TREND IN ELEGANCA ■ RAZKOŠJE S PRIDIHOM TRADICIJE

arhitektura: Tonček Žižek, Marjan Pobjoljšaj; Superform | fotografija: Miha Kramar

RIKO
Riko Hiše

USTVARJAMO NOVO BIVANJE

V DRUŽBI NAJBOLJŠIH

arhitektura:
Miloš Florjančič,
Matej Blenkuš

arhitektura
Architects in
Residence
oblikovanje:
Amanda Menage,
Emma Doherty

arhitektura
Jani Vozelj

arhitektura
Janez Koželj,
Miha Završnik

arhitektura
Tonček Žižek,
Marjan Pobjoljšaj;
Superform

arhitektura
Tomaž Slak,
Klemen Vodnik

arhitektura
Philippe Starck,
YOO Architects

arhitektura
Vojteh Ravnikar,
Robert Potokar

"Zlata ribica"

Udobna prilagodljivost

www.zlata-ribica.com

LOKACIJA

- sredi Ribnice
- 81 stanovanj
- 6.300 m² stanovanjskih površin
- nadstandardna oprema

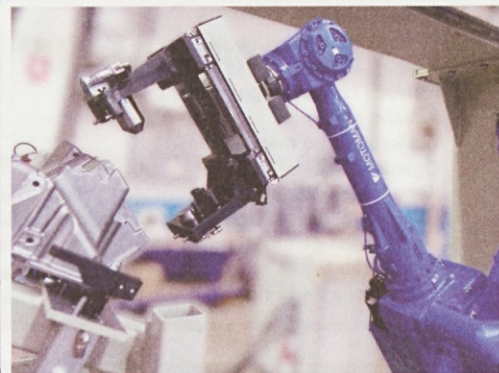
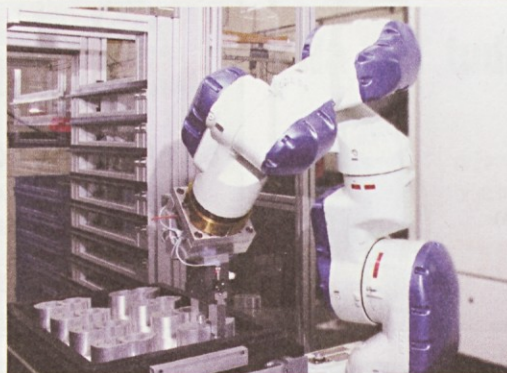
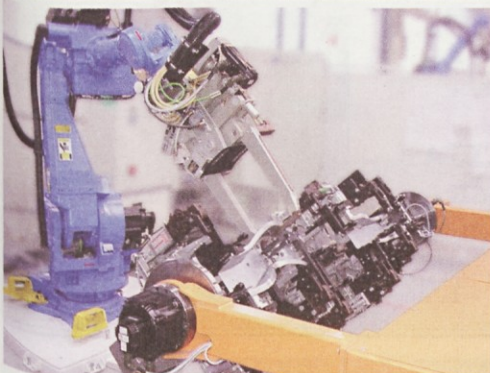
Gramiz, d.d.
Ob Mahovniški cesti 11, 1330 Kočevje
www.gramiz.si

Rezervacije:

M: 051 653 142

rok.oberc@gramiz.si

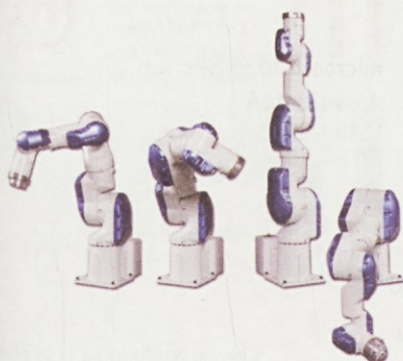
Izboljšajte produktivnost. Avtomatsko.

Izboljšati produktivnost podjetja ne pomeni nič drugega kot narediti več, bolje in v krajšem času. Ne glede na to, v kateri panogi delujete, vam bo avtomatizacija v vsakem primeru zagotovila prihranek časa in sredstev.

V Motomanu bomo skupaj z vami oblikovali rešitve, prirojene specifikam vaše panoge in podjetja. Zagotovili bomo popolno podporo projekta robotizacije, od planiranja in implementacije do servisiranja in izobraževanja.

Dvignite pričakovanja, izpolnite vaš potencial. Prestopite v svet avtomatizacije!

MOTOMAN

Motoman Slovenija: T: + 386 (0)1 83 72 410
E: info@motoman.si, www.motoman.eu

blesk2

fasaderstvo • slikopleskarstvo
polaganje talnih oblog • čistilni servis

Blesk 2 d.o.o., Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel: 01 836 99 33, Fax: 01 836 99 34, Gsm: 031 64 71 88
Splet: www.blesk2.si, E-pošta: info@blesk2.si

toplotno izolacijske fasade

računalniška izdelava barvne študije

slikanje stanovanj objektov in vseh vrst fasad

polaganje vseh vrst podov

parket, laminat, PVC podi, ...

vse vrste čiščenja

generalna, tedenska, globinsko čiščenje preprog, avtomobilov

MUDRA

MASAŽE IN VADBE

Sandra Pucelj s.p., Goriča vas 18, 1310 Ribnica

- Pilates
- Refleksna masaža stopal
- Klasična masaža
- Zvočna masaža...

www.mudra.si

email: info@mudra.si tel.: 031 218 550

CVETLIČARSTVO DIŽEK

Kurirska pot 22, RIBNICA

Tel.: 031 360 164

01 / 836 10 04

BLIŽA SE 1. NOVEMBER
PRI NAS DOBITE VSE ZA GROBOVE:

- pesek, zemljo, ciklame, trajnice, sveče, ...

AKCIJA: MAČEHA 0,38 EUR

nov svet cvetličarstva

- pestra izbira cvetja

- različne sadike

- poročni aranžmaji

- žalni aranžmaji

- ostale cvetličarske storitve

Delovni čas: pon - pet 8-12, 15-19, sob 8-12

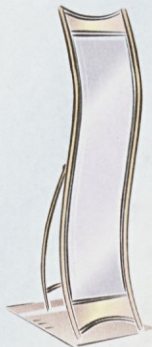

STEKLARSTVO HREN

Peter Hren s.p., Gradež 14, 1311 Turjak, GSM: 031/356 668

Storitve:

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Kopelit steklo za delavnice
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve
- Intervencija 24 ur na dan

PIKAPOLONICA®

OTROŠKI SVET

ZIMSKÉ SPALNE VREČE ZA DOJENČKE

-20%

NOVA KOLEKCIJA
ZIMSKIH OBLAČIL

PIKAPOLONICA - Kočevje, kjer otroški svet domišljije postane resničnost.

Informacije: tel.: 01/895 21 93, gsm: 041 479 252

PIKAPOLONICA v 1. nadstropju NAMA center - Kočevje

Svetovanje

Ugodne
cene

Očala

Optika Anita

MS&F

Tel.: 01/836 11 28

ponedeljek: 9 - 12, 15 - 20, tor - pet: 9 - 14, 15 - 17, sobota: 9 - 12

VELIKA
IZBIRA
OČAL

vremenske
postaje

SERVIS GSM / UMTS

hm

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30h - 12h ter
14h-18h
SOB
8.30h - 11.30h

microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A (v trg. centru ŠPAR)

1310 Ribnica Tel: 01/ 8373 116

Fax: 01/ 300 77 06

GSM: 051/ 358 762

051/ 358 760

E-mail: info@microera.si

NOKIA 5800

Splošna akcija 199,00€

33/55 69,00€

44/77 1,00€

in mnogi drugi ...

Preveritel!

Akcija MOBITEL!

MOBITEL zastopstvo

www.microera.si

Bluetooth prostoročne avto-inštalacije

Na mesec: 1000ms M
Itak. Džabest paket! +200ms +1000x SMS +1GB interneta! NOVO!!
POPUSTI 20% za dodatno opremo PRI NOVIH NAROČNINAH!

Instant INTERNET od 13.90 EUR !!

Paketi: POVEZANI 11, 22, 33, 44, 55, 77

ELSTAR

Starc Matjaž s.p.
Goriča vas 86, 1310 Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

SERVIS *Garažna in industrijska
avtomatska vrata
na daljinsko upravljanje*

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

PRODAMO DVE
ENERGETSKO
VARČNI HIŠI
NA ORTNEKU

INFORMACIJE NA
GSM 041 639 743

Egoles, d.o.o.
Kidričeva cesta 56
4220 Škofja Loka

KOMBI PRVOZI

ALOJZIJ AMBROŽIČ S.P.
SAJEVEC 20 A
1310 RIBNICA
Gsm: 031/681-875
031/646-114
e-mail: aambro@siol.net

-vsakodnevna dostava po naročilu na relaciji Ljubljana-Ribnica-Kočevje
-občasni prevozi v tujino

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarška 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
sobota zaprto

Ograje po meri

MATJAŽ ARKO s.p.
Opekarska c.14, 1310 Ribnica

mobi: 031 622 158

fax: 01 8373 087

tel.: 01 8373 086

e-mail: mico.les@siol.net

- vse vrste balkonskih, stopniščnih, zunanjih in drugih ograj
- ograje izdelane iz inoxa, lesa, pocinkanega železa oz. kombinacije različnih materialov
- manjši nadstreški ter ostali kovinski izdelki

INS SAT - antenski sistemi
Peter Kočevar s.p. Merharjeva 2, Ribnica, gsm 041 761-769

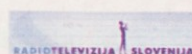
Na SAT tudi POP TV, Kanal A in TV 3!

UGODNO:

državne subvencije pri nakupu SAT sistemov,
v primeru slabega sprejema SLO-1 in SLO-2.

POP

R-MONTaža

Robert Kljun s.p. Opekarska cesta 49a
1310 Ribnica Tel./Faks: 01/8361 640
GSM: 041/ 75 75 61
E-mail naslov: kljun.robert@siol.net

GOSTINSTVO - TURIZEM

PUGELJ

Aljaž Pugelj s.p.
Lepovče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA DRUŽINSKA SREČANJA

- POROKE

- ZAKLJUČENE DRUŽBE

- DOSTAVA HRANE NA DOM

- KRSTI

- BIRME - OBHAJILA

- ROJSTNI DNEVI

- OBLETNICE

- POGREBŠČINE

PVC okna - PVC vrata - senčila - rolete - strešna okna - police - zimski vrtovi
mavčna suhomontažna dela - spuščeni stropi - predelne stene - mansarde

MEGADOM

MEGADOM D.O.O.
PE RIBNICA **ZAPOSILI:**

- **POSLOVODJO** S PODROČJA GRADBENIH MATERIALOV
- **TRGOVCA** S PODROČJA STROJNIH INŠTALACIJ

- Od kandidatov pričakujemo:
- ustrezno izobrazbo
 - večletne izkušnje
 - natančnost
 - vestnost
 - dinamičnost
 - prijaznost
 - urejenost
 - timsko delo
- Ponujamo:
- delo v sodobnem in prijetnem ambientu
 - možnost dodatnega izobraževanja in napredovanja
 - redno plačilo
 - zaposlitev za nedoločen čas s poskusno dobo

Vaše prošnje s priloženim življenjepisom pričakujemo **v osmih dneh od objave oglasa** na naslov: Megadom d.o.o., Zelše 102, 1380 Cerknica ali na info@megadom.si

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša - vila 14x14 m, z gospodarskim poslopjem (kozolec toplar), zgrajena leta 1960, velikost celotne parcele je 3407 m², možna je odmera treh gradbenih parcel, v izmerica 850 m². V hišje CK na olje in trda goriva. Hiša je delno obnovljena in z manjšim vložkom vseljiva takoj. Cenaje 229.000 EUR.

RIBNICA - Bukovška ulica, stanovanjska hiša, izdelana do podstrehe, elektrika in voda pripeljani do hiše, velikost parcele 1016 m², začetek gradnje 1994, dimenzija hiše 13 x 9 m, dokumentacija urejena, sončna in mirna lokacija, cena 117.000 EUR, možnost zamenjave za stanovanje.

KOČEVJE - Uskoška ulica, stanovanjska hiša 9,30 x 8,60 m, zgrajena leta 1975, velikost parcele 551 m², dokumentacija urejena, CK, TEL, KTV, vseljiva takoj, zanimiva in sončna lokacija, delno opremljena, možna zamenjava za garsonjero v Ljubljani z doplačilom ob nakupu hiše, cena 163.000 EUR.

VELIKE LAŠČE - blizu železniške postaje, lesena stanovanjska hišica, dimenzije 10x9 m, zgrajena leta 1955, zdvojnišče v izmeri 451 m², el. vodavihiši, takoj vseljiva, in ca. 5000 m², zazidljivega prostora za gradnjo enodružinskih hiš, parcelacija še ni izvedena. Cenazavseskupaj je 299.500 EUR.

RIBNICA - strogi center, starejša meščanska stanovanjska hiša, zgrajena okrog leta 1920, velikost 175 m² tlorisne površine, pritličje s poslovnim prostorom in nadstropje - stanovanjski del, ograjen vrt v izmeri ca. 200 m². CK na olje, delno opremljena, takoj vseljiva, cena 235.000 EUR.

RIBNICA - center, stanovanjske hišice, 9,30 x 9,45 m, izdelana do III. gradbene faze, začetek gradnje 2002, velikost parcele 212 m², CK še ni izdelana, ostale inštalacije izdelane, dokumentacija urejena, cena je 95.000 EUR.

LJUBLJANA - Orlova ul., starejša večstanovanjska hiša, zgrajena leta 1935, v izmeri 161 m², dvorišče v izmeri 183 m², stavbišče v izmeri 36 m², brez obremenitev, vsa infrastruktura, cena 540.000 EUR.

PORTOROŽ - Sveti Peter, stanovanjska hiša, ca. 130 m², zgrajena leta 1986, parcela v izmeri 1100 m², vsa infrastruktura, takoj vseljiva, lepa, mirna, sončna lega, vaškaidila, cena 370.000 EUR.

ŠKOFLJICA - Gorenje Blato, gradbena parcela, v izmeri 957 m², zgrajeno manjšo hišico, leto izgradnje 1960 (potrebna obnove - nadomestna gradnja), pridobljenim gradbenim dovoljenjem, vsa infrastruktura na parceli, možna gradnja takoj, cena 105.000 EUR.

ANKARAN - stanovanjska vila z bazenom v centru, 500 modmorja, lep pogled na Ankaranski zaliv, zgrajena leta 2000, velikost parcele 600 m², 162 m² hišne tlorisne površine, 3 etaže, kompletno izdelana, garaža posebej, cena 1.200.000 EUR.

DOLENJAVAS - center, stanovanjska hiša v izmeri 87 m², zgrajena leta 1972, z nedokončanim trisobnim mansardnim stanovanjem. Velikost parcele je ca. 600 m², CK na olje oz. trda goriva, vseljiva takoj, cena 129.000 EUR.

STANOVANJA:

RIBNICA - strogi center, enosobno, zgrajeno leta 2007, v izmeri 46,20 m² v prvem nadstropju, CK na plin, takoj vseljivo, dve parkirni mesti, cena 85.000 EUR.

RIBNICA - strogi center, duplex, zgrajeno leta 2007, v izmeri 49,20 m² v drugem nadstropju, CK na plin, takoj vseljivo, dve parkirni mesti, cena 85.000 EUR.

RIBNICA - strogi center, Škrabčev trg, enosobno mansardno stanovanje, v izmeri 39,60 m², zgrajeno leta 1994, v drugem nadstropju, CK, takoj vseljivo, cena 70.000 EUR.

RIBNICA - center, dvosobno stanovanje, v izmeri 61,79 m², v 4. nadstropju, zgrajeno leta 1979, popolnoma opremljeno, lepo vzdrževano, balkon, vsi priključki. Cena: 79.000 EUR.

RIBNICA - center, dvosobno stanovanje, v izmeri 59,51 m², v 2. nadstropju, zgrajeno leta 1979, popolnoma obnovljeno, lepo vzdrževano, balkon, vsi priključki. Cena: 83.000 EUR.

RIBNICA - center, trosobno stanovanje, v izmeri 74,63 m², v 1. nadstropju, zgrajeno leta 1981, delno obnovljeno, lepo vzdrževano, balkon, vsi priključki. Cena: 103.000 EUR.

RIBNICA - center, Prijateljev trg, enosobno stanovanje, v izmeri 44,86 m², v 4. nadstropju, zgrajeno leta 1980,

kompletno obnovljeno, vsa infrastruktura, neobremenjeno, s kletnim prostorom. Cena: 67.000 EUR.

CELJE - Ljubljanska ulica, petsobno, nadstandardno stanovanje, zgrajeno leta 2007, v izmeri 379,05 m², od tega 185 m² terasa, v šestem nadstropju, z lepim pogledom na mesto Celje, vsa infrastruktura, v kleti dve parkirni mesti, moderna osnovna oprema, takoj vseljivo. Cenaje 530.000 EUR.

SODRAŽICA - center, dvosobno stanovanje, v izmeri 58,70 m², v tretjem nadstropju, zgrajeno leta 1974, potrebno obnove, vsa infrastruktura, CK, vpis v ZK v postopku, cena 56.000 EUR.

KRANJSKA GORA - center, dvoipolnobno stanovanje, v izmeri 77,41 m², v pritličju stavbe, zgrajeno leta 2003, s teraso, kompletno opremljeno, stanovanju pripadata še zunanje in notranje parkirno mesto ter klet, zemljiško knjizno urejeno, vseljivo takoj, cenaje 200.000 EUR.

BOHINJSKA BISTRICA - center, Trg svobode, dvosobno stanovanje, v izmeri 60,03 m², v drugem nadstropju, s kletjo in parkirnim mestom v izmeri 15 m², vse zgrajeno leta 2008, vpisano v ZK, takoj vseljivo, cena 139.000 EUR.

LJUBLJANA - Ižanska cesta, enosobno stanovanje v pritličju z atrijem 140 m², v skupni izmeri 42,588 m², zgrajeno leta 2008, vsa infrastruktura, takoj vseljivo, uporabno dovoljenje, etažna lastnina urejena, cena 105.000 EUR.

LJUBLJANA - Ižanska cesta, trisobno stanovanje v pritličju z atrijem 140 m², v skupni izmeri 78,84 m², zgrajeno leta 2008, vsa infrastruktura, vsajivovnemem mesecu, uporabno dovoljenje, etažna lastnina urejena, cena 195.000 EUR.

LJUBLJANA - Ižanska cesta, duplex stanovanje (v prvem nadstropju in mansardi) štiri in pol sobno v skupni izmeri 120,76 m², zgrajeno leta 2008, vsa infrastruktura, balkon, takoj vseljivo, uporabno dovoljenje, etažna lastnina urejena, cena 260.000 EUR.

LJUBLJANA - Ižanska cesta, duplex stanovanje (v prvem nadstropju in mansardi) šest sobno, v skupni izmeri 145,03 m², zgrajeno leta 2008, vsa infrastruktura, balkon, vseljivo v enem mesecu, uporabno dovoljenje, etažna lastnina urejena, cena 290.000 EUR.

GRADBENEPARCELE:

VELIKE LAŠČE - blizu železnice, 800 m iz centra, zazidljivo zemljišče v izmeri 21.000 m², s pridobljenim gradbenim dovoljenjem za infrastrukturo, cena za m² je 75 EUR.

TREBNJE-MALE DOLE pri Stehinja vasi, prodamo stavbno zemljišče s porušeni objekti, dvorišče v izmeri 92 m², stanovanjska stavba v izmeri 55 m², gospodarsko poslopje v izmeri 20 m² in pašnik v izmeri 1.041 m², (celotna velikost parcele je 1.208 m²), komunalna ureditev je izdelana, zanimivi kmečka idila in lokacija, cenaje 46.900 EUR.

RIBNICA - PODSTENE, neposredno ob cesti Ribnica - Ljubljana prodamo gradbeno parcelo v izmeri 7013 m², z izdanim gradbenim dovoljenjem za parkirnišče tovornih vozil in pridobljenim elektroenergetskim soglasjem, cenazam² je 72 EUR.

STARACERKEV-KOBLARJI, gradbena parcela v izmeri 913 m², vsa infrastruktura v neposredni bližini, kraška tla, lepasončna lokacija, cenaje 34.000 EUR.

ORTNEK, Velike Lašče, gradbena parcela z izdelanimi temelji, pridobljeno gradbeno dovoljenje za stanovanjsko hišo v izmeri 11,20 x 8,20 m. Gradnja je možna takoj, cena 47.000 EUR.

KMETIJSKE PARCELE:

RIBNICA-BUKOVICA, pašnik 1667 m², travnik 3416 m² in travnik 1355 m², cenazam² je 1,24 EUR.

VIKENDI:

PADOVO pri Osilnici-KOLPA, stanovanjska hišica, 7,88 x 8,86 m², zgrajena 2003, velikost parcele 516 m², na lepi sončni lokaciji, 5 min. vožnje do reke Kolpe, vsa infrastruktura, dokumentacija urejeni, takoj vseljiva, cenaje 82.000 EUR.

ODDAMO NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

RIBNICA - industrijska cona Ob železnici, poslovni prostor za gostinsko dejavnost, v izmeri 282 m², zgrajen leta 2008, z večjim parkirnim prostorom. Vsa infrastruktura, cenazam² je 6,5 EUR.

sinireater.

JAMSKI ČLOVEK

SVETOVNA USPEŠNICA Z UROŠEM FÜRSTOM,
KI JE TUDI V SLOVENIJI PORUŠILA VSE REKORDE.

BALZAMIČEN NANOS ZA VSAK ODNOS!

SOBOTA, 17. 10. 2009

OB 20.30 V IDEAL CENTRU RIBNICA

VEČ INFORMACIJ NA:

WWW.TURISTIGNO-DRUSTVO-RIBNICA.NET

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas

Tel.: 01 8364-533

GSM: 041 712 103

Uredimo vam vso dokumentacijo, svetujemo in se za vas strokovno in srčno potrudimo pri prodaji in nakupu vaših nepremičnin, pokličite nas in nam zaupajte vaše želje.

MEGA KVIZ

(pripravil Marko Modrej)

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste ... vse ob svojem času.

1. Naslov kviza je vzpodbuden, a ne? Mega, ni kaj. Kakšno naj bi bilo nadaljevanje besede mega?

- A srček
- U dom
- D pridelek

2. Pravilno ste izbrali. Če ste kolebali med možnimi odgovori in bi lahko izbrali vse tri oz. vsaj dva, da ste z njimi oz. njima poistoveteni, lahko le čestitam. Megadom je nova trgovina v Ribnici, ki je ...

- R v Obrtni coni Ob železnici
- A v Obrtni coni Ugar
- B v centru Ideal

MEGADOM

UREŠNICE IDEJE KENJE

3. Megadom je vaša trgovina z ... (ena trditev ni pravilna)

- E opremo za alpinizem, kampiranje, pohodništvo
- V gradbenim materialom, metalurgijo, pohištvo
- P inštalacijami, belo tehniko, zabavno elektroniko

4. Odprtje trgovine Megadom v Ribnici je bilo ...

- D 4. 8. 2009
- S 6. 8. 2009
- G 8. 8. 2009

5. Na spletni strani www.megadom.si si lahko ogledate megaponudbo trgovine in si na levi strani ogledate megapredstavitve. Koliko jih je?

- Š 3
- H 4
- N 5

**MEGA
KONTAKT**

6. Pri njih lahko dobite vse za izgradnjo in opremo doma. Lahko vam tudi ...

- E sanirajo vinsko klet
- A naredijo preizkus opreme na domu
- I naredijo 3 D izris kuhinje po vaših željah

7. V kletni etaži trgovine Megadom v Ribnici najdete ...

- A obutveni center
- Č salon pohištva
- N ponudbo ročnega orodja

8. V Megadomu uredijo tudi megakredit, ki je vsekakor najboljši kredit. V zvezi z njim vam svetujejo, nudijo ugodne obrestne mere itd. Za kateri kredit je odplačilna doba tudi do 30 let?

- I potrošniški kredit
- D stanovanjski kredit
- C hitri kredit

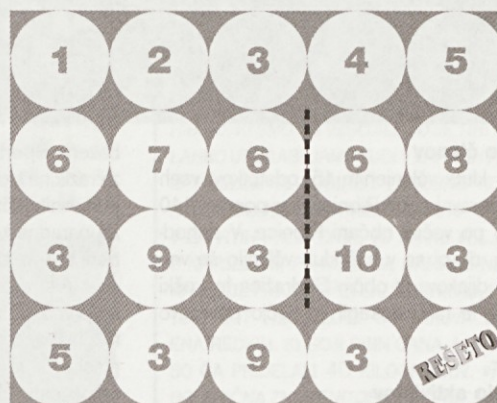
9. Pripravili so tudi Megakartico prihrankov, s katero lahko zbirate točke. Z njimi si prislužite vrednostne bone, ki jih unovčite v trgovini Megadom. Kartica je namenjena ...

- B zbirateljem plastičnega denarja
- V predvsem nepazljivim voznikom
- J Megadomovim kupcem, ki plačujejo z gotovino

MEGADOM

10. Trgovina Megadom je od ponedeljka do petka odprta do 19. ure, ob sobotah, do 14. Zjutraj pa odprejo ob?

- C 7. uri
- M 8. uri
- A Ne vem, grem pogledat.

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 15. oktobra.

Med pravilnimi rešitvami bomo znova izžrebali 5 lepih nagrad: 3 dežnike in 2 kapi, ki jih poklanja **TRGOVINA MEGADOM, Ob železnici 4, RIBNICA.**

Pravilna rešitev 8. številke Rešeta je:
RIBNIŠKI DNEVI 2009

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrajence, ki jim nagrade poklanja **TURISTIČNO DRUŠTVO RIBNICA, Gallusovo nabrežje 10, RIBNICA.**

Majice TD Ribnica z obeskom za ključke prejmejo:

LARA MAROLT, Marolče 1, 1316 ORTNEK

MATEJ KLJUN, Zapuže pri Ribnici 3, 1310 RIBNICA

MIHA KRAJEC, Slatnik 3, 1310 RIBNICA

KATARINA KOS, Zapotok 28 b, 1310 RIBNICA

MARIJA POGAČNIK, Breg 76, 1310 RIBNICA

NAGRAJENCEM ISKRENO ČESTITAMO!
NAGRADE BOSTE PREJELI PO POŠTI.

Od kluba do članov

Danes je v klub včlanjenih 15 odstotkov vseh študentov v upravni enoti Ribnica, kar pomeni 140 članov, ki so po večini občani Ribnice. V prihodnje si želimo, da bi se v naš klub včlanilo še več študentov in dijakov iz občin Sodražica in Loški Potok. Saj bi le tako dosegli še večjo povezavo med kraji.

Od članov do aktivistov

Kljub temu, da je v RŠK včlanjenih 140 ljudi, jih je vsako leto aktivnih le okrog 15. Ti skrbijo, da vsi zastavljeni projekti in subvencije tečejo po planih, da so plačani vsi računi, da so, kar se da dobro, urejene vse take in drugačne formalnosti, in da se več ali manj, hočeš ali ne, udeležujejo vseh dogodkov, ki so organizirani v sklopu kluba. V glavnem skrbijo, da se ohranja študentsko življenje v Ribnici.

Želja trenutnih aktivistov pa je, da se študentskemu organiziranju in sodelovanju priključijo vse več novih in starih članov RŠK. Da bi članstvo v klubu hkrati pomenilo tudi aktivno vključevanje v projekte, ki jih je iz leto v leto vse več.

Od aktivistov do projektov in subvencij

Študentje se celo leto dobivamo na rednih sestankih oz. neformalnih srečanjih, kjer »padajo« ideje. Ideje seveda »padajo« tudi kje drugje, mimgrede, in to poskušamo čimboljše izkoristiti, zato veliko časa preživimo skupaj in bi lahko celo rekli, da gre za nekakšen 'teambuilding'. Če je ob ideji prisotnega še dovolj entuziazma in energije, se ideja po navadi tudi izpelje.

V preteklih letih je klub organiziral veliko projektov, ki so bili namenjeni različnim ciljnim skupinam. Med odmevnejšimi so bili prav gotovo večji koncerti v starem športnem centru, v šotoru na Marofu in letos tudi prvič na bivših športnih igriščih v industrijski coni Ugar. Poleg koncertov in zabave pa si Ribniški študentski klub prizadeva tudi za kulturo, izobraževanje in športne aktivnosti. Med odmevnejše projekte na teh področjih lahko uvrstimo Kulturno ropotarnico, vsakoletni gledališki abonma, potopisna predavanja, plesne tečaje, nedeljsko rekreacijo, nogometne turnirje, kolesarjenje h Kolpi in razne ekskurzije.

Poleg vseh projektov pa študentom omogočamo tudi vsakoletne subvencije, kot so cenejša članarina v Knjižnici Miklova hiša, mesečne vozovnice za ljubljanski potniški promet (Urbana), karte za Dolenjske Toplice (savne, bazen, masaže), karte za

bazen v Športnem centru Ribnica, smučarske karte za različna slovenska smučišča in subvencioniranje jezikovnih tečajev.

Za paradne konje Ribniškega študentskega kluba trenutno študentje štejemo sledeče projekte: kot prvo Alternativo, ki iz leta v leto postaja vse večja, a upamo, da zaradi tega ni nič manj alternativna. S to glasbeno prireditvijo želimo v Ribnico pripeljati glasbo, ki je na prireditvah v naših krajih nimamo priložnosti velikokrat slišati, jo postaviti na alternativna mesta, in s tem opomniti na neizkoriščenost nekaterih občinskih površin in čas, ki je večini mladih po izbiri prav gotovo alternativa. Kot drugi projekt je Kolesarjenje h Kolpi, katerega se udeleži vedno veliko študentov in drugih simpatizerjev RŠK-ja. S tem projektom želimo pokazati, da sta šport in zabava tudi za študente združljiva.

Od projektov do denarja, sponzorjev in donatorjev

Tako kot vsi študentski klubi se tudi naš klub na splošno financira iz študentskega dela. Študenti delajo prek Študentskih servisov, servisi delodajalcem zaračunajo 12 % višji znesek, kot ga na koncu prejme študent. Delež teh 12 % gre na ŠOS (Študentska organizacija Slovenije), del za izgradnjo Študentskih domov in opremljanje fakultet, del pa obdržijo Študentski servisi za stroške upravljanja (profit). Tisti del denarja, ki ga prejme ŠOS, se potem nadalje razdeli med ŠOU Ljubljana, ŠOU Maribor, ŠOU na Primorskem in 50 študentskih klubov, (med katerimi smo tudi mi). Pri organizaciji posameznih dogodkov pa po navadi iščemo finančno podporo tudi pri lokalnih podjetjih in organizacijah.

Na tem mestu pa ne smemo pozabiti na vse sponzorje in donatorje, zato se zahvaljujemo Občini Ribnica, Knjižnici Miklova hiša, JSKD Ribnica, NLB d.d. podjetnici Kočevje, Lions klubu Ribnica, Riko d.o.o., Turističnemu društvu Ribnica in ostalim za sredstva, Radium Urban, Radium Univox in R-kanalu za medijsko sodelovanje, Mladenu, Primožu, Gašperju za prevozna sredstva, VETD Hrovača in Prelesnikom za klopi, jurčka in prijaznost, vsem sorodnikom, zlasti pa staršem za vse prevožene kilometre z njihovimi avtomobili, predvsem pa zaradi tega, ker nas pri vsem podpirajo in verjamejo v naše projekte.

Od danes do jutri

In kaj si za RŠK-jev jutri želimo danes? Danes, ko

Za živo Ribnico vsi študentje in dijaki v Ribniški študentski klub!

Prihaja novo šolsko/študijsko leto 2009/2010. Petek 2. 10. 2009 je dan, ko bo Ribniški študentski klub po aktivnem poletju z uradnimi urami ponovno odprl svoja vrata. Vsak petek od 20. do 22. ure se boste dijaki in študentje s potrdilom o šolanju lahko vpisali v klub in tako postali člani študentskega kluba, ki že 13. leto v Ribnico prinaša nove ideje in zanimivo dogajanje.

tale prispevek pišemo trenutno aktivni klubovci, si želimo, da študentski duh v Ribnici ne bi nikoli zamrl. Nekaterim od nas se žal iztekajo dnevi študentskega staža, saj se počasi podajamo na druge življenjske poti. Študentske prostore bo treba zamenjati s službenimi prostori, potrebno bo pozabiti na študentske bone in študentske popuste. Zato želimo, da bo v prihodnosti v Ribnici duh kluba živel še naprej, saj se bomo le tako spominjali vseh »dobrih klubskih časov«. Študentje v Ribnici si želimo dobiti večje klubske prostore, ki bi bili primerni za vse naše dejavnosti (manjše gledališke predstave, koncerte, potopisna predavanja). Želimo si sodelovanja z ostalimi sorodnimi organizacijami, nadgradnje našega dela in prizadevanj. Zato, študentje in dijaki, vabljeni k sodelovanju!

“Naj živi študent!”

Za Ribniški študentski klub KATJA&KATJA, Ribniški študentski klub, Knafjev trg 2, 1310 Ribnica, www.rsk-klub.si, kontakt: 040 79 79 70, [rsk\(afna\)t-2.net](mailto:rsk(afna)t-2.net)

V VELJAVO JE STOPIL NOV ZAKON O DUŠEVNEM ZDRAVJU!

ŠENT – SLOVENSKO ZDRUŽENJE ZA DUŠEVNO ZDRAVJE - DNEVNI CENTER KOČEVJE - vabi vse zainteresirane na okroglo mizo z naslovom VLOGA KOORDINATORJA OBRAVNAVE V SKUPNOSTI NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA. Okrogla miza bo potekala dne 2. 10. 2009, v prostorih Ljudske univerze Kočevje, TZO 30, v prvem nadstropju, začetek ob 11h. Kakšna bo vloga koordinatorske obravnave v skupnosti, nam bodo predstavili udeleženci okrogle mize. K sodelovanju smo povabili predstavnik MDDSZ-a, direktorico CSD Kočevje in direktorico CSD Cerknica, rehabilitacijsko svetovalko ZRSZZ, predstavnico uporabnikov, predsednika Forumu svojcev Slovenije, predsednika združenja ŠENT in psihiatre v naši regiji. Po končani predstavitvi mnenj udeležencev, bo možnost diskusije. Vabimo vas, da se nam pridružite.

PO FIŽOLU S KAPSELJNI SE NE PRDI

Se še spomnite znane zgodbe iz slovenskega ljudskega izročila o fižolčku, ogeľčku in slamici, ki razlaga, zakaj imajo vsi fižolčki bel trebuh? Kriv je seveda fižolček, ki se je tako smejal slamici in ogeľčku, ko sta hotela prečkati potok, da mu je trebuh počil. Zašiti fižolčkov trebuh z belo nitjo pa ni bil več tak kot prej. Tudi fižol ribn'čan, sicer rdeč, ima bel trebušček, čeravno Gornikov France pravi, da zato, da sta uravnoteženi bela in rdeča stran ter je tako za vse prav. Smeha ob takih in drugačnih domislicah, šalah in igrivosti vseh, ni zmanjkalo na že sedmem fižolovem dnevu v Hrovači, 29. avgusta.

Prvič so letos s septembrske sobote premaknili prireditve na konec avgusta, in sicer zaradi vremena, ki zna biti takrat že slabo. A tudi ta sobota, 29. 8., ni bila kar tako – za uspeh dneva so se spopadli z dežjem, ki so ga z dobro voljo kmalu obrnili na sončno stran. Na tokratnem fižolovem dnevu so pripravili več kot 40 fižolovih jedi, nekatere so se ponovile, toda kuharice so bile različne. Polna Hrovača ljudi se je mastila z jedmi, da je bilo veselje. Tu so bili fižolova pogača, fižolova lazanja, Dragave polnjene paprike, pašta, pasulj, trojka, vojaški pasulj, pašta fižol, buranja, različne fižolove solate, jota, fižol z zeljem, fižolova baklava, fižolova juha z rezanci, fižol z zelenjavo, kisel fižol, fižolov bograč ...

pa žličniki na fižol, ki jih je Jože Kirn dobil, ko je priredil kostelsko sočivje. Mojster Slavko Adamlje, ki je bil tu že šestkrat, manjkal je torej samo enkrat, je pripravil rižoto s fižolom. Sicer pa je vsak pripravil vsake jedi v povprečju 15 litrov. Največ pa je bilo vojaškega pasulja, kar za neverjetnih 250 porcij. Komisija, ki so jo izbrali med obiskovalci prireditve, je v sestavi Valentina Smej Novak, Jože Ogorevc, Edo Zabreščak, Ivan Sabol, dr. Marjeta Jeranko in Ivan Prelesnik kot predsednik ocenjevala fižolove jedi, na koncu pa izbrala tudi zmagovalno. Valentina Smej Novak iz znane založbe Vale-Novak, ki je tudi sama odlična kuharica, je zelo pohvalila joto Mojce Ambrozič. »Prav tako mi je všeč fižolov

kruh, ki je zares nekaj posebnega, morali bi ga kar patentirati,« je navdušeno dejala z žlico v eni in polnim krožnikom v drugi roki. Ali se morda obeta nova kuharska knjiga na temo fižola in fižolovih jedi, pa nam ni uspelo izvedeti. Komisija ni imela lahkega dela, ust in želodčkov polnih dobrot, so se na koncu odločili, da je najboljši vojaški pasulj v izvedbi Hrovačana Marjana Bolhe in vojaškega kuharja Henrika Škufce, drugi najboljši je bil bograč Zorana Goleža, na tretje mesto pa se je zavihtela slastna jota izpod kuhalnice Mojce

NAJBOLJŠI NA FIŽOLOVI STAVNICI SO SI PRIBORILI SODELOVANJE V HROVAŠKIH IGRAH.

Ambrozič. Na meniju je bilo tudi najrazličnejše fižolovo pecivo. Kdo bi si mislil, da se vse to da narediti iz fižola? Za med je šla fižolova torta Andreje Škrabec, letos jih je naredila kar 12, pa rulada in Kukljeva potica.

MLADA IN ISKRIVA OTROŠKA FOLKLORNA SKUPINA LONČKI IZ DOLENJE VASI JE NAVDUŠILA S KOREOGRAFIJO, NAREJENO PRAV ZA TA DAN.

REŠETO

NAJBOLJŠA POGRUNTAVŠČINA TEGA LETA JE FIŽOL S KAPSELJNI IN FIŽOL BREZ. »S KAPSELJNI JE HIBRID, KI SMO GA VZGOJILI. TO JE TIHI FIŽOL IN GA LAHKO UPORABLJAMO TUDI V ZAPRTIH PROSTORIH. S FIŽOLOM JE NAMREČ PODOBNO KOT S TOBAKOM, OBOJEGA JE PREPOVEDANO UPORABLJATI V ZAPRTIH PROSTORIH, TO PA NE VELJA ZA FIŽOL S KAPSELJNI, PO NJEM SE NAMREČ NE PRDI.« JE RAZLOŽIL FRANCE PETEK, GORNIKOV, SICER ZNAN TUDI KOT FIŽOLOLOG. GORNIKOVA DRUŽINA JE ENA REDKIH, KI GOJI RIBN'ČANA, LETOŠNJE LETO SO GA PRIDELALI 40 KILOGRAMOV. »TO JE BOLJ BOTANIČNA ZNAMENITOST. NI ŠPRICAN, NE POZNA PLESNI IN IMA MOČNO LUPINO. GOJITI GA JE TREBA V POLSENCI, RECIMO ZA HIŠO ALI MED KORUZO. V HROVAČI SE ŠE PET HIŠ NAČRTNO UKVARJA S TEM. SKUPAJ GA PRIDELAMO OKOLI 100 KG, TO JE MALO, ZATO GA TUDI NA TRGU NI. IMAMO GA ZA FIŽOLOV DAN IN ZA POSAMEZNE STRANKE, KI NAS SAME POKLIČEJO, DOBIJO PA GA PO NEKAJ ZRN.«

Škrabcu, »ki najbolj prepričano verjame v Hrovačo, ki zna še tako v vsakdanjih vaških trenutkih odkriti njihovo veličino in posebnosti; ki preprosto ljubi življenje in vasi in med vaščani; ki s svojim svetovljanstvom in iskreno človeško toplino goji in nadgrajuje vezi v Hrovači.« Stanislav Škrabec se je spomnil tudi hrovaških rojakov, ki so zaznamovali slovensko zgodovino v zadnjih 150 letih: pater Stanislav Škrabec, jezikoslovec (Raviščekov), Miha Škrabec, prvi občinski tajnik v Ribnici (Raviščekov), Janez Andolšek (Jelovčenov), znanstvenik, pisatelj in zgodovinar, visoki bančni uslužbenci, ki so pomagali organizirati slovensko bančništvo – Lojze Jersnik, Jakopčov, Jože Andoljšek, Jelovčenov, Janez Andolšek, Jejžov; tu je tudi Jože Peček, znani zdravnik in mecen slovenskih slikarjev, kiparjev, pesnikov in pisateljev; g. Fric, Jurjev gospod, profesor na klasični gimnaziji v Šentvidu in zbiratelj dediščine dekana Skubica, pa Jože Lesar, Martinovčev notar, ki je z neverjetno vztrajnostjo in naporom in finančnim vložkom izdal v Argentini zgodovino po zapiskih dekana Skubica »Zgodovina Ribnice in ribniške pokrajine«. Ne smemo pozabiti tudi na Zobca, Šimanovga, prvega kmečkega župana v Ribnici ter Stanka Škrabca, Raviščekovga, ki je bil banški svetnik in ribniški župan. Vsem tem ljudem je treba dati v Hrovači, ribniški in slovenski zgodovini primerno mesto. To je dolžnost Hrovačanov do pomembnih vaščanov.«

Sedmi fižolov dan zabeležila: ZDENKA MIHELIC

POSLANČEVA ZAPISNICA: Kako se bo končalo mejno vprašanje s Hrvaško?

Piše: poslanec SDS Jože Tanko

Ali je Pahor zabil odločilni avtogol?

Gotovo je odločitev predsednika naše vlade gospoda Pahorja, da brez predhodnega političnega soglasja državnega zbora in pred določitvijo temeljnih kriterijev za ureditev mejnega spora s sosednjo državo umakne blokado Hrvaške pri pogajanjih za vstop v EU, začasno zasenčila nakopičene notranje gospodarske in socialne težave. Prav to je bil najbrž tudi njegov osnovni namen – da poročanja o stečajih in odpušcanjih ne bodo več prvovrstna tema, ampak da to postane namišljeni uspeh v odnosih s Hrvaško. Za dan ali dva mu je to uspelo – o Muri in Prekmurju ter 2.500 novih brezposelnih ter nedejavnih sindikatih se ni več govorilo.

Toda počilo je v eni od največjih in najprepoznavnejših slovenskih družb, Gorenju. Zaradi nizkih plač se je za stavko odločilo večje število zaposlenih, kar kaže, da kriznim razmeram, tudi zaradi slabih ukrepov vlade, ne bo možno pobegniti in da dno krize še ni

doseženo. Najtežje preizkušnje šele prihajajo. Še posebej, ker se tako zadolženost (javni dolg) kakor tudi proračunski primanjkljaj izredno hitro povečujeta.

Čehi in Poljaki, ki so se znašli v podobnih kriznih razmerah kot Slovenija in so razvojno precej slabši kot mi, tudi v teh časih zmanjšujejo razvojni zaostanek za Evropo, mi pa smo v zadnjem letu začeli krepko zaostajati. V največji meri zaradi slabih potez in ukrepov Pahorjeve vlade, ki so precej drugačni kot ukrepi obeh držav. Torej ne gre za strukturne probleme gospodarstva, ampak predvsem za strukturni problem vladanja.

To se odraža tudi na zunanje-političnem parketu. Ta vlada je v zelo kratkem času močno poslabšala pogajalske pozicije in prednosti Slovenije pri urejanju odprtih mejnih zadev s sosednjo Hrvaško. Če smo v prejšnjem mandatu umirili spore na kopenski in morski meji, ponovno potrdili, da se upošteva stanje na dan osamosvojitve obeh držav (25.6.1991) in Evropi dopovedali, da pris-

tajamo tudi na mednarodno arbitražo ob pogoju, da se ureja vsa meja in da se morska meja ureja po načelu (zunanje) pravičnosti, je Pahorjeva vlada menjala ta koncept.

Najprej je pred nekaj meseci nenadoma blokirala predpristopna pogajanja Hrvaške, sedaj pa iz neznanih razlogov od tega kar naenkrat povsem dvignila roke, ne da bi zato dobila kakršnokoli nadomestilo ali garancijo, da se bo mejno vprašanje reševalo v skladu z dosedanjimi pričakovanji – da med drugim dobimo stik z odprtim morjem in da se bo rešilo v primernem času. Vsekakor pred vstopom Hrvaške v EU. »Veliki« zmagovalec Pahor je najbrž večino slovenskega kapitala s svojo solistično potezo že zapravljal.

S tem ko je Pahorjeva koalicija Hrvaški brez zadržkov sprostila nadaljnja pogajanja, bo vsako naknadno zaostrovanje v evropski javnosti in politiki izpadlo neevropsko, nergaško in maščevalno. Vsekakor je ta nerazumna poteza Pahorjeve vlade postavila Slovenijo kratkoročno in dolgoročno v težak položaj. Zato izjava hrvaškega predsednika Mesiča, da je Hrvaška Sloveniji zabila gol, ni iz trte zvita.

Že čez samo nekaj mesecev pa se bo pokazalo, ali nam je kar Pahor zabil odločilni avtogol.

PRAVICA ALI PRIVILEGIJ?

Naša družba je v dobi informatike, ki ni le trend, ampak tudi nuja je, da se informacije pridobivajo hitro, na čim enostavnejši način in da so kvalitetne. Lahko bi celo rekla, da je pridobivanje pravih informacij in uporaba le-teh vitalnega pomena. Zato sem toliko bolj razočarana, kadar odprem našo občinsko spletno stran (www.ribnica.si), kajti stran je izjemno slabo vzdrževana in ponuja bore malo informacij, s katerimi bi si občani lahko zagotovili vsaj okvirni vpogled v delo Občine in rezultate njenega dela.

Že na prvi stani je očitno, da nekdo ne opravlja svojega dela, kot bi moral, kajti rubrike, kot so gradiva za seje sveta, sklepi in zapisniki občinskega sveta, so prazne. Nekaj malega se sicer najde med arhivom, vendar moraš biti že večšč računalnika in pa hkrati tudi iznajdljiv, da med vsemi informacijami, ki so zmetane v isti koš, sploh izločiš tisto, ki bi jo bilo vredno prebrati.

Ne le, da je celo zakonsko določeno, da je potrebno določene informacije javnega značaja, (med katere pa poleg aktov v prvi vrsti spada tudi

zgoraj omenjeno gradivo), posredovati v svetovni splet (po domače, dati na svojo spletno stran), pa Občina kljub temu tega ne izvaja. Kljub zatrditvi župana, ki mi v svojem elektronskem sporočilu z dne 19. maja zatrjuje, da so vsi zapisniki sej na spletu, še do danes tega nisem zasledila.

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS 51/06) v svojem 10. členu jasno opredeljuje objavo vseh informacij o dejavnosti občine, hkrati pa Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Ur. l. RS 76/05) v svojem 12. členu jasno pravi, da je organ (Občina) dolžan posredovati vse novice o delovanju organa, in to najkasneje do konca tekočega meseca za informacije, ki so nastale v prejšnjem mesecu (5. člen Uredbe). V celem letu 2009 zasledimo en sam zapisnik seje občinskega sveta (april 2009), da ne izgubljam besed o magnetogramu, ki bi moral biti del priložene dokumentacije. Seveda pa je tudi skrajno nenavadno, da občinski svet, kljub krizi, kateri smo priča, in slabemu položaju ljudi očitno ne najde vzroka za sestanek ali razpravo. Mogoče se jim pa zdi, da so že vse postorili in da nimajo o čem več razpravljati.

Poleg tega pa pogrešam tudi navedbo vseh delovnih teles, ki so ustanovljena znotraj občine, in njihovo sestavo. To je javna informacija in zato bi morali biti vsi zapisniki teh delovnih teles javno dostopni tudi na spletni strani. Pred meseci sem zaprosila za dostop do zapisnikov komisij, ki so navedene v statutu občine (teh je 6), pa so mi iz županove pisarne sporočili: »V Občini Ribnica deluje med 20 in 30 komisij in odborov, ki se večinoma ukvarjajo s konkretnimi operativnimi nalogami,« in da je zapisnikov enostavno preveč.

Vse komisije bi morale biti javnosti znane in tudi člani teh komisij. Pa ne samo zato, da bi zadovoljili zakone, ampak ker je tako pravično do volivcev. Kajti če se ukvarjajo s konkretnimi operativnimi nalogami, bi bilo tudi prav, da je javnost o njihovi dejavnosti in rezultatih tudi obveščena. Ne nazadnje so te komisije ustanovljene zato, da izvajajo naloge v pristojnosti občine in tako v prvi vrsti služijo volivcem in volivkam. Med te spada tudi nadzorni odbor in njegovi zapisniki. Dostopnost do teh podatkov ne sme biti privilegij tistega, ki te podatke izrecno zahteva, ampak stvar splošne obveščeni javnosti. Sicer pa 14. člen Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja določa tudi, da mora biti zagotovljena nemotena dostopnost in uporabnikom prijazno zasnovana spletna stran. Naj si za vzorec vzamejo spletno stran občine Brezovica, ki je na področju posredovanja informacij svojim občanom lahko vzor vsem ostalim občinam.

Zbudite se in pričnite delovati tako, da bomo volivci vedeli, kaj počnete in na kakšen način porabljate naš proračunski denar. Mislim, da je to najmanj, kar morate storiti, poleg tega seveda, da upravljate z našimi sredstvi racionalno in preudarno, še posebej v teh težkih časih.

ANDREJA ŠKRABEC,
predsednica OO Zares Ribnica

andreja.skrabec@zares.org

RIBNIŠKI SEMENJ JE OBISKAL PREDSEDNIK SLS

Mag. Radovan Žerjav: »Marsikatera značilnost in kulturna posebnost bi izginita v pozabo, če je ne bi ohranjale pridne roke obrtnikov. Poleg tega je ta obrt nepogrešljiva spremljevalka turistične ponudbe in popestritev ponudbe spominkov, ki jih v Sloveniji še vedno ne znamo ponuditi in prodati v zadovoljivi meri. Ker gre tu za ohranjanje tradicije in hkrati tudi kakovosti slovenskih rokodelskih izdelkov, so nujne določene spodbude s strani pristojnih ustanov in organov.«

V nedeljo, 6. septembra, je mag. Radovan Žerjav obiskal 34. Sejem suhe robe in lončarstva ter jubilejni 10. Rokodelski festival. Sprehodil se je po ribniških ulicah in si ogledal stojnice, ki jih je bilo letos rekordno število. Nekaj besed je v pozdravnem govoru namenil tudi vsem razstavljalocim in obiskovalcem. V Slovenski ljudski stranki se zavedamo velikega pomena domače in umetnostne rokodelske obrti, kar je mag. Radovan Žerjav tudi izpostavil v svojem govoru. »Domačo in umetnostno obrt moramo zaščititi kot narodno vrednoto in kulturno dediščino, saj je neločljiv del našega narodnega in kulturnega bogastva ter tradicije na Slovenskem. Da pa bi to dosegli, je nujna pomoč države, da zagotovi ugodno poslovno okolje ter ponudi določene olajšave in spodbude malim

podjetnikom ter samozaposlenim obrtnikom, ki se s tem ukvarjajo.«

V OO SLS Ribnica menimo, da je Sejem suhe robe in lončarstva edinstvena prireditve v Sloveniji, v sebi pa nosi še mnogo skritih potencialov. Iskati bi morali poti in načine, kako ga narediti še bolj prepoznavnega in atraktivnega v smislu promocije suhe robe in lončarstva ter v povezavi z drugimi dejavnostmi.

S Sejmom suhe robe in lončarstva so se tako končali Ribniški dnevi.

Ribnica pa se je znova pokrila s pusto odejo. Nekaj poletnih dni je bilo v Ribnici prav veselo, na ulicah je bilo opaziti zadovoljne ljudi, ki so se odpravljali na bližnje prireditve. Prišel je september, ljudje bodo počasi pospravili vrtno pridelke in zaključili vrtna opravila, s tem pa bodo posledično pridobili kanček več časa zase ... Kar nenadoma pa v Ribnici ni več moč najti dogajanja, ki bi zapolnilo nastalo verzel. Ljudje v domačem kraju zaman iščejo družabne prireditve. Po živahnem poletju je v Ribnici vse zaspalo. V stranki menimo, da bi morala Občina Ribnica za družabno življenje skrbeti skozi celo leto. Hkrati pa se zavedamo, da je to zelo težak projekt, zato bi se morala Občina povezati z lokalnimi društvi in s skupnimi močmi razporediti dogajanje tekom celega leta.

Za konec mi dovolite, da namenim še nekaj besed problemu življenja v ribniških vodah. Množični pogini rib se kar naprej ponavljajo. Nazadnje se je zgodil 23. avgusta - na istem mestu, v Goriči vasi pri jezcu. OO SLS Ribnica se strinja z ribiči in domačini, ki trdijo, da je to posledica bližnje čistilne naprave. Umazanija, ki jo spustijo pred dežjem, ne more vedno čez jezo, zato se požiralnik umazanije prenapolni in ta zastane, nato pa se dvigne na površje in onesnaži vodo. Sledi že vsem dobro znana zgodba - množičen pogin rib. V stranki menimo, da se tukaj že preveč dolgo odlaša in zatiska oči pred problemom, ki ne nazadnje napoveduje nevarnost tudi za človeško življenje.

Predsednik OO SLS Ribnica
LUKA ILC

LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA PO POTEH DEDIŠČINE OD IDRIJCE DO KOLPE

Program LEADER je pobuda skupnosti Evropske unije in je sestavni del Programa razvoja podeželja. V seznamu strukturnih skladov sodi v Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.

Namen programa LEADER je spodbujanje odločanja o razvoju posameznih podeželskih območij po pristopu od spodaj navzgor. Pristop od spodaj navzgor pomeni, da se ljudje povezujejo in delajo skupaj zato, da bi izboljšali kakovost življenja in razvili podjetništvo na podeželju.

Za izvajanje programa LEADER je bilo potrebno oblikovati Lokalne akcijske skupine (LAS) in na našem območju deluje Lokalna akcijska skupina Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe.

Lokalne akcijske skupine imajo avtonomijo odločanja in same izbirajo projekte, ki jih bodo izvajale. Ljudje se odgovorno vključujejo v procese

javnega odločanja in načrtovanja in pri izvajanju projektov prevzemajo konkretne odgovornosti.

Lokalna akcijska skupina Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe izvaja program LEADER na območju naslednjih 11 občin, ki obsegajo posamezne dele treh statističnih regij:

- del jugovzhodne regije (občine: Kostel, Kočevje, Ribnica, Loški Potok in Sodražica),
- del osrednje Slovenije (občini Dobrepolje in Velike Lašče),
- del notranjsko - kraške regije (občine: Cerknica, Bloke, Loška dolina in Logatec).

Celotno območje je veliko 1.812 km² in naša LAS je po površini največja v Sloveniji; skupno število prebivalcev na območju pa je 64.307.

VIZIJA območja, ki se je oblikovala preko nešteto delavnic in razgovorov z ljudmi, je:

- Življenje na podeželju naj postane prednost.
- Smo konkurenčno območje s kvalitetnim življenjskim in delovnim okoljem ter urejeno infrastrukturo.
- Prebivalci smo ekološko osveščeni in se naravnih viri prepoznavajo in uporabljajo na smotrni način.
- Prepoznavamo vrednote prostora in ustvarjamo delovne pogoje za visoko izobražen kader preko raziskovalno - izobraževalnih centrov znanja.

Na osnovi vizije so bili oblikovani tudi CILJI, ki so naslednji:

- Ureditev prostora v kvalitetno življenjsko in delovno okolje.
- Razvoj naravnih, kulturnih in človeških potencialov za višjo dodano vrednost.
- Doseganje večje prepoznavnosti območja.

Cilji se uresničujejo z izvajanjem konkretnih projek-

to, ki so sofinancirani iz programa LEADER preko Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.

Upravljevalnik LAS Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe je RC Kočevje Ribnica d.o.o.

LAS Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe šteje 86 članov in vsi njegovi člani predstavljajo skupščino LAS. Upravni odbor LAS šteje 22 članov in ti odločajo o prioritetah in projektih, ki se prijavijo vsako leto za sofinanciranje iz programa LEADER. LAS ima še nadzorni odbor, ki nadzira poslovanje. V tem mandatu je predsednik LAS in hkrati predsednik upravnega odbora LAS župan občine Ribnica Jože Levstek.

V letih 2008 in 2009 se v okviru programa LEADER na našem območju izvaja 25 projektov. Skupna višina sredstev, pridobljenih iz programa LEADER za obe leti, je 464.713,00 evrov.

Razpis za izbor projektov za leto 2010 je bil objavljen v mesecu maju in do roka za oddajo je prispelo 14 projektov. Vse projekte je pregledala strokovna komisija in jih ocenila. V nadaljnji postopek odločanja se je jih uvrstilo 13. Upravni odbor LAS je zasedal 17. septembra in za leto 2010 potrdil 13 projektov, ki bodo skupaj pridobili iz programa LEADER 362.255,45 EUR sredstev.

Vse, ki vas zanima kaj več o programu LEADER, vabimo, da se vključite v našo LAS.

RC Kočevje Ribnica d.o.o., Trg zora odposlancev 72, 1330 Kočevje, tel: 01/620 84 71 ; fax: 01/ 8950 615, info@rc-kocevjeribnica.si <http://www.slovenia-heritage.net/ik/slo/akcijska-skupina.stm>

MILENA GLAVAČ

Začelo se je novo šolsko leto in z njim tudi različne dejavnosti. Drugošolci smo tako izkoristili lepo vreme in se že v drugem tednu pouka odločili, da gremo na športni dan. Podali smo se na pohod do Francetove jame. Ker pa vemo, da je v naših gozdovih veliko medvedov, smo s seboj povabili tudi lovca, g. Miroslava Oražma, da bi se tako počutili bolj varne. Našemu povabilu se je z veseljem odzval. Takoj, ko je stopil v šolsko stavbo, so ga otroci z zanimanjem opazovali, saj je bil opremljen tako, kot pač lovec mora biti. In kar je bilo za naše otroke najpomembnejše, imel je lovsko puško, če bi slučajno zagledali

kakšnega kosmatinca. Celo pot smo veselo čebljali in hitro prispeli do cilja. Otroci so v svoje lačne želodčke hitro pospravili malico in se nato posedli pod drevo, da bi slišali, kaj jim bo naš lovec povedal. Gospod Mirko prihaja iz Lovske družine Dolenja vas in je lovec že zelo dolgo. Učencem je povedal, kaj vse je potrebno, da postaneš lovec in kakšne so njihove naloge in dolžnosti. S svojim zanimivim pripovedovanjem je otroke tako navdušil, da so ob koncu vprašanja kar deževala. Najbolj jih je zanimalo, kako se braniti pred medvedom. Ogledali so si tudi lovsko puško in daljnogled. Naše druženje se je počasi bližalo koncu, saj smo morali varno priti še v dolino.

Kosmatinca nismo srečali, morda nas je opazoval kje od daleč, saj je vedel, da z našim lovцем ni šale. Bogatejši za nov list znanja in veseli, da smo varno prispeli do šole, smo se gospodu Mirku zahvalili in ga povabili na še kakšno srečanje. Preživeli smo prijetno dopoldne in prepričani smo, da se je dobro počutil tudi naš lovec. Želimo mu še veliko lovski užitkov in se mu še enkrat zahvaljujemo za obisk.

UČENCI IN UČITELJICE DRUGIH RAZREDOV OŠ RIBNICA.

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam lita platišča 15 col s petimi vijaki (original mercedes). Tel.: 040 / 748 657.
V centru Ribnice **prodam** tri sobnostanovanje v izmeri 68 m², v drugem nadstropju. Tel.: 031/ 885 980.

KUPIM

Kupim okvir in vilice za APN 4 oz. APN 6. Tel.: 041 / 536 973.

ODDAM

V zasebni hiši v Ribnici **oddam v najem** mansardno stanovanje v velikosti ca. 60 kv.m. – opremljeno, centralno ogrevano, T2 sistem. Primerno za mlajši par brez otrok. Mesečna najemnina 200 EUR + stroški, prosto od 1. septembra dalje. Tel.: 051/ 371 178, 0590 25 500.
V stavbi Območne obrtno-podjetniške zbornice Ribnica na Vrvarski 3 **oddamo v najem** poslovni prostor –pisarno v II. nadstropju, velikost 18 m² cena 8 EUR/m² (v ceni vključeni: stroški elektrike, vode in smetarine). Tel.: 01 8369 340.

RAZNO

Odкупujem starine (pohišstvo, kolesa, motorje, vojaško opremo, medalje, fotografije, denar, časopise, kmečko orodje, kuhinjski pribor, obleke, slike ...). Tel.: 041 / 649 267.

LOGOPEDINJA SVETUJE

GOVOR – KOMUNIKACIJA

» Je čas, ko se ne da nič povedati, in je čas, ko se da kaj povedati, ni pa časa, ko bi se dalo vse povedati«

(LATINSKI PREGOVOR)

O govoru običajno ne razmišljamo. Rodimo se s krikom in jokom. V dobrem letu se postavimo na noge in pričnemo govoriti. Z vsakim nadaljnjim dnevom se naše govorne sposobnosti bogatijo in izoblikujejo. Tako postane govorno sporazumevanje del nas, nekaj, kar vsak dan uporabljamo in kar živi z nami. Z govorom izražamo svoje misli, čustva, želje. Poslušamo druge in se z njimi pogovarjamo.

Človek lahko različno komunicira, govor je le ena izmed možnosti.

Beremo, pišemo, slikamo, se sporazumevamo s kretnjo, poslušamo besede in stavke, vidimo mimiko obraza in pantomimo vsega telesa in razumemo sporočila. Smo poslušalci in govorniki. Govor je kot način sporazumevanja, lasten samo človeku. Moč besede je izredna, veliko energije je potrebno za razvoj govora.

Govora se učimo s poslušanjem, gledanjem, posnemanjem, ponavljanjem, pozornostjo. Lahko rečemo, da se govora učimo s celim telesom in vsemi čutili. Tehnike učenja govora odrasli pozabimo, tako kot učenja hoje in drugih avtomatiziranih aktivnosti.

Govora in jezika se učimo od okolice, v kateri živimo, pod pogojem, da ta jezik poslušamo in ga aktivno uporabljamo. Naravno in spontano je, da otrok najprej usvoji govor svojega okolja, narečje. Zelo pomembno je, da ima vsak otrok svoje trdne korenine tudi v jeziku, ki je živ proces, saj ga to kasneje v življenju bogati, osrečuje in plemeniti.

Človek potrebuje za govor posebne organe in centre v možganih, pravilno in dobro razvite psihične funkcije (pozornost, zaznavanje, mišljenje) in razvita čutila (sluh, vid, tip). Nujno je potreben zdrav živčni sistem z intaktnimi govornimi središči in živčnimi zvezami med njimi, ki nadzorujejo in usklajujejo delovanje govornih organov. Govorni organi so tisti, ki neposredno izvajajo govorne premike. To so tri skupine organov:

- dihalni ali respiratorni (pljuča, prepona)
- glasovni ali fonatorni (grlo z glasilkami)
- izgovorni ali artikulatorski (žrelna in ustna ter nosna votlina).

Vtisi vsega slišanege se javljajo v čutilih, pridejo v možgane po senzornih živčnih progah, se vežejo z asociativnimi celicami, tvorijo središče v možganski skorji ter grade tam govorne vtise in tako vplivajo na koordinacijo mišic, ki sodelujejo pri govoru.

Kaj izražamo z govorom?

Če hočemo komunicirati z dobrim namenom, bomo v komunikacijo vnesli dobre lastnosti govora.

Sogovornika bomo poslušali, ga sprejemali takšnega, kakršen je, ga opogumljali, podpirali, mu zaupali, ga spoštovali in se z njim usklajevali. Izogibali se bomo slabega - kritike, oštevanja, pritoževanja, sitnarjenja, groženj, kaznovanja in nagrajevanja v smislu podkupovanja.

V letih, ko se telesni in duševni razvoj najintenzivneje razvija, smo starši običajno najpomembnejši ljudje v otrokovem življenju. Imamo tudi največji interes in željo, da bo naš otrok zrasel v zrelo, srečno in uspešno osebnost. Otroci se zelo občutljivo odzivajo na občutja in stališča staršev. Sposobni so dojeti resnična občutja svojih staršev in dobro čutijo tudi vsa nebesedna sporočila. Če so starši zadržani, jezni, se jim to pozna v izrazu, tonu in barvi glasu, vedenju in gibih.

Starši moramo vedeti, da je mnogo boljše, če s svojim vedenjem pokažemo, kaj občutimo. Prav je, da priznamo, da nečesa ne moremo sprejeti, da pa otroku tudi pokažemo in povemo, da ga kot osebnost in človeka ljubimo in spoštujemo.

ANDREJA PUCELJ

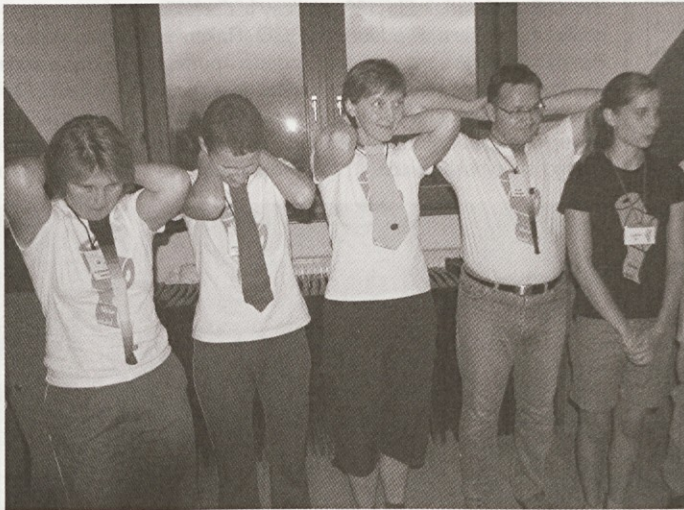
NISEM VEDEL ... A UČIM SE OD STAREJŠIH, UČIM SE OD OTROK ...

Lahko jo uporabimo za zamašitev lukenj ali namesto vlečne vrvi. Nanjo se napiše cela pesnitev ali napet roman. Z njo zavijamo darila, si izdelamo obleke za vse priložnosti, brez peke naredimo veliko torto, je krasen pripomoček za različne igre, po potrebi pa nadomesti tudi cunjjo. Vse to in še veliko več, če imamo pri sebi ROLICO PAPIRJA ... In prav rollica papirja je bila simbol letošnjega Oratorija Plus, ki se je dogajal 29. avgusta v Ribnici.

Večini poznani oratorij je namenjen osnovnošolskim otrokom in pomeni prijetno preživljanje prostega časa ter privlačno vzgojo za dobre krščanske in splošne človeške vrednote. Oratorij Plus je v svojem bistvu oratorij, ki je prilagojen za malo večje otroke, ki so že vsaj 7 let polnoletni. Če se je navadni oratorij začel že v 19. stoletju sredi Italije, pa je Oratorij Plus svoje korenine pognal pred štirimi leti prav v Ribnici. Namen se ni spremenil – »otrokom« želimo podariti brezskrben dan, hkrati pa se preko iger, pogovora in delavnice učiti eden od drugega.

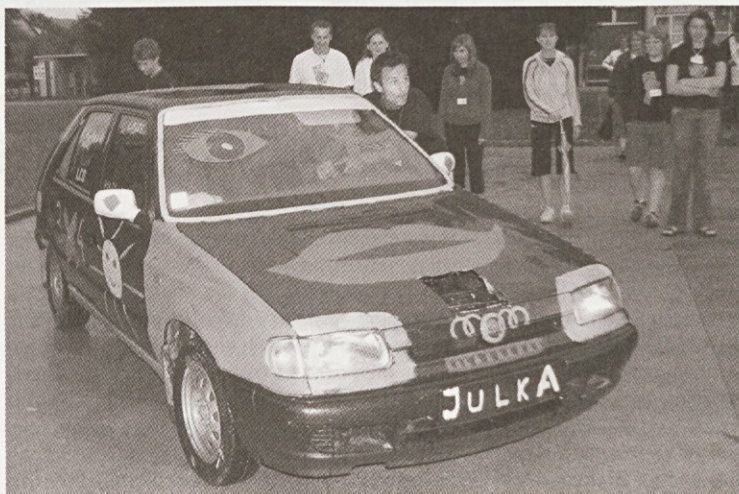
»Slaba« vremenska napoved za zadnjo avgustovsko soboto ni zmotila 31-ih mladih animatorjev, ki smo si od začetka julija prizadevali, da pripravimo karseda zanimiv in pester dan. Zjutraj smo polni (tudi sončne) energije pričakali rekordnih 44 odraslih, ki smo jim ob vhodu razdelili majice in izkaznice z njihovimi imeni. Ker na Oratorij Plus ne spuščamo zaspanih, lenih, z dolgočasenih, zarjavelih in še kako drugače zastaranih ljudi, je moral vsak udeleženec prebroditi preizkusni poligon. Preverjali smo njihovo spretnost vijuganja, lovljenja ravnotežja, plezanja čez ograjo in pod vrvo. Sredi poti jih je pričakal hudo težak kviz, ki ga ni opravil nihče (!), piko na i pa je predstavljalo še prebujanje domišljije, kjer smo zbrali zgoraj našete ideje o (ne)realni uporabnosti toaletnega papirja. Preživele po uvodni preizkušnji je na župnijskem travniku pričakal oratorijski band, ki je poskrbel, da smo razmigali glave, roke, noge, pa tudi glasilke.

V himni, za naše potrebe smo priredili Adijevo »Jaz ne grem v šolo«, smo prepevali, kako smo hodili v šolo in k verouku, danes pa se v življenju učimo od starejših, od otrok in tudi od Boga, ki nam kaže pravo pot. Vsak velik dogodek ne mine brez dviga zastav in zakaj bi bilo na Oratoriju Plus kaj drugače. Zdonela je Zdravljica, dvignila se je slovenska zastava, ob oratorijski himni smo dvignili še oratorijsko zastavo. V molitvi, ki smo ji dodali nekaj gibov, smo prosili za blagoslov dneva, nato pa odkorakali v mini lutkovno gledališče na prostem. Ogledali smo si odlomek iz Svetega pisma, ki govori o Jezusu, ki je kot deček obiskal tempelj in učil velike duhovnike (Lk 2,41-52). Tokrat so se v zgodbo vrinili tudi kamela, bivši in sedanji ribniški duhovniki ter pop zvezdniki, ki so poskrbeli za smeh gledalcev.

»ČE HOČEŠ KAJ VELJATI V DRUŽBI MLADIH MOŽ, POSEZI PO KRAVATI IN KOJ NAJLEPŠI BOŠ.«

Naslov letošnjega Oratorija Plus je bil »Nisem vedel ...«, naslanjal pa se je na že omenjeni sveto-pisemski odlomek. Rdeča nit, ki je povezovala vse aktivnosti, je bila vrednota, in sicer učenje, simbol dneva pa je bila rollica papirja, na kateri so naviti nepopisani listi papirja. Udeleženci Oratorija Plus

JULKA - AVTO, KI DELUJE LE ŠE NA ROČNI POGON.

so z belimi majicami predstavljali nepopisane liste, v črno oblečeni animatorji pa smo bili črnili, ki smo se trudili, da bi na udeležencih pustili čim večji odtis.

Ali smo bili kot otroci radovedni? Kakšne spomine imamo na šolske dni? Kako se izobražujemo danes? Česa se lahko učimo od otrok in česa

od starejših? S čim vse smo že popisali naše liste življenja? Na takšna in mnoga druga vprašanja smo iskali odgovore v katehezah, med katerimi je čas, da se v manjših skupinah zaupajo majhne skrivnosti, deli svoje izkušnje in uči iz nasvetov drugih.

Po preizkušanju domačih dobrot udeležencev so sledile delavnice, v katerih smo se učili najbolj uporabnih plesov, izdelave ognjičeve kreme, igranja na kitaro in klaviature, spoznavali smo računalnik, izdelovali zmaje in kravate, si okrasili vazico in v barve odeli naš avto Julko.

Z okusnim kosilom in obvezno kavico smo si nabrali novih moči in že odhiteli v dvorano TVD Partizan, kjer smo v veliki igri nabrali koščke papirja, iz katerih smo morali narediti čim daljšo rollico papirja. Hripavi glasovi, lovljenje sape in potolčena kolena so bili dobri znaki, da smo dali vse od sebe – tako tekmovalci kot navijači.

Po razglasitvi rezultatov in vnovičnem vnosu dodatnih kalorij je sledila priprava sodelovanja za sveto mašo. Skupaj z Julko, ki je postala neločljiv del oratorijske družine, smo odšli v Dom starejših občanov. V kapeli smo darovali mašo, v kateri smo se zahvalili za čudovit dan, vse prejete darove, nova prijateljstva in novo osvojena znanja. Nato pa zabavni vrhunec dneva – tek za Julko po ribniških ulicah – ki je privabil začudene poglede mimoidočih, Julka pa je postala filmska zvezda.

Ob vrnitvi k župnišču smo med udeležence razdelili kravate, ki so nastale v eni izmed delavnic, saj se spodobijo, da na Valetoran'c – zaključno prireditev Oratorija 2009 Plus – pridemo lepo urejeni. Udeleženci plesne delavnice so s svojim nastopom odprli vsesplošno plesno rajanje.

Ni manjkalo ne pijače ne jedače, predvsem pa ne dobre volje. Na zaključku se

nam je pridružil tudi 16 »pravih« otrok, ki so jih starši pripeljali s seboj v varstvo in za katere je bil organiziran ločen celodnevni program. Otroci, stari od 1 do 11 let, so se igrali, barvali pobarvanke, peli, izdelovali zaplestnice in se učili biti varuška. Animatorke so zelo pohvalile

starejše otroke, ki so jim pomagali pri varstvu najmlajših.

Dan je minil prehitro, otroci (mlajši in starejši) so odhajali domov utrujeni, a zadovoljni in nasmejani. Obljubili so, da se naslednje leto konec avgusta ponovno vidimo. Veseli smo vsakega, ki zbere pogum in se odloči, da bo ta dan namenil zase, da se bo odklopil od vsakdanjih skrbi, da si bo privoščil nekoliko »odklopljen« dan,

da se bo prepustil v roke mlajšim. Zatorej naj že sedaj velja vabilo vsem, ki ste ob branju začutili srbenje podplatov, da se nam drugo leto pridružite. Do sedaj morda niste vedeli, sedaj pa zagotovo veste, da se Oratorija 2010 Plus ne spleača zamuditi!

HELENA ILC, foto Agara Vučemilović

Iz jeseni mojega življenja

Marija Golob

Nasilje nad starejšimi

K pisanju tega prispevka me je napeljala resnična izpoved o psihičnem nasilju v družini, kjer psihično nasilje nad nemočno materjo izvaja hčerka. Močno me je pretreslo in sem začela iskati različno pomoč pri ustreznih institucijah. SOS telefon je v takih primerih velikega pomena, da se žrtvi pomaga. Veliko koristnih nasvetov sem pridobila od strokovno usposobljenih ljudi, ki so mi svetovali, kako naj pomagam žrtvi v taki krizi. Spoznala pa sem, da si žrtev po navadi ne upa z besedo na dan, ker se boji nasilneža, saj bi mu s svojim dejanjem, ko bi ga izpostavila pred uradno osebo, povzročila sramoto pred delovno organizacijo, kjer je zaposlen, za stanje pa bi izvedeli sosedje in prijatelji. Zaradi nemoči žrtve se dogajajo različne travmatične stvari, kot so umori, samomori. V tem primeru nasilja me zelo žalosti, ker žrtvi ne morem drugače pomagati kot samo z besedami po telefonu, da ji vlivam moč in upanje in jo z besedami odvracam od najhujšega, ker ima večkrat samomorilske misli. Ko sem ji v najhujši stiski predlagala odhod v varno hišo, se s tem ni strinjala, ker se boji, da se bo hiša prodala. V veliko uteho mi je, ko je izrazila prošnjo, če me lahko pokliče, kadar ji bo hudo. Objubila sem ji, da bova skupaj našli rešitev, ki bo najboljša zanjo. Ko takole razmišljam o usodi nekaterih starejših, ki so se predajali za dobro svojih otrok, sedaj pa bi jim oni morali vračati dobroto, ki so je bili deležni, pa trpijo nasilje, grobost, me večkrat obide misel, zakaj je tako, in ne najdem rešitve. Kako je lepo, če si v jeseni svojega življenja sprejet v krogu svoje družine, spoštovan od otrok, kot neločljiv člen verige in na življenje gledaš s sončnimi očali.

VESELO V RAKITNICI

90 let PGD Rakitnica

Letošnje leto je v naši dolini polno najrazličnejših jubilejev začetka društev. Prav gotovo pa najbolj izstopajo tako po svojih visokih obletnicah kot tudi po delu in pomoči v okolju ter entuzijazmu gasilska društva. Tudi Prostovoljno gasilsko društvo Rakitnica letos praznuje, in sicer kar 90-letnico svojega delovanja. Piko na 'i' so s praznovanjem postavili 30. avgusta, ko so se med drugim v proslavi zahvalili tudi številnim zaslužnim, poskrbeli pa so, tako, kot le oni znajo, za smeh in ples.

Proslave se je udeležilo 130 gasilcev iz ribniških gasilskih društev. Predsednik PGD Rakitnica Pavel Hočevar je v svojem govoru poudaril pomen gasilcev, ki poleg osnovne humane dejavnosti, gašenja in pomoči v naravnih nesrečah, storijo v svojem okolju ogromno tudi na družbeni ravni, krepijo skupinskega duha, prostovoljnost in vse

to opravljajo z navdušenjem, kar je v zdajšnjem času redka stvar, ki pa je v gasilskih vrstah še vedno zelo živa. Poudaril je tudi potrebo po zagotovitvi boljšega statusa gasilcev, predvsem na področju zavarovanja in ureditvi izostankov z dela zaradi gasilske dejavnosti. »Seveda naši predhodniki oziroma ustanovitelji gasilstva leta 1919

Spoštovani meščanke in meščani RIBNICE!

V imenu vseh varovancev naj vam izrečem iskreno zahvalo, da ste nas na jesen našega življenja sprejeli medse. V preteklih izdajah REŠETA smo zaznali nekakšna nesoglasja z ene in druge strani, OBČINE, ZDRAVSTVA IN UPRAVE DOMA. V našem in skupnem interesu je, da se stvari uredijo brez medsebojne napetosti, očitkov, nevzdržnosti.

Prav je, da se tudi vi na kratko seznanite z našim življenjem tu pri vas. To je sedaj naš drugi dom - kakor mačeha otroku, ki mu je umrla mati. Zaradi lažje presoje naj vam povem, da je v domu okoli 150 varovank in varovancev. Vsak od nas je prišel s svojo boleznijo, svojo miselnostjo, navadami, znanjem, obnašanjem, prehranjevalnimi navadami, željami. S seboj smo prinesli seznam zdravil, ki so na voljo tudi tukaj in jih varovanci dobimo ob določenem času, za kar poskrbijo bolniške sestre.

Sobe so čiste, svetle, s straniščem, kopalnico.

Sobe stanovalci delno uredijo in prilagodijo svojim potrebam, namestitve računalnikov, telefonov, TV - sprejemnikov, slik. Seveda ne vsi. Snažilke poskrbijo za čistočo v domu, in ta je, tudi osebna, na visoki ravni, nobenih nevednosti ni s pranjem perila. Med nami so velike razlike. Eni lahko hodimo, drugi so na invalidskih vozičkih in se lahko sami pomikajo, nekateri pa še tega ne zmorejo. Mnoge morajo hraniti, vezani so na posteljo, so povsem odvisni od pomoči domskih uslužbencev. Večina varovancev na vozičku potrebuje pomoč pri kopanju, odhodu k počitku, pri jutranjem vstajanju, pri nočnih potrebah in še marsikaj. Na razpolago je knjižnica, ob ponedeljkih ob desetih je v domski kapelici maša. Vsak dan je dobre pol ure telovadbe za razgibanje naših otrdelih udov pod strokovnim vodstvom, prisotna je tudi delovna terapija. Naše domovanje nam popestrijo nastopi šolarjev Ribnice in okolice, vrtcev, pevskih zborov - tudi iz Ljubljane. Veseli

smo bili nastopa Dalmatinske klape in Jožice Kališnik, tudi raznih igrice, ki so nas popeljale daleč nazaj v naše poletje, v našo mladost. Marsikomu so po licih tekale solze za včeraj in za jutri. Povabljeni smo tudi na izlete: arboretum Volčji Potok, Velike Lašče, Nova Štifta, Kočevje, na srečanje oskrbovancev domov Dolenjske, Ugar na tekmovanje s konji. Če vprašate, kaj pa piknik, vam moramo odgovorih z DA, tudi piknik je dvakrat, trikrat na leto ob spremljavi harmonik. Dom ima pevski zbor, ki ga sestavljajo varovanci doma, le vodja zbora ni iz naših vrst. Vsak teden imajo pevske vaje. Lahko si privoščimo kavico in nealkoholne pijače.

Mnogi oskrbovanci so močno pozabljivi (demenca). Ne morejo in ne smejo odhajati iz doma, kajti ne znajo se vrniti. So pa tudi lažje oblike, ko osebe, ki čez nekaj časa že pozabijo, kaj smo govorili in se ne spominjajo, od kod so, koliko so stari in podobno. Naj mi bo dovoljena prošnja,

niso razmišljali o obletnicah, ampak o možnostih čim uspešnejše protipožarne obrambe. Dejstvo, da je društvo preživelo različno hude čase, samo potrjuje, da je bil gasilski duh vedno močan. V življenju raketniškega društva so bili vzponi in padci, kot je to povsod. Zadnje uspešno obdobje pa traja od leta 1983, ko je naša generacija ponovno oživila skoraj zamrlo društvo. V dobrih 25-ih letih smo zgradili nov gasilski dom, ki smo ga 2004 že tudi obnovili, nabavili smo gasilsko vozilo s prikolico, novo brizgalno in vse potrebno orodje, pred dvema letoma šei novo gasilsko vozilo s cisterno, na domu smo napravili prekrasno fresko sv. Florijana s panoramo Rakitnice, v domu smo napeljali centralno ogrevanje in ne nazadnje smo izpeljali ogromno investicijo, to je športno igrišče, za katerega mislim, da je daleč naokoli edino, ki ga je zgradilo gasilsko društvo. Danes z veseljem ugotavljamo, da je društvo glede na kategorizacijo opremljeno do take mere, da se lahko posvetimo usposabljanju, izobraževanju in privabljanju mladih v gasilske vrste. Če sem danes že govoril o družbeni vlogi gasilstva, lahko s ponosom povem, da naše društvo skupaj s soslednjim iz Grčaric soorganizira sedaj že tradicionalno oglarsko kopo, sodelujemo pri organizaciji Teka po Lončarji, prisotni pa smo tudi pri drugih dogodkih,« je orisal zgodovino in sedanje delo predsednik Hočevnar. V svojih nagovorih so pohvalne besede izrekli tudi predsednik GZ Ribnica Cveto Marinšek, ribniški župan Jože Levstek ter predstavnik GZ Slovenije in njen podpoveljnik Leon Behin. Slednji je v svojem govoru - podobno kot predsednik PGD Rakitnica, poudaril dodatno vlogo gasilcev v družbenem življenju in izrazil željo, da bi država poskrbela za primeren status glede zavarovanja gasilcev in da bi morala državna birokracija bolj pomagati pri organizaciji gasilskih prireditev, ki so namenjene zgolj zbiranju sredstev za nakup gasilske tehnike in opreme. Predsednik PGD Rakitnica je podelil zahvale zaslužnim vaščanom Rakitnice, ki so delovali od 2. svetovne vojne pa tja do leta 1970. Seveda je bilo povojno obdobje težko za vse, tako tudi za gasilstvo, pa vendar so posamezniki zmogli obdržati gasilskega duha kljub pomanjkanju sredstev za sodobno gasilsko tehniko. To so bili Ivan Kromar, Franc Hočevnar, Anton Vidervol, Janez Hočevnar, Ivan Hočevnar, Vinko Oražem, Franc Kaplan, Vinko Zobec, Janez Gorše, Stane Pahulje in Stanislav Oberstar, ki

je bil dolgoletni predsednik. K ponovni oživitvi društva leta 1983 so veliko pripomogli tedanji funkcionarji GZ Ribnica, častni poveljnik Alojz Kos ter častna člana Anton Adamič in Edo Tanko. Vsem trem so se tu primerno zahvalili. Priznanje GZ Ribnica III. stopnje so prejeli tisti člani PGD Rakitnica, ki breme društva nosijo sedaj, Matej Hočevnar, Tadej Hočevnar, Rok Lovšin, Peter Oberstar, Matjaž Vidervol in Jana Stojanovič, ki v društvu opravljajo naloge tajnice. Priznanje GZ Ribnica II. stopnje je prejel Peter Klun, podpoveljnik GZS Behin pa je PGD Rakitnica ob 90-letnici podelil gasilsko odlikovanje, plamenico 1. stopnje. Proslavi je slovesno noto z glasbo poglabil še Matic Vidervol na harmoniki. Po sami proslavi pa je za adrenalini poskrbela skupina Slackline iz Ljubljane, v njej sodeluje tudi Polona Pucelj iz Rakitnice, demonstrirala hojo po vrvi, kar je bila prava atrakcija za prisotne. Za njimi je pet mladih fantov iz Rakitnice pod vodstvom Saša Hočevnarja odigralo skeč na temo gasilstva Ignacij. Ja, smeh je bil v Rakitnici zagotovljen. Za veselo vzdušje in gnečo na plesišču je skrbel ansambel Ugib iz Loškega Potoka, pripravljen pa je bil tudi srečelov z 1700 dobitki.

ZDENKA MIHELIČ, foto Jože Levka

OSVOJIL ZLATO PLAKETO V LJUBEČNI

V Ljubecni pri Celju je 29. avgusta potekalo tudi 29. tekmovanje za zlato harmoniko – tekmovanje je kraljica vseh tovrstnih tekmovanj. Pod budnim nadzorom komisij na predtekmovanjih, kjer je bilo udeleženi preko 370 tekmovalcev, je bilo izbranih 31 tekmovalcev v štirih starostnih kategorijah, in 18 veteranov.

V kategoriji veteranov se je za plaketo Zlate harmonike Ljubecne potegoval tudi član Kluba harmonikarjev Urška TONE KLJUN – Špan in si prislužil zlato plaketo.

Toplo mi je bilo pri srcu, ko je naš ustanovni član kluba od leta 1997 ter udeleženelec vseh 17 tekmovanj harmonikarjev Urška stopil pred oder ter prejel zlato odličje. Vsakdo, ki se je že potegoval za takšno priznanje ve, da je potrebno mnogo truda, predvsem pa veselja do igranja na harmoniko. Tega pa našemu Tonetu ne manjka (na fotografiji s čepico). Iskrene čestitke v imenu vseh članov Kluba harmonikarjev Urška!

MOJCA ŠTUPICA

**DRUŠTVO INVALIDOV RIBNICA
OBVEŠČA SVOJE ČLANE,
DA V SOBOTO 24. OKTOBRA
ORGANIZIRA KOPANJE V
DOLENJSKIH TOPLICAH.**

Prijave sprejemamo v pisarni društva v uradnih urah, in sicer:
V ponedeljek in petek od 9. do 11. ure, ali po telefonu **836 11 69.**

Društvo upokojujencev obvešča, da je organiziran **IZLET NA BRIONE**, ki bo **10. oktobra**. Cena je 48 EUR. Prijavite se lahko do **5. oktobra** na tel. **031/ 792 694**. V primeru, da ne bo dovolj prijav, izlet odpade.
MARTINOVANJE bo **14. novembra v Črnomlju**.
SILVESTROVANJE bo **20. decembra pri Puglju v Ribnici**.

Življenje v domu starejših občanov

če srečate kateregakoli takega našega oskrbovanca, vas prosimo, da oprostite zaradi morebitnih nevšečnosti, neprijetnosti. Prijateljsko mu pokažite pot do DSO, v katerem prebiva. Lahko vas bodo kaj prosili, pripovedovali, kako slaba je hrana v domu. Temu zagotovo ne smete verjeti. Če bi vsak posameznik pisal jedilni list, bi jih bilo prav gotovo preko 100. Meni ne juhe, jaz ne jem paradižnika, palačinke so nespodobna večerja, riž je premalo kuhan, ribe smrdijo, enolončnice naj je kuhar itd. Ne, ni res, res je to, da je hrana dobra, če pa komu občasno ne gre po grlu, lahko tudi prosijo za zamenjavo. Medsebojno se sprašujemo, kakšen je bil jedilnik nezadovoljnežev, ko so bili še doma. Strežno osebe v jedilnici je do nas prijazno, vljudno, ustrežljivo, kar pa ne velja za vse oskrbovance v odnosu do strežnic. Njih pravilo je, molk je zlato in žaljivke pogoltnje. Ni prav, da se z naše strani jedilnica spremeni v nerazumljivo preglasno govorilnico, ni prav, da se ne

upoštevata napisa na kuhinjskih vratih, da vstop ni dovoljen. Tudi sami povzročamo kar nekaj težav. Prirejanih je kar nekaj skupin oskrbovancev, ki se tedensko sestanemo za poldrugo uro. Pogovor obuja spomine tudi s primerjavo med nekdanj in danes. Komandir policijske postaje Ribnica nas je seznanil s problemi in obnašanju nas starejših na cestiščih, učiteljice šol so nam predstavile dejavnosti učencev, današnji način šolanja. Predavanja o čebelicah nam je podal čebelar, strokovnjaki o zdravstvu, uporabi medicinskih pripomočkov in še mnoga druga. Vsak konec meseca pa v DSO poskrbijo, da se zberejo vsi, ki praznujejo v minulem mesecu rojstni dan, in jih obdario s cvetjem, kavico, torto in sokom. Tako nas spomnijo, da še nismo pozabljeni. Posebnost je tudi medsebojna pomoč varovancev. Pomagamo eden drugemu po svojih močeh, posebno ljudem na vozičkih. Peljemo jih v mestno jedro, v banko, trgovino, po stranskih

ulicah na ogled lepo urejenih vrtov, polnih cvetja in zelenja, po grajski poti, na ogled rib v reki Bistrici, in drugih ribniških zanimivosti. Razumljivo je, do pri toliko ljudeh pride do malih nevšečnosti z obeh strani, vendar so povsem zanemarljive. Namenoma pa so izpuščena vsa imena. Vsi skrbijo za naše počutje. Od snažilk, kuhinje, strežnega osebja, sester, ambulante pa vse do uprave DSO. Hvala vsem za vse. Presenečeni smo, ko se lahko pogovarjamo s prebivalci, ki nas sprejemajo zelo spoštljivo, prav tako smo prijetno presenečeni nad šolsko mladino, za njihov 'dober dan' na vsakem koraku, ob vsakem srečanju. Iskrena hvala vam, mladi, z željo, do vam ne bi bilo treba starost preživljati izven toplega domačega doma.

Varovavec DSO Ribnica
MATEVŽ JEKLER

69 - letniki prekolesarili Slovenijo v 17 urah

Kako se je vse skupaj začelo?

Ideja se je porodila Gregorju in Miranu, ob vrčku piva, na Triglavu. Na vrhu Slovenije sta premlevala, da se številka 40 neusmiljeno približuje. Ugotovila sta, da so to leta, ko je potrebno doživeti še kako avanturo, da bomo lahko našim zanamcem pripovedovali zgodbice za lahko noč. Pa je padla ideja, da bi zbobnali skupaj sošolce in sošolke iz Dolenje vasi in prekolesarili Slovenijo od vzhoda proti zahodu, od Lendave do Sečovelj.

Piše se leto 2009. Meseci minevajo in končno v avgustu pade odločitev, treba bo na pot. Obvestimo generacijo 1969 iz OŠ Dolenja vas. Zbere se nas 8 - Gregor, Miran, Bojan, Tomaž, Brane, Bogdan Mateja in jaz. Določimo datum kolesarjenja, pridobimo sponzorje, si damo delat unikatne drese in že je 27. avgust, datum odhoda, tu.

V popoldanskih urah se zberemo pred restavracijo Tina v Dolenji vasi, naložimo kolesa na kombi, pomahamo domačim in že se peljemo proti vzhodu Slovenije. V večernih urah prispemo v Banovce. Ker nam je cilj poleg kolesarjenja tudi druženje in zabava - naš moto je prijeto s koristnim - izkoristimo večerno kopanje v Termah Banovci. Ura je že polnoč, mi pa še vedno pokonci, poskušamo zaspati, vendar je jutro prekmalu tu. Želodce

poskušamo napolniti s koruznimi žganci, vendar ne gre. Spakiramo in se s kombijem odpravimo proti mejnemu prehodu Dolga vas. Ob 7h še fotografiranje pri tabli Madžarska, zajahamo svoje konjičke in že poganjamo. Vrtimo, vrtimo, vozimo malo po kolesarskih stezah, malo po cesti in že smo v Ljutomeru. Čakamo kombi, kajti bidoni so prazni, preračunavamo povprečje in kar ne moremo verjeti. V povprečju smo vozili 28 km/h. Ponosni nase in polni adrenalina ne počakamo kombija, ampak nadaljujemo proti Ptujju. Prevozimo 100 m in ... zagrizemo v prvi klanec. Kar malo smo v šoku, vendar kmalu sledi spust, dohiti nas kombi, napolnimo bidone, želodce z bananami, pogled na karto in že drvimo preko Slovenskih goric proti Ptujju. Na Ptujju pa si privoščimo še dopoldansko kavico. Ker smo prekolesarili že približno 70 km, pa še ni poldne, že delamo načrte, kako bi skočili še do kakšnih toplic. Ura teče, vročina narašča, želodci se oglašajo, vendar zdržimo do Slovenske Bistrice in si privoščimo zasluženo kosilo. Okrepčamo se s hrano in že nadaljujemo proti Slovenskim Konjicam, mogoče skočimo še v Zreče na kopanje, saj je ura komaj 13.30. Vendar šok: pred nami klanec, ob njem tabla 14 %, naši želodci polni. Ne predamo se in klanec prekolesarimo, saj sledi spust. Ampak za spustom še en klanec in ta ima oznako 18 %. Tudi tu se ne predamo. Misel na kopanje splava, saj se kopamo v lastnem znoju, vendar vrh dosežemo. Sledi krajši počitek, Brane

40-LETNIKI OPRAVILI PRAVI KOLESARSKI PODVIG

ZASLUŽENA KAVICA V IZOLI.

in Bogdan nas spodbujata, snemata, fotografirata in že rahlo utrujeni drvimo proti Slovenskim Konjicam. Glede na temperaturo zraka, saj kaže 38°C, se odločimo za počitek. Zagledamo tablo letno kopališče in želja se nam uresniči. Do 17h se kopamo v bazenu. Osveženi krenemo dalje. Sledi vzpon na 10 % klanec, potem pa spust do Celja. Uživamo v spustu, naredimo ovinek okoli Celja, gremo mimo Žalca proti Vranskemu. Vemo, da smo blizu dnevnega cilja, vendar Vranskega ni in ni. Končno se prikaže tabla Vransko, števec kaže 177 prevoženih km, ura pa je tudi že 19.30. Bogdan in Brane sta že našla prenočišče, tako da se na hitro osvežimo in odidem na pico. Danes ne ponočujemo, ampak smo ob 22h že pridno v posteljah, saj nas jutri čakajo Trojane, vrhniški klanec ...in tiha želja - Sečovelje.

Jutro, zajtrk - pečena jajčka - in že se slišijo želje, kako bi »pašal« trojanski krof, saj, ko bomo imeli

krofe v rokah, je klanec za nami. Na vrhu nas Bogdan in Brane že pričakata s krofi, hitro slikanje in naprej proti Ljubljani. Do Ljubljane leti kot za stavo, saj se nad nami zgrinjajo oblaki. Upamo, da bo vreme zdržalo brez dežja. Prispemo v Ljubljano pred Prešernov spomenik. Tu nas pričakajo naši navijači, sponzorji in privoščimo si jutranjo kavico, saj ura kaže komaj 9.30. Vendar bogovi nam niso naklonjeni in nebo se zjoče.

Ampak letnik 1969 ne obupa. Po dobrih dveh urah dež preneha in odpravimo se proti Vrhniku in vrhniškemu klanecu. Na poti v klanec nam dodatno energijo daje tudi sonce, ki se je prikazalo izza oblakov. Sledi spust do Logatca in nato polni elana proti Razdrtemu. Tu se nam pridruži Mateja. Ker je sedaj v ekipi še ena predstavnica nežnejšega spola, dobijo fantje čudežno moč in vrtijo na vse pretege. Komaj jih dohajam, ko se končno prikaže

tabla Postojna. In pozdrav z neba, saj se razdvija prava nevihta. Še dobro, da je čas kosila, saj smo še pravi čas zavili v restavracijo po okrepčilo. Upanje, da danes osvojimo cilj, odplakne dež. Padajo prve ideje, da prenočimo kar v Postojni, saj v dežju si nihče ne želi voziti. Ko dež poneha, se okrepljena in okrepčana ekipa odpravi dalje. Po nekaj kilometrih že začutimo vpliv Primorske, saj nam burja lepo pihlja okoli teles in koles, žal ne v hrbet. Divača je že za nami, v Kozini pa nas ustavi mrak in burja. Ne preostane nam drugega, kot da prenočimo.

Nedelja - še zadnji del etape. Krenemo na pot. Komaj se ogrejemo, že smo v Črnem Kalu. Vsem kolesarjem svetujem doživetje - spust po Črnem Kalu. Mi, naše spremljevalno vozilo, v daljavi morje - krasen občutek. V Dekanih zavijemo na kolesarsko stezo. Vozimo med vinogradi

proti Kopru. Tu se nam pridruži še Peter. Ob obali vozimo do Izole. Še zadnji krajši postanek in kavica na izolskem trgu. Od tu nas Peter popelje po stari železniški cesti do Portoroža. Kolesarimo po tunelih, stran od magistralne ceste. Iz Portoroža pa po magistralni cesti naprej do Sečovelj. Vriskanje. Na cilju smo. Objemi, čestitke in pogled na števec: skupno smo prekolesarili 378 km, nekaj minut manj kot 17 ur na kolesu, povprečje pa kar 23km/h. Tu naj omenim, kolesarili smo na trek in gorskih kolesih, nobene specialke, kolesa pa s prtljažniki, stehicami in lučmi. Naj bo to izziv za vse, ki se rekreativno ukvarjate s kolesarstvom. Ni potrebna vrhunska oprema, tudi ne mnogo prevoženih kilometrov, važna je volja, vztrajnost in dobra družba.

Podvig v taki obliki nam ne bi uspel brez sponzorjev in podpore naših družin.

Pomagali so: Ekop, Vzajemna, Termopak, Revitan, Restavracija Tina, Inssat, Linear, Barve Mix d.o.o., Slikopleskarstvo Bojc, Rudolf Starc, Legabo, De-les, Cviček, Elmon d.o.o., Blesk 1, Fipis, Bar Medved, Igor Rajh, Pan, De-les, Leles Microera, Avtotest tehnični pregledi, Jles d.o.o. Hvala vsem v imenu kolesarske ekipe letnik 1969.

Omenim naj še, kolesarska tura za 2010 je že določena. Tudi ekipa se bo povečala za sošolca ali dva, upam, da se nam pridruži tudi kakšna izmed sošolk.

KARIN KOČEVAR, foto Peter Kočevar

Pričetek plavalne šole PK Inles Ribnica – poteka vpis!

Prvi teden smo za vas pripravili teden odprtih vrat, ko želimo vam in vašim otrokom prikazati naše delo, otroke navdušiti za plavanje in oceniti njihovo znanje plavanja. Vabljeni ste vsi, ki imate radi vodo in plavanje, tudi tisti, ki se še niste odločili za vpis.

URNIK:

- otroci, starejši (plavalci) od 6 let, od 16h do 17h vsak dan v tednu
- otroci, stari od 4-6 let (neplavalci + plavalci), od 17h do 18h vsak dan v tednu

Vadba v posameznih skupinah otrok je prilagojena starosti in predznanju. S tem želimo ustvariti homogene skupine, kajti le tako otroci veliko hitreje napredujejo. V našem klubu posvečamo pozornost kvaliteti učenja, zato je število vadečih v skupini, s katerimi delajo vaditelji, učitelji in trenerji šole, primerno za optimalno vadbo in učenje. V plavalni šoli Plavalnega kluba Inles Ribnica ponujamo za vaše otroke pestro izbiro programov.

Otroke neplavalce in polplavalce bomo skozi celoletno začetno plavalno šolo spoznavali z zabavnimi vajami prilagajanja in igrami v vodi ter osnovnimi plavalnimi zamahi. Ti otroci bodo pri nas osvojili diplomico Zvezdice Bali oziroma Rakca Bana.

Plavanje je eden najstarejših športov, poznano že iz prazgodovine. Če je hoja glavni način gibanja po kopnem, potem je plavanje glavni način gibanja v vodi. Tako danes lahko plava prav vsak, ne glede na starost, spol, socialni status ali poklic. Še posebej veliko veselja pri gibanju v vodi imajo otroci. Le-ti so v našem klubu najpomembnejša skrb.

V plavalni sezoni 2009/2010 vpisujemo v našo plavalno šolo vsak delavnik od 17h do 18h v avli bazena ŠCR. Vpisovali bomo vse do sredine oktobra otroke, starejše od 4 let, osnovnošolce in mladostnike. Kmalu pa bomo začeli v našo plavalno šolo vključevati tudi odrasle, ki želijo izboljšati svojo tehniko plavanja, kondicijo in s tem poskrbeti za zdravje.

V nadaljevalni šoli plavanja bomo otroke, ki so se že seznanili s osnovnimi plavalnimi zamahi naučili pravilne tehnike prsnega in hrbtnega palvanja, kravla ter varno skakati v vodo. Ti otroci bodo osvojili diplomico Želvice Rudija in Ribice Joli.

Logična nadgradnja nadaljevalne šole pa je naša športna šola plavanja. Otroci se bodo tu naučili nadaljevalnih plavalnih tehnik, tehniko delfinovega sloga, skokov v vodo, obratov, sestavljenih gibalnih nalog, osnovnega reševanja iz vode, tekmovalne priprave in se prvič preizkusili na tekmovalju. Njim pa bomo podelili diplomu Morskega psa Speedya. Svoje plavalno znanje pa bodo s ponosom razkazovali vsem po svetu.

..še vedno pa skozi igro otrokom vzbujamo veselje do tega prelepega, zdravega ter za razvoj in življenje pomembnega športa.

Za tiste otroke, osnovnošolce, mladostnike, ki jim ni do tekmovalnega plavanja, vendar želijo izboljšati svoje plavanje, bomo to omogočili v naši izpopolnjevalni šoli plavanja.

Želja in trud vseh delujočih v plavalnem klubu Inles Ribnica je omogočiti otrokom v širši ribniško – kočevski regiji, da skozi igro in učenje plavanja pridobijo veselje do gibanja in plavanja. Le-ta jim bo s svojimi pozitivnimi vplivi na psihofizične lastnosti omogočil kvalitetno in zdravo življenje v otroštvu, mladosti in starosti. Zato naš klub ne temelji zgolj na tekmovalnem športu, ampak si želi imeti pomembno vlogo pri razvoju otrok in mladine v regiji.

Pripravil MIHA KOREN, foto Barbara Andolšek

Beach surf!

Ribniški študentski klub je tako kot že v preteklih letih aktivno sodeloval na ribniškem sejmu. Kot po navadi so imeli svoj prireditveni prostor na parkirišču pri Zavarovalnici Triglav. Ekipa zagnanih organizatorjev je letos pripravila pravo »beach surf« zabavo. Obiskovalci so lahko uživali v vzdušju pravega havajskega koktail bara, kjer je tekoče in pitne umetnine mešala Havajka Helena, seveda z neizogibnim vencem cvetja okoli vratu, pogumnejši pa so se lahko podali na surfanje po valovih, sprva mirnih, potem pa vedno višjih in višjih, ki so seveda poskrbeli za nemalo

padcev in adrenalina, pa tudi zabave gledalcev. Seveda pa so se najpogumnejši odločili tudi za tekmovalje na surf simulatorju. Razen zabave pa so poskrbeli tudi za malo tržnico učbenikov in izdelkov kreativnosti. Vsem željnim znanja šivanja pa je na svoji delavnici predstavila nekaj skrivnosti Sabina Alibegić. Tako so se na stojnici znašli predvsem izdelki iz fim- in dasmase, pa tudi pisanih šalov ni manjkalo. Tako, kot se za surf zabavo spodobi, se je cel dan vrtela surferska glasba, večer pa je zaključila surf rock skupina Bitch boys, ki jo v Sloveniji žal vidimo bolj malo, zato pa so dejavnejši na tujih odrih.

PRIMOŽ TANKO

OKTOBER 2009

Datum: SOBOTA, 10. 10.

Kam: na BEGUNJŠČICO (2060 m)

Izhodišče: Ljubelj (1058 m)

Načrt poti: Ljubelj (1058 m) – Planinski dom na Zelenici (1536 m) – vrh – Roblekov dom na Begunjščici (1657 m) – Prevala (1311 m) – Bornovi tuneli – Ljubelj

Zahtevnost poti: ZAHTEVNA pot.

Trajanje hoje, okvirno: 8 ur.

Prijave in akontacija: Torek pred pohodom, to je 6. oktobra, ob 19. uri v pisarni PD Ribnica.

Potrebna oprema: Potrebna je primerna planinska oprema, zložljive pohodne palice, veljavna planinska izkaznica (plačana članarina PZS), osebni dokument in varen korak.

Vodja pohoda: Roman Petelin, vodnik PZS (informacije: 041/ 325 664).

Datum: SOBOTA, 24. 10.

Kam: Z ZNANIMI RIBNIČANI NA POT – organizatorja: TIC Ribnica in PD Ribnica

Zahtevnost poti: LAHKA pot.

Trajanje hoje, okvirno: 6 ur.

Potrebna oprema: Potrebna je primerna planinska oprema in varen korak.

Vodja pohoda: Janez Centa (informacije: 031/ 844 910)

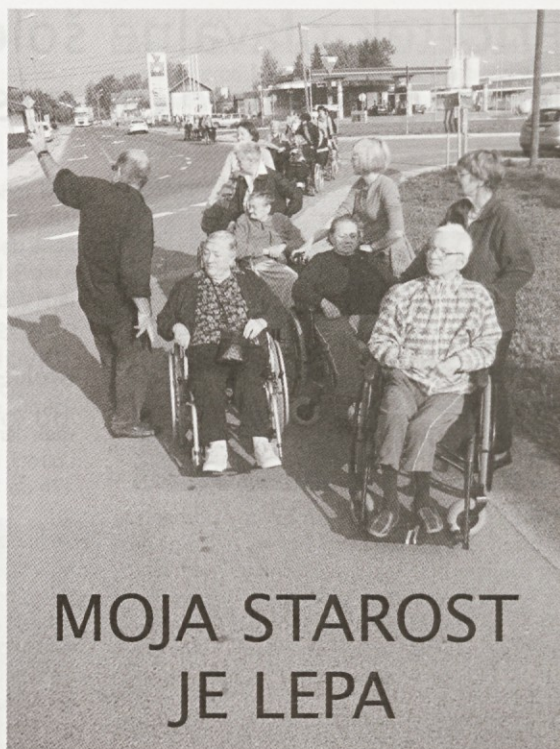
Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijave, ura odhoda, potrebna oprema...).

Tekst in foto ZDENKA MIHELČ

V katero kategorijo sodijo sokovi, ki jih pijete?

Želim si, da bi kaj hitro ugotovili, kako sodobni marketing uporablja vrsto zvijač, ko vas poskuša na hitro prepričati, da je tisto, kar ponuja, najboljšo za vaš denar. Pa je res? Ni potrebno biti »višji matematik« pri izračunavanju, kaj se v življenju zares splača in kaj ne, zato preračunajte, za kaj boste v resnici odšteli svoj denar. Tokrat bomo govorili o sokovih in pijačah z vidika »višje matematike«. Na trgovskih policah je število sokov iz dneva v dan večje, tudi med tako imenovanimi zdravimi izdelki. Vendar ni vse, kar tja zaide, enake kakovosti. Včasih se za enako ceno in količino skriva občutno različna kakovost. Še vedno me najbolj razjezi, ko na veliko reklamirajo neko »linijo zdravih izdelkov« in poleg tega v reklami nastopa še znana oseba (op.p. kot npr. znana slovenska plesalka), ki veliko večino zares prepriča v to, da je nek proizvod res zdrav. Nedavno mi je pod roke prišel eden izmed njihovih sadnih sokov in ni bilo potrebno niti nekaj sekund, da sem ugotovila, da izdelek ni vreden niti centa mojega denarja. Zakaj? Vseboval je vse najbolj »vprašljive« sestavine, ki jih sokovi lahko vsebujejo. Vodo, sladkor in ožeto pomarančo pa lahko že sama pripravim, za občutno manj denarja in brez ostalih nezdravih »primesi«, ki jih je sok še vseboval. Hočem vam povedati to, da večina pijač konvencionalnih ponudnikov vsebuje vodo, sladkor, nekaj malega sadnega koncentrata in drugih »spremljevalnih dodatkov«. Zato ne verjemite vedno okusu, kajti nekaj arom in barvil kaj hitro prelisiči vaše brbončice. Jagode, borovnice, maline, brusnice in podobni sadeži so predragi, da bi si proizvajalci privoščili recept, v katerem bo le takšen sadež. Po navadi je takšnih sadežev le za vzorec, ostalo je polnilo iz cenejše surovine. Lahko kupite 100-odstotni sok divjih, sveže stisnjenih brusnic za 7 ali pa za 2 manj 30-odstotni sok z dodanim sladkorjem. Ni potrebno hoditi na višjo šolo, da bi znali izračunati, da je delež vode pri 30-odstotnem soku odločno predrag. Če piše, da je sok narejen iz zgoščenega (ali koncentriranega) sadnega soka oz. baze to med vrsticami pomeni, da so mu dodali toliko vode, kolikor so jo pri zgoščevanju odvzeli. Na soku kljub temu lahko po vseh pravilnikih piše 100 % sadni sok, zadaj pa z drobnimi črkami: narejeno iz sadne baze ali koncentriranega sadnega soka. Vse, kar ne vsebuje 100 % delež sadja, se ne sme imenovati sok, temveč nektar ali osvežilna brezalkoholna pijača. Proizvajalci v takšne pijače pogosto dodajajo v povprečju 4-5g sladkorja na 1dl, to pomeni da zaužijemo eno žličko sladkorja na en deciliter! Še v slabšem primeru vsebujejo umetna sladila. Resnica je daleč od tega, kot si predstavljate, da je sok pricuriljal iz sadja naravnost v tetrapak. Mogoče ta procedura velja za jabolčni in grozdni sok, ki ga marsikat-

era hiša še vedno prideluje za svoje domače potrebe. Postopki, katerih se poslužuje industrija, pa so precej drugačni. Da bi »biznis« imel smisel, morajo proizvajalci zagotoviti čim cenejšo surovino, zato je sadje, ki ga gojijo, na veliko prepojeno s škropivi. Proizvajalci se zavedajo težav z ostanki kemije na sadju in če hočejo zagotoviti predpisom in normativom, morajo vsaj dobršen del pesticidov odstraniti. Sadje operejo oz. olupijo v lugu in ga s tem »osvobodijo« največjega dela kemije, vendar ga tako »osvobodijo« tudi skoraj vsega, kar je v njem koristnega. Največji del mineralov, vitaminov, antioksidantov in drugih snovi, pomembnih za naše zdravje, je prav v lupini sadja. Zaradi nižjih stroškov shranjevanja in transporta večina proizvajalcev sok takoj tudi zgosti in pasterizira. Če predelave sokov ne zagotavlja ustrezne čistosti procesa, potem morajo sokovom dodajati več konzervansov. Druga lastnost dobre tehnologije je preprečevanje oksidacije, vendar na takšen način danes delajo le visoko kakovostne sokove, ki jih pridelujejo brez zgoščevanja. Sokovi se direktno stisnejo in ustekleničijo, praviloma v kakovostno stekleno embalažo, ki dodatno varuje izdelke pred oksidacijo. Obdelani so le s hitro pasterizacijo, ki ohranja dobršen del vitaminov in rudnin. Ekološko proizvedeni sokovi nam ponujajo neprimerno več hranilnih snovi, kot katerikoli sok iz konvencionalne pridelave. Uporabljeno sadje in zelenja že v osnovi vsebujejo približno tretjino več mineralov in vitaminov, za tretjino manj nitratov in celo do 50 % antioksidantov. Takšnih sokov pa ni veliko, med njimi so sokovi Eden, Dr. Steinberger, Biotta in sokovi naših malih eko proizvajalcev, ki imajo dobro ponudbo jabolčnih sokov. Obstajajo tudi takšni sokovi, ki sploh niso termično obdelani. To so sokovi Dr. Martens Coco Drink, narejeni iz ekološko pridelanega mladega kokosa in sadja. Sok mladih kokosov imenujejo »voda življenja«, ker ima enako elektrolitsko ravnovesje kot naša kri in je zakladnica dragocenih mineralov. Ravno zato so jo na vzhodu v vojnah čisto zares uporabljali namesto infuzije. Pomaga k takojšnji hidraciji telesa in je odličen naraven izotoničen napitek. Priporočam vsem, ki ste športno aktivni in vam ni vseeno, s čim nadomestite izgubljene elektrolite oz. minerale. Če pa stvar nekoliko preračunate, kaj hitro ugotovite, da stane toliko kot boljši navadni sokovi. Po mojih ugotovitvah ga lahko kupite najceneje v hipermarketu na Rudniku v Ljubljani, in sicer pol litra napitka stane 2,54 €. Z »umetnimi« izotoničnimi napitki in praški pa ga sploh ni vredno primerjati. Tisti, ki jih uporabljate sami, preračunajte, kaj se splača! Če preračunate cene nektarjev in raznih sadnih pijač, da o pobarvanih in aromatiziranih vodah niti ne govorim, ste pri nakupu pravega soka vedno na boljšem.

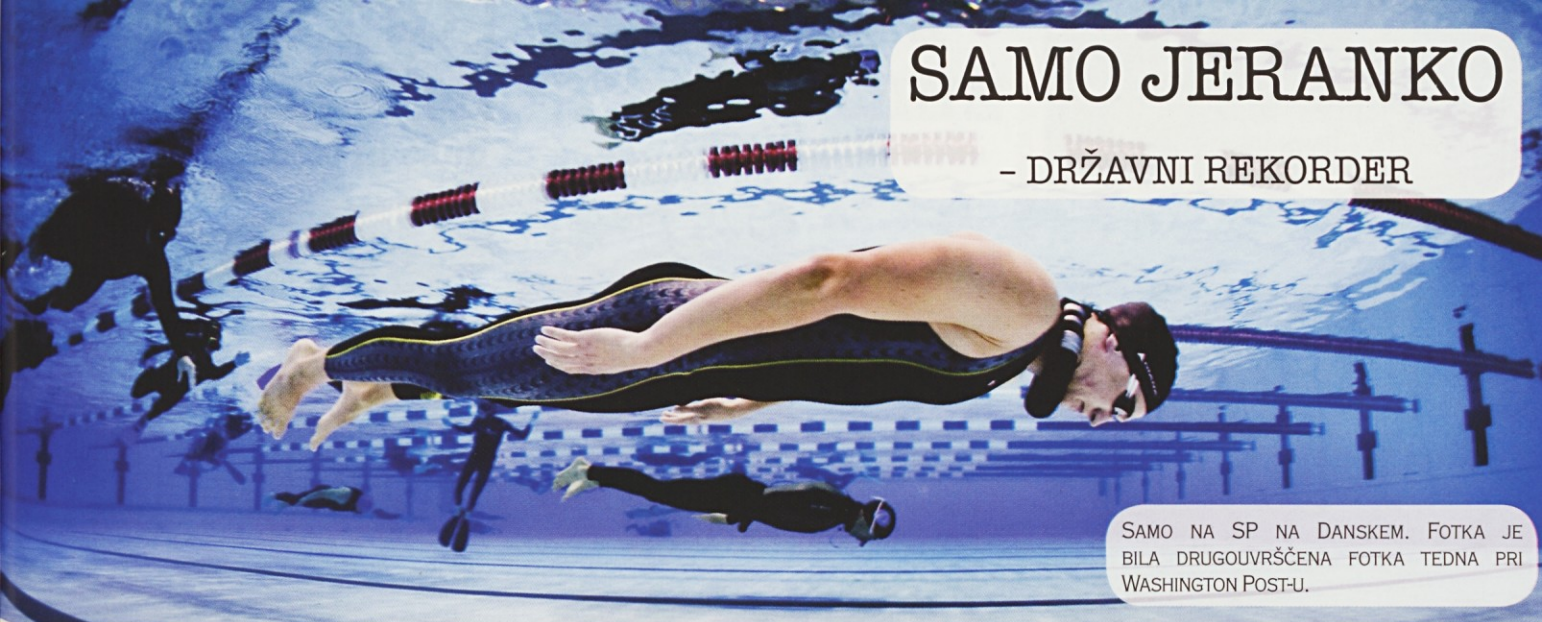
Medgeneracijsko društvo za boljšo kakovost življenja, ki je bilo ustanovljeno leta 2007, združuje 28 prostovoljcev, ki delujejo v osmih skupinah. Srečujejo se tedensko, med drugim pa poskušajo skrbeti tudi za starejše. Na drugi jesenski dan so stanovalce Doma starejših občanov Ribnica popeljali v Hrovačo, da so si ogledali Škrabčevo domačijo. Pogled nanje je bil zelo zanimiv, saj so jih prostovoljci peljali na vozičkih in kolona se je vila po celi Ribnici.

GOSPA AMALJA JE DOPOLNILA 80 LET IN KO K SREČI ŠE NESEJO NOGE, UTRDILA PA SI JIH JE Z MOŽEM, KO STA V MLADIH ČASIH ŠE VNETO PLESALA. BILA STA IZBRANA CELO ZA NAJBOLJŠI PLESNI PAR VALČKA. ZDAJ SOPLESALCA IN PARTNERJA NI VEČ, ZATO IZKORISTI VSAKO PRILIKOŠNOST, DA SE LAHKO ODPRVI NA KRAJŠI IZLET ALI PA SE UDELEŽI MNOGIH GLASBENIH DOGODKOV V DOMU.

SAMO JERANKO

- DRŽAVNI REKORDER

SAMO NA SP NA DANSKEM. FOTKA JE BILA DRUGOUVRŠČENA FOTKA TEDNA PRI WASHINGTON POST-U.

Državni rekorder, ki pa ni kar tako. Kajti za dosego takega rekorda mora imeti človek prav posebej dobro razvito pljučno kapaciteto, znati se mora dobro umiriti, in, seveda, kar čim dalj časa zadrževati dih – pod vodo.

Dvajsetletni Samo Jeranko se v vodi počuti vsaj tako dobro kot riba. Morje, voda mu je enostavno všeč, rad jo ima in v njej uživa. Pri športu, s katerim se ukvarja še ne eno leto, pravi, glavno vlogo igrajo: »psihična priprava, pa da ti je všeč morje, voda in plavanje, da uživaš v tem in da te ni strah globin.« Še vedno uživa v plavanju, kot večkratni državni podprvak v različnih disciplinah treniranja ni opustil, je pa vse to prenesel na novi šport. Freediving oziroma apnea, potapljanje na vdih, je v Sloveniji dokaj mlad šport, saj so se z njim resneje začeli ukvarjati okoli leta 2000 oz. 2003. Beseda apnea izhaja iz grške besede *apnoia*, kar pomeni 'brez dihanja'. V svetu je dolgo veljajo prepričanje, da globlje od 50 metrov ne moreš. Potem pa se je postopoma izkazalo, da se da tudi globlje in tudi dlje zadržati pod vodo. Trenutni slovenski rekord je 7 minut in 5 sekund, svetovni pa kar 11 minut in 35 sekund zdržema biti brez diha pod vodo. Samov rekord je 5 minut in 16 sekund, a tudi na tem področju čuti in ve, da je sposoben podreti slovenski rekord. »Treba je iti postopoma in načrtno, varno. Mislim, da meja tega športa še ni in se bo še dolgo razvijal. Šlo bo še daleč naprej. Ko se bo našel optimalen športnik, bodo lahko rezultati neverjetni,« razmišlja Samo, ki ima kot plavalec zares razvito pljučno kapaciteto. Normalno vdihne 9,5 litrov, s pomočjo posebne tehnike, pakiranja zraka, pa celo 12 litrov.

Kako si prišel v ta šport? »Čisto slučajno. Že dolgo lovim ribe s harpuno, potapljam pa se že celo življenje. Tako sem v DPR (društvo za podvodni ribolov) Tjulnji v Ljubljani naredil tečaj osnove varnosti. Kajti to je ekstremni šport in se ga je treba lotiti previdno, počasi in s treningi. Prvo pravilo pa seveda velja, da se nikoli iti potapljat sam, vedno v paru. Apneo sem že dolgo spremljal. Ko sem plaval, sem se fokusiral samo na to. Ko pa sem iskal nove izzive, sem šel poskusit še nekaj novega. Narejene imam vse štiri tečaje freedivinga, manjka mi le še inštruktorski, kar pa bi rad naredil drugo leto. Izobraževanja in tekmovanja ima pod okriljem svetovna organizacija AIDA.«

Apnea ni olimpijski šport, ker ga smatrajo kot ekstremnega. »Ta šport, kot vsak drug, je nevaren, če se ga lotiš nestrokovno.« Tako na treningih kot na tekmah je maksimalno poskrbljeno za varnost. Slediti moraš protokolom,

ki so predpisani, določene se izvajajo pred vstopom v vodo, prav tako se z izvajanjem protokolov preveri stanje plavalca ob koncu, da dokaže, da je z njim vse v redu. Če plavalec tega ne dokaže, dobi na tekmovanju rdeč karton oz. je diskvalificiran.

Apnea, potapljanje na vdih ima dva dela tekmovanja, en del sestavljajo bazenske discipline, ki so kombinacija plavanja pod vodo in potapljanja na vdih, to so dinamična apnea s plavutjo, dinamična apnea brez plavuti, tretja bazenska disciplina pa je statika, kjer skušajo na mestu čim dlje zdržati pod vodo. Drugo so globinske tekmovalne discipline. Le-te imajo svoj čar. To so tiste discipline, kjer moraš iti z isto količino uteži dol in gor,

SAMO Z MONOPLAVUTJO V DAHABU, ZA NJIM BLUE HOLE. NJEGOVA MONOPLAVUT, S KATERO TEKMUJE V DISCIPLINI DINAMIČNA APNEA S PLAVUTJO, JE IZDELANA ROČNO IN PO MERI V RUSIJI.

discipline so tako s plavutjo, brez plavuti in prosti potop, kjer se ob vrvi brez plavuti vlečeš v globino. Večina potapljačev na vdih uživa v globini. S tem se ukvarjajo tako ženske kot moški in razmerje je nekako pol-pol, v Sloveniji pa je za zdaj več moških. Vsak ima svoj način in svojo filozofijo treninga. A tega ne zadržijo ljubosumno zase. »To je res neverjetno, vsi se družimo in si pomagamo, z veseljem nam manj izkušenim posredujejo izkušnje ali nasvete. Nihče ti ne odkloni pogovora,

odgovora. Tako na treningih, skupnih potopih kot tudi na tekmah je čutili neko posebno povezanost, kot bi bili ena velika družina.« Prehrana je tipično športna, pri treningih pa mu je veliko pomagala svetovna rekorderka Rusinja Natalia Molchanova, doktorica in profesorica ekstremnih športov. »Skušam slediti njihovim načelom – da je treba uživati, kajti če se preforsiraš, se telo upre. Rad bi, da bi ta šport in njegovo lepoto spoznalo čim več ljudi. Zato sem naredil tudi spletno stran jeranko.si.«

Prva tekma in prvi uspehi? »Konec lanskega novembra sem šel na prvo tekmo v Zagreb, kjer mi je šlo zelo dobro in sem dobil motivacijo za naprej. Na praktično drugi tekmi, takrat sem treniral 4 mesece, na državnem prvenstvu v Mariboru pa sem s 170 metri plavanju pod vodo brez vdih

nepričakovano zmagal v dinamični apnei s plavutjo, brez plavuti sem bil s 136 metri drugi. Zmagal pa sem še v kombinaciji dinamične z vdihom, brez diha in statike. Takrat sem naredil tudi normo za svetovno prvenstvo na Danskem.«

Na SP na Dansko sta šle iz Slovenije le dva, Samo in Miha Pribošič, Samov klubski kolega. In tam je prišel nov uspeh. Pod vodo je s plavutjo brez vdih preplaval kar 205 metrov in postavil nov državni rekord. Starega, ki ga je s 187 m držal Mitja Štampfer, je izboljšal za 18 metrov. »Pred odhodom na SP mi je bil cilj izboljšati slovenski rekord. Že v kvalifikacijah sem preplaval 200 metrov, v odličnem nastopu, ki mi je uspel v finalu, pa nato 205 m. Zelo sem vesel. Nastopil sem zelo sproščeno in brez težav.« Če samo pogledamo njegov napredek, ko je še februarja zmožal plavati pod vodo največ 132 metrov, lahko rečemo, da se iz Sama 'še nekaj bo', slovenska apnea pa je dobila nadarjenega dečka.

Si torej talent za potapljanje na vdih? »Ja, to mi res rečejo. Toda veliko moraš delati, trenirati. Zjutraj treniram apneo, popoldne plavanje, vmes pa imam suhi trening, tudi joga in dihalne vaje pridejo zelo prav. Prednost, ki mi pride zelo prav na apnea tekmovanjih, je tudi ta, da sem treniral in tekmoval v plavanju. Veliko smo namreč delali na mentalnem treningu, kako se umiriti, da si na tekmah kljub pritiskom sproščen. Pri apnei namreč na tekmah zmaga tisti, ki se je v dani situaciji sposoben najbolj sprostiti in nato uživati v tem.«

Kje so tvoje meje? »Ker imam take predispozicije, sem prepričan, da so ob pravilnem treningu in dobrih zdravstvenih pogojih moje meje daleč in bi lahko šel do svetovnega rekorda in svetovnega prvaka. Trenutni svetovni rekord v dinamični apnei s plavutjo je 250 metrov, ki ga ima od lanskega novembra Rus Aleksej Molchanov.«

Še vedno pa je Samu na prvem mestu fakulteta, kjer je z visokim povprečjem med najboljšimi, sedaj gre v drugi letnik strojne fakultete. »Na prvem mestu mi je faks, nato sledi vse ostalo. Izpitate se trudim podelati že maja, da imam potem štiri mesece za priprave, treninge in obisk meke freediverjev – 'Blue Hole' pri Dahabu ob koralnem grebenu Rdečega morja v Egiptu. Tam premikaš tudi svoje meje v globino. Ja, ko enkrat prideš preko meje minus 40 metrov, se odklopiš in misliš samo na izenačevanje, dobro pozicijo in da uživaš.«

In tvoj moto? »Delaj tisto, kar ti je všeč. Imej dolgoročen cilj, a na poti do tja poslušaj svoje srce.«

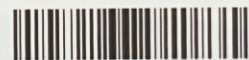
Pogovarjala sem se in po tihem navduševala nad globinami: ZDENKA MIHELČIČ
foto osebni arhiv Sama Jeranka

Z LAMPIJONI ŽELJAMI V RIBNICI

10 let vadbe za

REŠETO

II 5883/2009

201000895,9

COBISS

Brez idejnega vodje ni projekta, brez vlečnih konjev pa ne jubilejev. Še vedno je člane joge zadnjič, ko so v parku ob žlici velikanki vadili jogo na prostem, nek gospodič na kolesu pospremil z besedami 'Ali so ti malo premaknjeni?', a vendar je Društvo Joga v vsakdanjem življenju Ribnica (JVŽ) med nami že polnih 10 let. Preko 100 članov od Škofljice do Kočevja večkrat tedensko združuje ob vadbi, ki razgiba sleherni mišico na prav prefinjen način. Bolj kot gib izvajate počasi in zato dovršeno in usklajeno z dihanjem, bolj po vašem telesu polzijo znojne kapljice. Zakonca Darinka in Šele Suljevič z Brega sta z jogo začela zaradi lastnega hobija in zanimanja, vse več ljudi pa je želelo, da znanje, ki sta si ga pridobila s šolanjem, prenese na nove člane. Sedaj poteka vadba v Kočevju v zgornji avli Srednje šole Kočevje, v Ribnici pa v poslovni stavbi na Riku, trenutno le začasno v Domu starejših občanov.

Nova sezona vadbe je že stekla, začetniki se nerodno učijo povsem neznanih, a telesu lastnih gibov, in bodo šele skozi leta urjenja spoznali prave in zdravilne učinke vadbe. Počasi se bodo začela tudi mesečna predavanja priznanih strokovnjakov o prijetnejšem načinu življenja, h katerim je vedno povabljen širša javnost, saj gre za temo, ki ljudi najbolj vznemirja: zdravje. Sezono običajno zaključujejo z obiskom domačih kulturnih, sakralnih, zdravilnih prostorov in znamenitosti. Joga se danes povezuje s strokovnjaki z različnih področij, za inštruktorje pa poteka izobraževanje na Fakulteti za šport v Ljubljani oz. Pedagoški fakulteti v Mariboru. Poklic joga terapevt je že uvrščen v nacionalno poklicno kvalifikacijo, a kljub vsemu so članice v enem izmed območij naše Doline odnehale z vadbo, ker jim je župnik zagrozil, da ne bodo mogle biti krstne botre ob birmi ...

Sistem JVŽ je lansko leto prejel nagrado za prostovoljno delo in organizacijo Joge v parkih, ki jo julija in avgusta že drugo leto prakticirajo tudi v Ribnici in Kočevju.

ČLANI DRUŠTVA SO PRIKAZALI VAJE VIŠJE IN NIŽJE ZAHTEVNOSTNE STOPNJE

Predstavnike je sprejel predsednik države Danilo Tuerk, ki je letos nagradil prostovoljce za vodenje joge v zaporih.

Društvo Joga v vsakdanjem življenju Ribnica se je ob svoji 10-letnici predstavilo vsej javnosti s festivalom plesa in gibanja v Gradu dan pred sejmom, kamor je povabilo tudi višjo državno tožilko in predsednico društva Beli obroč, ki se bori proti nasilju v družini

– Vlasto Nussdorfer.

Na odru so člani prikazali del vaj, Darinka se je kot avtorica ponovno izkazala z enodejanko Globalizacija na podeželju, nastopile pa so tudi legendarne ljudske pevke Katice in skupina, ki izvaja srednjeveške plesse, Galiarda iz Celja. Program so kronali s spuščanjem riževih lampijonov v ribniško nebo. Bilo jih je deset - za vseh deset jubilejnih let - in bili so taka paša za oči ter nenavaden pojav na ribniškem obzorju, da so bili vredni naše naslovnice.

O tem se je govorilo še naslednje jutro, zakaj žal je bilo vsakomur, ki ni bil blizu in si zaželel kaj lepega, saj lampijoni želje odnesejo v nebo in tja, kjer se lahko uresničijo ...

ALENKA PAHULJE, foto
Vojka Bole Hribovšek

ZAKONCA SULJEVIČ PRI PODELJEVANJU PRIZNANJ

LAMPJONE JE V NEBO SPUSTILA SKUPINA GALIARDA

Društvo joga v vsakdanjem življenju Ribnica se zahvaljuje vsem članom, ki ste pomagali s svojo dobro voljo in pridnimi ter ustvarjalnimi rokami uresničiti festival ob 10. obletnici delovanja društva ter ga napravili za posebno doživetje. Hvala tudi vsem, ki ste nam finančno ali kako drugače pomagali: Leon Jakšič s.p., Maboles, Socialni demokrati, Inotherm, Iztok Pucer s.p., Sandi, finance in računovodstvo, Kmetijsko gozdarska zadruga Ribnica, Urarstvo Levstek, Agaton, Optik Janez Poznič s.p., Edvard Gorše s.p., Inles d.d., SKB, Deta&Co., Košček d.o.o., Turistično društvo Ribnica, Marko Modrej, Rešeto, Turistično-informacijski center Ribnica.

VODNA PRAVLJICA SREDI NEMŠKEGA BREZJA

Pot pod noge ali stopala na kolo, potem pa brž k ribniku sredi nemškega Brezja. Odkar je bila sanirana pregrada v Prigorici, ni poplavljaljo že vrsto let, poprej pa je segala voda tudi 8 metrov visoko - glino za pregrado so dobivali prav iz ribnika, ki je bil tedaj pravi glinokop, zanimivo pa je, da je njegova gladina na višjem nivoju kot ostali predel, pravi Mirko Merhar, predsednik ribniške ribiške družine.

Domačini še zdaj težko razumemo, zakaj je bilo treba poplaviti najlepše ravninsko področje na ribniškem območju, vendar vsaj zdaj, ko le-to ni pod vodo, uživamo v njegovi lepoti. Polno je belih brez, bogato z žabami, v njegovem osrčju pa nas čaka ribnik, ki so ga ribiči Ribiške družine Ribnica uredili v najbolj privlačno vodno površje na naši zemlji. Krasijo ga štirje lokvanji, ki so jih posadili po celotni dolžini ribnika, na sosednja drevesa pa so obesili plastične vreče, za odlaganje smeti - prvovrsten prostor za miren oddih, ki so ga za zdaj najbolje izkoristili kočevski Romi. Na najlepšem delu obrežja so si postavili streho pred soncem in dežjem ter pod njjo postavili ležalnike. Policija jih tu še ni preganjala, medtem ko je v nezakonito taborjenje Romov ob vodnih virih že posegla pod Novo Stifto in še kje. Romi brez nadzora lahko lovijo tudi ribji živelj v ribniku, pretežno so tu krapi in ščuke. Večjo srečo imamo z mladim, a strogim gospodarjem ribiške družine Alojzom, ki zna poseči tja, kamor organi pregona ne sežejo, tako da se ga bojijo vsi divji ribiči. Kolikor si močno želimo, da bi tudi vi odkrili ta mali pravljичni svet z lokvanji in se tam spočili, bi vseeno radi sporočili željo skrbnikov ribnika, naših ribičev: pazite na okolico, bodite skrbni pri morebitnem piknikiranju in ne posegajte v naravni red, ki vlada v ribniku in ob njem.

Med lokvanji poizvedovala in fotografirala

ALENKA PAHULJE

